

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

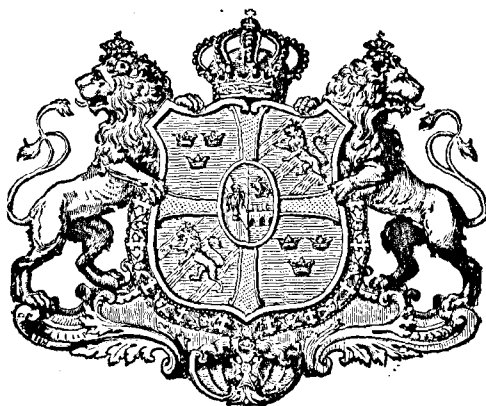
G) FÅNGVÅRDEN. Ny följd. XLV.

FÅNGVÅRDS-STYRELSENS

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅR

1903.

STOCKHOLM.
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER.
1904.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. G, Fångvården. Fångvårdsstyrelsens underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : P.A. Norstedt & söner, 1861-1911.

Täckningsår: 1859-1910 = N.F., 1-52.

Föregångare:

Styrelsens öfver fångelser och arbetsinrättningar i riket underdåniga berättelse om fångvården för år ... – Stockholm, Joh. Beckman, 1842, 1849-1860.

Täckningsår: 1838/1839, 1847-1858.

Efterföljare:

Fångvården / av Kungl. Fångvårdsstyrelsen. – Stockholm : P.A. Norstedt & söner, 1913-1948. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1946/47.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 186: S. Tab. 191. Fångvården 1836-1950.

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

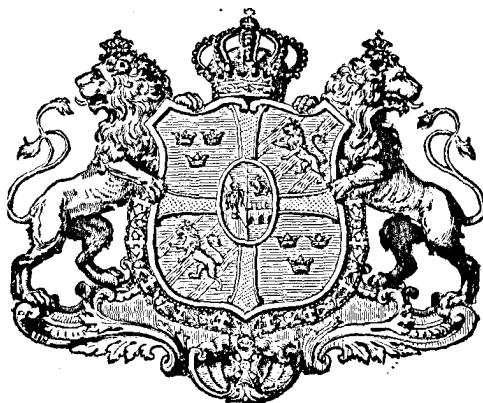
G) FÅNGVÅRDEN. Ny följd. XLV.

FÅNGVÅRDS-STYRELSENS

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅR

1903.

STOCKHOLM.
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER.
1904.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Underdånig berättelse	I.
I. Fångantalet	I.
II. Ordningen och disciplinen samt fångperson- lens sysselsättning	XI.
III. Religions- och skolundervisningen	XV.
IV. Verksamheten för frigifne fångars understöd- jande	XXXII.
V. Hälsovården	XXXV.
VI. Fångvårdens inkomster och utgifter	XXXVI.

Tabellbilagor.

Tab. 1. 1:o. Antalet häktade och dömda i rikets samtliga fångvårdsanstalter	2.
Tab. 2. 2:o. Personer, häktade för brott och förseelser	4.
Tab. 3—5. 3:o. Straffarbetsfångar	6—9.
Tab. 6—8. 4:o. Fångelsefångar	10—17.
Tab. 9. 5:o. För lösdrifveri eller bettlande häktade	18.
Tab. 10—12. 6:o. Fångar, som på grund af lösdrifverilagen eller fattigvårdsförordningen hållits till tvångsarbete	20—24.
Tab. 13. 7:o. Barn, som åtföljt föräldrar i fängelset	25.
Tab. 14. Nykomne straffarbetsfångars och till tvångsarbete dömde personers födelseorter	26.
Tab. 15. Proportionsförhållandet emellan, å ena sidan, an- talet af i Stockholms stad och i de särskilda länen födde, under året nykomne straffarbets- fångar och till tvångsarbete dömda personer samt, å den andra, folkmängden i nämnda orter.	27.
Tab. 16. Uppgift på de yrken och sysselsättningar, hvilka de till straffarbete eller fängelse dömda personer utöfvat före ankomsten till fängelserna m. m.	28.
Tab. 17. Uppgift på de brott, för hvilka straffarbets- fångarne blifvit dömda	29.

Table des matières.

	Page.
Rapport au Roi	1.
I. Nombre total des détenus	1.
II. Ordre et discipline et occupations des pri- sonniers	XI.
III. Religion et instruction	XV.
IV. Patronage des libérés	XXXII.
V. État sanitaire	XXXV.
VI. Recettes et frais de l'administration des prisons	XXXVI.

Tableaux.

Tab. 1. 1:o. Nombre total des individus arrêtés et con- damnés, détenus dans les établissements pénitentiaires	2.
Tab. 2. 2:o. Individus arrêtés pour infractions *)	4.
Tab. 3—5. 3:o. Condamnés aux travaux forcés	6—9.
Tab. 6—8. 4:o. Condamnés à l'emprisonnement	10—17.
Tab. 9. 5:o. Individus arrêtés pour vagabondage ou men- dicité	18.
Tab. 10—12. 6:o. Individus maintenus pour vagabondage ou mendicité aux travaux publics	20—24.
Tab. 13. 7:o. Enfants qui ont suivi leurs parents en prison	25.
Tab. 14. Indication du lieu de naissance des nouveaux condamnés aux travaux forcés et des individus maintenus aux travaux publics	26.
Tab. 15. Indication du rapport proportionnel entre les nou- veaux détenus, condamnés aux travaux forcés et aux travaux publics, nés dans la ville de Stockholm et dans les diverses provinces, d'une part, et d'autre part le chiffre de la population dans les diverses localités	27.
Tab. 16. Indication des métiers et des professions qu'ont exercés les condamnés aux travaux forcés et à l'emprisonnement simple au moment de leur entrée dans les prisons	28.
Tab. 17. Indication des infractions pour lesquelles les détenus ont été condamnés aux travaux forcés	29.

*) La législation suédoise n'admettant pas la distinction qu'établit la législation française entre les diverses expressions *crime*, *délit* et *contravention*, il nous a fallu employer en français un seul terme général, celui d'*infraction*.

	Sid.		Page.		
Tab. 18.	Uppgift på de brott och förseelser, för hvilka de för undergående af urbota fängelsestraff i fängelserna intagne personer blifvit dömda	30.	Tab. 18.	Indication des infractions pour lesquelles les détenus ont été condamnés à l'emprisonnement qui ne peut être converti en amendes	30.
Tab. 19.	Uppgift på de brott och förseelser, för hvilka tvångsarbetsfångarne förut undergått straff	31	Tab. 19.	Indication des infractions pour lesquelles les individus condamnés aux travaux publics avaient auparavant subi une peine	31.
Tab. 20.	Uppgift på straffarbetsfångarnes samt de till tvångsarbete dömda personers ålder	32.	Tab. 20.	Indication de l'âge des individus, condamnés aux travaux forcés et aux travaux publics	32.
Tab. 21.	Sammandrag af arbetsrapporterna från läns- och kronocellfängelserna	34.	Tab. 21.	Résumé des rapports sur les travaux dans les prisons cellulaires	34.
Tab. 22.	Sammandrag af uppgifter angående arbetsinkomsten och dess fördelning vid läns- och kronohäktena i riket för år 1903	36.	Tab. 22.	Résumé des recettes des travaux dans les prisons cellulaires	36.
Tab. 23.	Tabell öfver sjukdomsförhållandet vid rikets samtliga fångvårdsanstalter	38.	Tab. 23.	Tableau des maladies dans les prisons centrales et cellulaires et dans les établissements de travaux publics	38.
Tab. 24.	Sammandrag öfver fångvårdens inkomster, enligt Fångvårdsstyrelsens hufvudböcker för år 1903	40.	Tab. 24.	Résumé des recettes de l'administration des prisons pendant l'année 1903	40.
Tab. 25.	Sammandrag öfver fångvårdens utgifter, enligt Fångvårdsstyrelsens hufvudböcker för år 1903	42.	Tab. 25.	Résumé des frais de la même administration	42.
Tab. 26.	Uppgift å kostnaden för dagportionen vid samtliga fångvårdsanstalterna i riket under år 1903	44.	Tab. 26.	Dépense pour la nourriture par jour dans tous les établissements pénitentiaires pendant l'année 1903	44.

**Förteckning öfver statens fängelser ¹⁾ och arbetsinrättningar.
(Liste des établissements pénitentiaires et des maisons de travaux publics.)**

Antal celler ²⁾ . (Nombre des cellules.)		Tiden då fängelset öppnades till begagnande. (Date de l'ouverture.)		A) Läns- och kronocellfängelser: (Cellfängelser till förvarande af ransakningsfångar samt för verkställighet af straffarbete till och med 2 år och af fängelsestraff.)		A) Prisons cellulaires départementales et d'arrondissement: (Prisons cellulaires pour la garde des prévenus et accusés et des détenus condamnés aux travaux forcés pour 2 ans et au-dessous et à l'emprisonnement simple.)	
Ljusa. (Claires.)	Mörka eller dunkla. (Sombres ou obscures.)	År. (Année.)	Månad. (Mois.)				
147	20	1852	April	Stockholms stads ransakningsfängelse	Prison départementale de Stockholm (pour les prévenus).		
200	3	1850	Dec.	Kronohäktet å Långholmen	" d'arrondissement à Långholmen (pour des détenus de Stockholm, condamnés aux travaux forcés et à l'emprisonnement).		
112	3	1898	Dec.	Länsfängelset i Stockholm ⁵⁾	" départementale de la province de Stockholm.		
16	—	1859	Okt.	Kronohäktet i Norrtälje	" d'arrondissement à Norrtälje.		
66	5	1862	Dec.	Länsfängelset i Uppsala ⁶⁾	" départementale de la province d'Upsala.		
46	—	1862	Nov.	D:o i Nyköping	" " de la " de Nyköping.		
22	—	1852	Sept.	Kronohäktet i Eskilstuna	" d'arrondissement à Eskilstuna.		
102	3	1846	Dec.	Länsfängelset i Linköping	" départementale de la province de Linköping.		
36	—	1862	Nov.	Kronohäktet i Norrköping	" d'arrondissement à Norrköping.		
90	5	1859	Dec.	Länsfängelset i Jönköping	" départementale de la province de Jönköping.		
90	3	1848	Dec.	D:o i Växjö	" " de la " de Växjö.		
102	5	1852	Nov.	D:o i Kalmar ⁶⁾	" " de la " de Kalmar.		
54	—	1871	Nov.	Kronohäktet i Västervik	" d'arrondissement à Västervik.		
34	—	1859	Okt.	Länsfängelset i Visby	" départementale de la province de Visby.		
90	5	1851	Aug.	D:o i Karlskrona	" " de la " de Karlskrona.		
32	—	1854	Jan.	Kronohäktet i Karlshamn	" d'arrondissement à Karlshamn.		
90	3	1846	Dec.	Länsfängelset i Kristianstad	" départementale de la province de Kristianstad.		
8	—	1840	Jan.	Kronohäktet i Engelholm ³⁾	" d'arrondissement à Engelholm.		
102	5	1855	Jan.	Länsfängelset i Malmö	" départementale de la province de Malmö.		
54	—	1878	Jan.	Kronohäktet i Ystad	" d'arrondissement à Ystad.		
32	—	1881	Okt.	D:o i Landskrona	" " à Landskrona.		
34	—	1858	Febr.	Länsfängelset i Halmstad	" départementale de la province de Halmstad.		
24	—	1856	Okt.	Kronohäktet i Varberg	" d'arrondissement à Varberg.		
12	—	1854	Juli	D:o i Kungsbacka	" " à Kungsbacka.		
102	5	1857	Dec.	Länsfängelset i Göteborg	" départementale de la province de Göteborg.		
34	—	1863	Okt.	Kronohäktet i Uddevalla	" d'arrondissement à Uddevalla.		
6	—	1872	Okt.	D:o i Svanesund ⁴⁾	" " à Svanesund.		
90	5	1851	Maj	Länsfängelset i Vänersborg	" départementale de la province de Vänersborg.		
96	6	1848	Dec.	D:o i Mariestad	" " de la " de Mariestad.		
78	3	1847	Juli	D:o i Karlstad	" " de la " de Karlstad.		
90	5	1859	Okt.	D:o i Örebro	" " de la " d'Örebro.		
66	5	1857	Juni	D:o i Västerås	" " de la " de Västerås.		
66	3	1848	Okt.	D:o i Falun	" " de la " de Falun.		
93	3	1847	Juli	D:o i Gefle	" " de la " de Gefle.		
24	—	1869	Okt.	Kronohäktet i Hudiksvall	" d'arrondissement à Hudiksvall.		
16	—	1885	Nov.	Tränsporthäktet i Bollnäs	" de transfèrement à Bollnäs.		
54	2	1861	Dec.	Länsfängelset i Härnösand	" départementale de la province de Härnösand.		
53	—	1879	Jan.	Kronohäktet i Sundsvall	" d'arrondissement à Sundsvall.		
34	—	1861	Nov.	Länsfängelset i Östersund	" départementale de la province d'Östersund.		
24	—	1861	Okt.	D:o i Umeå	" " de la " d'Umeå.		
4	—	1871	Aug.	Kronohäktet i Lycksele ⁴⁾	" d'arrondissement à Lycksele.		
7	—	1871	Sept.	D:o i Skellefteå ⁴⁾	" " à Skellefteå.		
36	1	1856	Juni	Länsfängelset i Luleå	" départementale de la province de Luleå.		
16	—	1865	Sept.	Kronohäktet i Haparanda	" d'arrondissement à Haparanda.		
12	—	1887	Nov.	D:o i Pajala	" " à Pajala.		
2,506	98						

¹⁾ Förutom dessa statens fängelser finnas, till förvarande af ransakningsfångar, regementsarrester samt stads- och häradshäkten. Der läns- eller kronohäkte finnes begagnas detta jämväl för stadens ransakningsfångar mot ersättning af stadsmenigheten.

²⁾ Förutom cellerna hafva de flesta af ifrågakvarande fängelser reservhäkteslokaler.

³⁾ Detta häkte, som, förutom de åtta cellerna, innehåller fem större fångrum, är i anseende till inredning och byggnadssätt i öfrigt mycket olik de nyare cellfängelserna.

⁴⁾ Dessa häkten äro egentligen häradshäkten, men användas tills vidare såsom kronohäkten, till förvarande af ransakningsfångar och för verkställande af enkelt fängelse, hvartill böter blifvit förvandlade.

⁵⁾ Till länsfängelserna i *Stockholm*, *Uppsala* och *Kalmar* sändas jämväl kvinnor, dömda till straffarbete på listid eller på viss tid utöfver 2 år, för undergående af enrumsstraffet.

Antal dag- och nattceller. (Nombre des cellules pour le jour et pour la nuit.)	Antal nattceller. (Nombre des cellules pour la nuit exclusivement.)	Med utrymme i gemensamma sofrum för omkring (Avec dortoirs communs pour environ)		
200	300	—	B) Centrala straffanstalter:	B) Maisons centrales:
			a) För män:	a) Pour hommes:
			1) Centralfängelset å Långholmen (för manspersoner, dömda till straffarbete på lifstid, till straffarbete på viss tid öfver 4 år för vanärande brott samt till straffarbete utöfver 2 till och med 4 år, från Stockholms stad och de norra länen).	1) Maison centrale de Långholmen (pour des détenus de Stockholm et des provinces septentrionales, condamnés aux travaux forcés à perpétuité, à temps pour plus de 4 ans pour crime infamant et aux travaux forcés pour plus de 2 ans jusqu'à 4 ans).
137	284	—	2) Centralfängelset i Malmö (för manspersoner, från de södra länen, dömda till straffarbete på lifstid, till straffarbete på viss tid öfver 4 år för vanärande brott samt till straffarbete utöfver 2 till och med 4 år, för undergående af enrumsstraffet).	2) Maison centrale de Malmö (pour des détenus des provinces méridionales condamnés aux travaux forcés à perpétuité, à temps pour plus de 4 ans pour crime infamant et aux travaux forcés pour plus de 2 ans jusqu'à 4 ans).
210 ¹⁾	116	—	3) Centralfängelset å Nya Varfvet (för manspersoner, dömda till straffarbete på viss tid öfver 4 år för brott, som icke medfört förlust af medborgerligt förtroende, samt straffarbete utöfver 2 till och med 4 år, från de västra länen).	3) Maison centrale de Nya Varfvet près de Göteborg (pour des détenus, condamnés aux travaux forcés à temps pour plus de 4 ans pour crime non infamant, et des détenus des provinces occidentales, condamnés aux travaux forcés pour plus de 2 ans jusqu'à 4 ans).
			b) För kvinnor:	b) Pour femmes:
6	60	—	Centralfängelset i Göteborg (för kvinnor, dömda till straffarbete på lifstid eller på viss tid öfver 4 år).	Maison centrale de Göteborg (pour des détenues condamnées aux travaux forcés à perpétuité et à temps pour plus de 4 ans).
			C) Centrala arbetsanstalter:	C) Maisons centrales de travaux publics:
			a) För män:	a) Pour hommes:
14	337	—	1) Förnt icke hållne till straffarbete: Tvångsarbetsanstalten å Svartsjö (för arbetsföre)	1) Auparavant pas assujettis aux travaux forcés: Établissement de travaux publics à Svartsjö (pour des détenus, en état de travailler).
26	300	—	2) Förnt hållne till straffarbete: Tvångsarbetsanstalten i Karlskrona (för arbetsföre)	2) Auparavant assujettis aux travaux forcés: Établissement de travaux publics à Karlskrona (pour des détenus, en état de travailler).
—	—	—	Tvångsarbetsanstalten vid centralfängelset i Malmö (för mindre arbetsföre samt för ynglingar under 21 år)	Établissement de travaux publics à Malmö (pour des détenus, hors d'état de travailler et pour les jeunes hommes au-dessous de 21 ans).
16	156	—	b) För kvinnor:	b) Pour femmes:
—	108	—	Tvångsarbetsanstalten i Norrköping. D:o i Landskrona.	Établissement de travaux publics à Norrköping. , , , , à Landskrona.
609	1,661	—		

¹⁾ Deraf 40 arbetsceller.

TILL KONUNGEN.

Fångvårdsstyrelsen får härmed jämlikt föreskrift i den för Styrelsen i nåder fastställda instruktion afgifva berättelse om fångvården för år 1903. I särskilda afdelningar redogöres för:

- 1:o Fångantalet;
 - 2:o Ordningen och disciplinen samt fångpersonalens sysselsättning;
 - 3:o Religions- och skolundervisningen;
 - 4:o Verksamheten för frigifna fångars understödjande;
 - 5:o Hälsovården;
- samt
- 6:o Fångvårdens inkomster och utgifter.

I. Fångantalet.

Enligt bifogade tabell n:o 1 har antalet personer, som för undergående af rannsaking för brott, för aftjänande af dem utaf domstolar och myndigheter ådömd bestraffning samt för sysslolöst kringstrykande och bettlande varit intagna i

Fångvårdsstyrelsens berättelse för år 1903.

rikets samtliga fångvårdsanstalter och Stockholms stads rannsakningsfängelse under år 1903 varit:

	m.	k.	S:a.
Kvarvarande vid årets början	2,749	472	3,221
Tillkomna under året	22,956	2,968	25,924
Tillsammans	25,705	3,440	29,145
Afgångna under året	23,046	2,926	25,972
Kvarvarande vid årets slut	2,659	514	3,173
Tillsammans	25,705	3,440	29,145
Af de vid årets slut kvarvarande voro: ¹⁾			
Tilltalade för brott ²⁾	236	18	254
Dömda till straffarbete ³⁾	1,297	154	1,451
D:o till urbota fängelsestraff ⁴⁾	248	10	258
D:o till fängelsestraff i saknad af tillgång till böter ⁵⁾	345	18	363
Häktade för sysslolöst kringstrykande eller bettlande ⁶⁾	28	17	45
Dömda för d:o d:o ⁷⁾	505	297	802
Summa	2,659	514	3,173

¹⁾ De ceux qui restaient au 31 Décembre 1902 étaient: — ²⁾ Accusés ou prévenus pour crimes ou délits. — ³⁾ Condamnés aux travaux forcés. — ⁴⁾ Condamnés à l'emprisonnement. — ⁵⁾ Condamnés à une amende convertie à l'emprisonnement. — ⁶⁾ Arrêtés pour vagabondage ou mendicité. — ⁷⁾ Condamnés pour vagabondage ou mendicité.

Förestående fångantal redovisas här nedan under följande hufvudklasser:

- A. Personer, häktade för brott och förseelser;
- B. Straffarbetsfångar;
- C. Fängelsefångar;
- D. Personer, häktade för sysslolöst kringstrykande och bettlande;
- E. Fångar hållna till tvångsarbete.

A. Personer, häktade för brott och förseelser.

(Tab. n:o 2.)

	m.	k.	S.a.
<i>Kvarvarande vid årets början</i>	246	24	270
<i>Under året tillkomna:</i>			
Nykomma	5,731	893	6,624
Återkomna från rannsaking eller rymning	5	—	5
D:o > lasarett eller hospital	14	2	16
Summa	5,996	919	6,915
<i>Under året afgångna:</i>			
Dömda:			
till straffarbete:			
för lifstiden	5	2	7
på bestämd tid:			
öfver 2 år	176	24	200
i 2 år och därunder	1,435	147	1,582
till fängelsestraff	490	36	526
till böter	129	11	140
till tvångsarbete	—	—	—
Frikända eller eljest lösgifna	3,180	663	3,843
Förklarade ej kunna åt saken fyllas	30	13	43
D:o böra såsom lösdriofvare behandlas	5	—	5
Insätta i arbets- eller försörjningsinrättning	10	1	11
Rymda	—	—	—
Afsända till lasarett eller hospital	34	3	37
D:o till rannsaking	20	1	21
Döda	4	—	4
Öfverlämnade till myndigheter utom riket m. m.	242	—	242
Tillsammans afgångna	5,760	901	6,661
<i>Kvarvarande vid årets slut</i>	236	18	254
Summa	5,996	919	6,915

I förestående redovisning är ej inberäknadt det mindre antal personer, som under året förvarats i regementenas arrester eller i härads- och stadshäkten, utan att hafva under rannsakingstiden blifvit försända till fängvårdsanstalt.

Antalet för brott häktade företer en ökning under år 1903 mot näst föregående år af 715 män och 86 kvin-

nor, så att hela antalet för brott häktade öfverstiger det för år 1902 med 801.

Antalet häktade utgjorde under den sist förflutna femårsperioden:

	m.	k.	S.a.
År 1899	4,188	555	4,743
> 1900	4,555	628	5,183
> 1901	4,765	718	5,483
> 1902	5,016	807	5,823
> 1903	5,731	893	6,624

Under femårsperioden har således de häktades antal stigit med 1,881 eller 39,6 %.

B. Straffarbetsfångar. (Tab. n:ris 3—5.)

	För lifstiden.			För bestämd tid					
				öfver 2 år.			i 2 år och därunder.		
	m.	k.	S.a.	m.	k.	S.a.	m.	k.	S.a.
<i>Kvarvarande vid årets början</i>	92	39	131	529	50	579	731	71	802
<i>Tillkomna under året:</i>									
Nykomma	6	2	8	180	24	204	1,534	158	1,692
Återkomna från rymning	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D:o > lasarett eller hospital	—	—	—	2	3	5	1	—	1
Summa	98	41	139	711	77	788	2,266	229	2,495
<i>Afgångna under året:</i>									
Frigifna:									
efter utståndet straff	—	—	—	165	14	179	1,560	165	1,725
af kungl. nåd	9	6	15	3	2	5	5	—	5
af annan orsak frigifna	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Afsända till rannsaking m. m.	—	—	—	4	—	4	16	—	16
D:o till lasarett eller hospital	—	—	—	2	3	5	3	—	3
Rymda	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Döda	2	1	3	5	1	6	3	1	4
Tillsammans afgångna	11	7	18	180	20	200	1,587	166	1,753
<i>Kvarvarande vid årets slut</i>	87	34	121	531	57	588	679	63	742
Summa	98	41	139	711	77	788	2,266	229	2,495

Antalet straffarbetsfångar har under året minskats med 61, i det att antalet lifstidsfångar nedgått med 10 och straffarbetsfångar, dömda till två år och därunder, med 60, men antalet straffarbetsfångar på viss tid öfver två år ökats med 9.

Vid slutet af nedannämnda år var antalet straffarbetsfångar följande:

	År 1835.			År 1845.			År 1855.			År 1865.			År 1875.			År 1885.			År 1895.			År 1903.				
	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.
Lifstidsfångar	496	78	574	901	139	1,040	1,304	216	1,520	941	154	1,095	496	80	576	246	54	300	149	36	185	57	34	121		
Straffarbetsfångar på bestämd tid:																										
a) öfver 2 år	448	128	576	726	201	927	1,060	256	1,316	1,037	349	1,386	1,342	339	1,681	1,015	277	1,292	636	97	733	531	57	588		
b) i 2 år och därunder	—	—	—	—	—	—	145	40	185	735	118	853	729	128	857	733	104	837	677	88	765	679	63	742		
Summa	944	206	1,150	1,627	340	1,967	2,509	512	3,021	2,713	621	3,334	2,567	547	3,114	1,994	435	2,429	1,462	221	1,683	1,297	154	1,451		

Å antalet kvarvarande straffarbetsfångar vid slutet af de tio sist förflutna åren meddelas följande uppgift:

	År 1894.			År 1895.			År 1896.			År 1897.			År 1898.			År 1899.			År 1900.			År 1901.			År 1902.			År 1903.				
	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.
Lifstidsfångar	162	36	198	149	36	185	142	37	179	129	36	165	120	40	160	112	42	154	103	43	146	97	41	138	92	39	131	87	34	121		
Straffarbetsfångar på bestämd tid:																																
a) öfver två år	694	120	814	636	97	733	572	91	663	531	74	605	528	67	595	530	69	599	539	76	615	538	65	603	523	50	573	531	57	588		
b) två år o. därunder	654	92	746	677	88	765	694	104	798	652	83	735	678	103	781	651	90	741	777	85	862	709	90	799	731	71	802	679	63	742		
Summa	1,510	248	1,758	1,462	221	1,683	1,408	232	1,640	1,312	193	1,505	1,326	210	1,536	1,293	201	1,494	1,419	204	1,623	1,344	196	1,540	1,352	160	1,512	1,297	154	1,451		

Under sista tioårsperioden 1894—1903 har alltså antalet straffarbetsfångar minskats med 307, däraf 77 på lifstiden och 230 på viss tid dömda.

Antalet nykomna straffarbetsfångar under de två sista åren har varit.

	År 1902.			År 1903.		
	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.
Lifstidsfångar	3	—	3	6	2	8
Straffarbetsfångar på bestämd tid:						
a) öfver 2 år	185	26	211	180	24	204
b) i 2 år och därunder	1,624	169	1,793	1,534	158	1,692
Summa	1,812	195	2,007	1,720	184	1,904

I förhållande till år 1902 visar berättelseåret i de nykomnas antal en minskning af 103, sålunda, att lifstidsfångarnas antal ökats med 5, men antalet af straffarbetsfångar på viss tid minskats med 108, hvaraf de på tid öfver 2 år med 7 och de i 2 år och därunder med 101.

Af efterföljande tabell inhämtas, huru många af de under de sista fem åren nykomna straffarbetsfångarna förut hafva undergått straffarbete.

	Nykomna straffarbetsfångar.		Af förestående nykomna hafva varit					
	m.	k.	till lifstidsstraffarbete hållna, men benådade.		till straffarbete på viss tid hållna.		Summa.	
			m.	k.	m.	k.	m.	k.
År 1899.								
Lifstidsfångar	2	2	—	—	—	—	—	—
Straffarbetsfångar på viss tid:								
a) utöfver 2 år	169	31	—	—	73	7	73	7
b) i 2 år och därunder	1,474	173	2	—	452	56	454	56
Summa	1,645	206	2	—	525	63	527	63

	Nykomna straffarbetsfångar.		Af förestående nykomna hafva varit					
	m.	k.	till lifstidsstraffarbete hållna, men benådade.		till straffarbete på viss tid hållna.		Summa.	
År 1900.								
Lifstidsfångar	5	5	1	—	1	—	2	—
Straffarbetsfångar på viss tid:								
a) utöfver 2 år	173	29	—	—	66	6	66	6
b) i 2 år och därunder	1,592	173	—	—	517	42	517	42
Summa	1,770	207	1	—	584	48	585	48
År 1901.								
Lifstidsfångar	4	1	—	—	—	—	—	—
Straffarbetsfångar på viss tid:								
a) utöfver 2 år	185	23	1	—	79	1	80	1
b) i 2 år och därunder	1,538	175	—	—	532	56	532	56
Summa	1,727	199	1	—	611	57	612	57
År 1902.								
Lifstidsfångar	3	—	—	—	—	—	—	—
Straffarbetsfångar på viss tid:								
a) utöfver 2 år	185	26	1	—	77	5	78	5
b) i 2 år och därunder	1,624	169	1	—	611	39	612	39
Summa	1,812	195	2	—	688	44	690	44
År 1903.								
Lifstidsfångar	6	2	—	—	3	1	3	1
Straffarbetsfångar på viss tid:								
a) utöfver 2 år	180	24	1	—	75	6	76	6
b) i 2 år och därunder	1,534	158	—	—	514	49	514	49
Summa	1,720	184	1	—	592	56	593	56

För tioårsperioden 1894—1903 lämnas följande redogörelse för antalet nykomna straffarbetsfångar jämte uppgift, huru många af dem förut undergått straffarbete.

Återfall i brott. Tidslängden af ådömda straff.

	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900.	1901.	1902.	1903.	För hela tioårsperioden.
Lifstidsfångar	9	10	9	3	13	4	10	5	3	8	74
Straffarbetsfångar på viss tid:											
a) utöfver 2 år	217	214	204	186	193	200	202	208	211	204	2,039
b) i 2 år och därunder	1,556	1,613	1,620	1,644	1,662	1,647	1,765	1,713	1,793	1,692	16,705
Summa	1,782	1,837	1,833	1,833	1,868	1,851	1,977	1,926	2,007	1,904	18,818
Af de nykomna hade förut undergått straffarbete	610	614	584	656	555	590	633	669	734	649	6,294
eller procent	34.2	33.4	31.9	35.7	29.7	31.9	32.1	34.7	36.6	34.1	33.4

Procenten af återfallna bland de nykomna straffarbetsfångarna har sålunda utgjort för berättelseåret 34,1 samt för den senaste tioårsperioden 33,4 procent.

Procenten af återfall i tjufnadsbrott i förhållande till antalet af de för undergående af straffarbete för rån eller stöld insatta fångar inhämtas för hvart och ett af de tio sista åren af efterföljande uppgift.

År	M ä n .											K v i n n o r .										
	Antalet af de för rån och stöld på straffarbete insatta.	Å t e r f a l l .										Antalet af de för rån och stöld på straffarbete insatta.	Å t e r f a l l .									
		1:sta resan.		2:dra resan.		3:dje resan.		4:de resan och därutöver.		Summa.			1:sta resan.		2:dra resan.		3:dje resan.		4:de resan och därutöver.		Summa.	
		Antal.	utgörande af hela antalet straffade %.	Antal.	utgörande af hela antalet straffade %.	Antal.	utgörande af hela antalet straffade %.	Antal.	utgörande af hela antalet straffade %.	Antal.	utgörande af hela antalet straffade %.		Antal.	utgörande af hela antalet straffade %.	Antal.	utgörande af hela antalet straffade %.	Antal.	utgörande af hela antalet straffade %.	Antal.	utgörande af hela antalet straffade %.	Antal.	utgörande af hela antalet straffade %.
År 1894	1,029	645 62.7	165 16.0	99 9.6	120 11.7	384 37.3	171 91 53.2	38 22.2	22 12.9	20 11.7	80 46.8	171 91 53.2	38 22.2	22 12.9	20 11.7	80 46.8	171 91 53.2	38 22.2	22 12.9	20 11.7	80 46.8	
» 1895	1,095	709 64.7	164 15.0	94 8.6	128 11.7	366 35.3	140 92 65.7	13 9.3	12 8.6	23 16.4	48 34.3	140 92 65.7	13 9.3	12 8.6	23 16.4	48 34.3	140 92 65.7	13 9.3	12 8.6	23 16.4	48 34.3	
» 1896	1,026	651 63.5	140 13.6	104 10.1	131 12.8	375 36.5	145 88 60.7	21 14.5	9 6.2	27 18.6	57 39.3	145 88 60.7	21 14.5	9 6.2	27 18.6	57 39.3	145 88 60.7	21 14.5	9 6.2	27 18.6	57 39.3	
» 1897	1,057	639 60.5	181 17.1	83 7.8	154 14.6	418 39.5	156 104 66.7	18 11.5	19 12.2	15 9.6	52 33.3	156 104 66.7	18 11.5	19 12.2	15 9.6	52 33.3	156 104 66.7	18 11.5	19 12.2	15 9.6	52 33.3	
» 1898	1,001	632 63.1	138 13.8	102 10.2	129 12.9	369 36.9	177 116 65.5	27 15.3	11 6.2	23 13.0	61 34.5	177 116 65.5	27 15.3	11 6.2	23 13.0	61 34.5	177 116 65.5	27 15.3	11 6.2	23 13.0	61 34.5	
» 1899	1,052	663 63.0	159 15.1	84 8.0	146 13.9	389 37.0	133 80 60.2	18 13.5	14 10.3	21 15.8	53 39.8	133 80 60.2	18 13.5	14 10.3	21 15.8	53 39.8	133 80 60.2	18 13.5	14 10.3	21 15.8	53 39.8	
» 1900	1,122	688 61.3	173 15.4	105 9.4	156 13.9	434 38.7	137 97 70.8	11 8.0	9 6.6	20 14.6	40 29.2	137 97 70.8	11 8.0	9 6.6	20 14.6	40 29.2	137 97 70.8	11 8.0	9 6.6	20 14.6	40 29.2	
» 1901	1,141	719 63.0	166 14.6	84 7.4	172 15.0	422 37.0	126 81 64.3	21 16.7	10 7.9	14 11.1	45 35.7	126 81 64.3	21 16.7	10 7.9	14 11.1	45 35.7	126 81 64.3	21 16.7	10 7.9	14 11.1	45 35.7	
» 1902	1,181	716 60.6	185 15.7	127 10.8	153 13.0	465 39.4	136 96 73.9	15 11.0	7 5.1	18 13.2	40 29.4	136 96 73.9	15 11.0	7 5.1	18 13.2	40 29.4	136 96 73.9	15 11.0	7 5.1	18 13.2	40 29.4	
» 1903	1,110	698 62.9	164 14.8	86 7.7	162 14.6	412 37.2	150 97 64.7	22 14.6	12 8.0	19 12.7	53 35.3	150 97 64.7	22 14.6	12 8.0	19 12.7	53 35.3	150 97 64.7	22 14.6	12 8.0	19 12.7	53 35.3	

Af de under år 1903 nykomna, för stöld eller rån dömda straffarbetsfångarna har nedanstående antal förut undergått bestraffning för tjufnadsbrott, men på grund af numera gällande lagstiftning icke dömts till straff för återfall.

a) enär vid den tid, då det nya brottet begicks, tio år förflutit sedan straffet för det förra brottet blef till fullo verkställt (kap. 4 § 11 mom. 2 strafflagen).	Förut straffade för tjufnadsbrott.									
	1:sta resan eller för stöld.		2:dra resan.		3:dje resan.		4:de resan och däröfver.		Summa.	
	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.
b) enär den dömda begått det förra brottet före fyllda aderton år (kap. 5 § 4 strafflagen)	11	1	2	—	2	—	2	—	17	1
Summa	47	1	3	—	5	—	2	—	57	1

Tidslängden af de straff, som blifvit ådömda de år 1903 nykomna straffarbetsfångarna på viss tid, har varit:

från 2 till och med 3 månader	för 463 män och 54 kvinnor
» 3 » » 4 »	» 236 » » 34 »
» 4 » » 5 »	» 117 » » 8 »
» 5 » » 6 »	» 189 » » 18 »
» 6 » » 7 »	» 51 » » 8 »
» 7 » » 8 »	» 92 » » 3 »
» 8 » » 9 »	» 36 » » 1 »
» 9 » » 10 »	» 51 » » 3 »
» 10 » » 11 »	» 14 » » — »
» 11 » » 12 »	» 96 » » 11 »
» 1 år till och med 1 år 6 månader	» 105 » » 6 »
» 1 år 6 månader till och med 2 år	» 75 » » 12 »
» 2 år till och med 2 år 6 månader	» 74 » » 10 »
» 2 år 6 månader till och med 3 år	» 31 » » 7 »
» 3 år till och med 4 år	» 45 » » 3 »
» 4 » » 5 »	» 14 » » 1 »
» 5 » » 6 »	» 14 » » 2 »
» 6 » » 7 »	» 4 » » — »
» 7 » » 8 »	» 3 » » — »
» 8 » » 9 »	» 1 » » — »
» 9 » » 10 »	» 3 » » 1 »
öfver 10 år	» — » » — »

Summa 1,714 män och 182 kvinnor.

Af de vid 1903 års slut kvarvarande lifstidsfångarna, 87 män och 34 kvinnor, hade 1 man förut hållits till straffarbete på lifstiden, men blifvit benådad samt 18 män och 2 kvinnor förut varit hållna till straffarbete på viss tid.

Antalet benådade lifstidsfångar under de tio sista åren inhämtas af följande tabell:

	m.	k.	S:a.
År 1894	8	3	11
» 1895	17	3	20
» 1896	8	1	9
» 1897	12	1	13
» 1898	10	2	12
» 1899	5	—	5
» 1900	6	2	8
» 1901	5	1	6
» 1902	9	2	11
» 1903	9	6	15
Summa	89	21	110

Under tidsperioden 1894—1903 hafva således 89 män och 21 kvinnor benådats från lifstids straffarbete. Af de vid 1903 års slut kvarvarande, till straffarbete på lifstid dömda, förvarades 13 män och 4 kvinnor i enrum enligt lagen angående straffarbets- och fängelsestraffs verkställande i enrum den 29 juli 1892. Öfriga 74 manliga och 30 kvinnliga lifstidsfångar höllos i gemensamhetsfängelse.

Af de vid 1903 års slut kvarvarande till straffarbete på viss tid öfver 2 år dömda 531 män och 57 kvinnor hade 206 män och 11 kvinnor förut varit hållna till straffarbete. Af de vid samma tid kvarvarande till straffarbete i 2 år och därunder dömda 679 män och 63 kvinnor hade 314 män och 24 kvinnor förut undergått straffarbete.

Af de till straffarbete på viss tid öfver 2 år dömda höllos vid årets slut i enrum, jämlikt lagen den 29 juli 1892, 440 män och 54 kvinnor, nämligen:

vid centralfängelset å Långholmen	147	män
» d:o i Malmö	65	»
» d:o å Nya Varfvet	155	»
» länsfängelserna	73	» och 54 kvinnor.
Tillsammans 440 män och 54 kvinnor.		

Återstående antalet af nämnda slags fångar undergick straffet i gemensamhet, eller således 91 män och 3 kvinnor.

Hela antalet gemensamhetsfångar i rikets straffängelser utgjorde vid 1903 års slut 165 män och 33 kvinnor, nämligen:

vid centralfängelset å Långholmen	113	män.
» d:o å Nya Varfvet	52	»
» d:o i Göteborg	—	33 kvinnor.
Tillsammans 165 män och 33 kvinnor.		

Efterföljande tabell utvisar gemensamhetsfångarnas antal i rikets straffängelser vid slutet af de tio sist förflutna åren:

	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903
Män	485	347	289	249	243	231	213	193	169	165
Kvinnor	92	54	47	41	43	43	38	41	35	33
Summa	577	401	336	290	286	274	251	234	204	198

Antalet gemensamhetsfångar har således allt fortfarande nedgått, om ock minskningen under berättelseåret varit jämförelsevis obetydlig eller med 4 män och 2 kvinnor.

Fängelseföreståndare och läkare, som hafva sig ålagdt att till Fångvårdsstyrelsen göra framställning, om enrumsstraffet synes å fånges hälsa utöfva ett sådant menligt inflytande, att dess upphörande af omständigheterna påkallas, hafva i sådant hänseende under året gjort anmälan allenast i två fall.

En vid centralfängelset å Nya Varfvet intagen enrumsfånge hade visat sådan sinnesoro, att hans kvarhållande i cell icke ansågs rådlig. Fångvårdsstyrelsen förordnade därför om hans öfverflyttande till gemensamhetsfängelse; men har i allt fall hans sjalstillstånd förvärrats och nödvändiggjort hans intagande å hospital.

Äfvenledes har Styrelsen beträffande en vid centralfängelset i Malmö å cellafdelningen intagen fånge funnit sig föranlåten, att då han led af vanföreställningar och andra tecken till annalkande sinnessjukdom, låta öfverföra honom till gemensamhet.

I flera fall hafva fångar under året af Eders Kungl. Maj:ts nåd medgifvits att i enrum aftjäna jämväl den del af straffet, som enligt gällande bestämmelser skolat verkställas i gemensamhetsfängelse, samtliga med rätt att tillgodonjuta afdrag enligt grunderna i lagen den 29 juli 1892.

Den tidslängd, som sålunda medgifvits få i enrum aftjänas utöfver den i lag bestämda, utgjorde

för 1	3 månader
» 1	3 månader 12 dagar
» 1	1 år 6 månader och
» 3	2 år.

C. Fängelsefångar. (Tab. nr:s 6—8.)

För dessa fångar, hvilka utgöras dels af dem, som undergått *urbota* bestraffning, och dels af sådana, som i *saknad af tillgång till gäldandet af dem ådömda böter* undergått motsvarande fängelsestraff, redovisas sålunda:

	Urbota fängelsefångar.		Fångar, som undergått fängelse i saknad af tillgång till gäldande af ådömda böter.		Summa.	
	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Kvarvarande vid årets början	225	9	320	21	545	30
Tillkomna under året	1,163	65	15,097	902	16,260	967
Summa	1,388	74	15,417	923	16,805	997
Afgångna under året	1,140	64	15,072	905	16,212	969
Kvarvarande vid årets slut	248	10	345	18	593	28
Summa	1,388	74	15,417	923	16,805	997

Tidslängden af de straff, som blifvit ådömda de år 1903 nykomna urbota fängelsefångarna, har varit:

från 1 till och med 6 månader	för 1,138 män och 63 kvinnor
» 6 » » » 12 »	22 » » 2 »
utöfver 1 år	3 » » — »
Summa 1,163 män och 65 kvinnor.	

Under de sista tio åren har antalet *nykomna urbota fängelsefångar* samt *fångar, som med förvandlingsstraff af-tjänat ådömda böter*, varit:

	Nykomna urbota fängelsefångar.			Nykomna fångar, som undergått förvandlingsstraff.		
	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.
År 1894	855	81	936	14,580	1,079	15,659
» 1895	830	47	877	14,292	1,087	15,379
» 1896	890	60	950	15,346	1,109	16,455
» 1897	1,064	68	1,132	15,457	1,134	16,591
» 1898	1,001	74	1,075	14,909	1,020	15,929
» 1899	1,013	65	1,078	15,160	893	16,053
» 1900	1,181	76	1,257	14,457	883	15,340
» 1901	1,273	73	1,346	15,559	957	16,516
» 1902	1,214	57	1,271	15,715	976	16,691
» 1903	1,163	65	1,228	15,097	902	15,999

Antalet för undergående af urbota fängelsestraff nykomna har således under året nedgått med 43; och har siffran af de nykomna, som aftjänat förvandlingsstraff för böter, minskats med 692.

För stöld eller inbrott i afsikt att stjåla, hvarför straffet enligt äldre lagstadganden var straffarbete, voro af de under år 1903 nykomna fängelsefångarna 97 män och 13 kvinnor dömda till urbota fängelsestraff, af dem 11 män och 3 kvinnor för andra resan stöld.

På grund af de genom lagen den 20 juni 1890 införda stadganden i fråga om iterationsstraff har dylikt straff icke tillämpats å nedanstående under berättelseåret för tjufnadsbrott intagna fängelsefångar, som förut undergått bestraffning för stöld eller snatteri, nämligen:

	Förut straffade för tjufnadsbrott									
	stöld eller snatteri.		1:a resan.		2:a resan.		3:e resan.		Summa.	
	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.
a) enligt kap. 4 § 11 mom. 2 strafflagen nu dömda:										
för snatteri	2	1	1	—	1	—	—	—	4	1
för stöld	4	—	—	—	—	—	—	—	4	—
b) enligt kap. 5 § 4 strafflagen nu dömda:										
för snatteri	3	1	—	—	—	—	—	—	3	1
för stöld	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	9	2	1	—	1	—	—	—	11	2

Af tabellen n:o 8, som meddelar uppgift å antalet under år 1903 till verkställighet befördade förvandlingsstraff för aftjänande af ådömda böter äfvensom å bötesbeloppen och

förvandlingsstraffens längd, inhämtas, att de böter, hvilka vid bristande tillgång under år 1903 börjat aftjänas, motsvarat ett sammanlagdt antal bestraffningsdagar af 105,365, så att medeltalet bötesittare för dag i rikets samtliga läns- och kronohäkten samt Stockholms stads rannsakningsfängelse utgjorde 289 emot ett medeltal af 296 för år 1902.

I händelse böterna förvandlats enligt de stadganden, som voro gällande före vatten- och brödstraffets upphäfvande år 1884, skulle bestraffningsdagarnas antal efter ungefärlig beräkning hafva utgjort 90,486 och antalet bötesittare för dag 248.

D. För sysslolöst kringstrykande och bettlande häktade.

(Tab. n:o 9.)

	m.	k.	S:a.
<i>Kvarvarande vid årets början</i>	36	17	53
<i>Tillkomna under året:</i>			
Nykomna	1,601	1,210	2,811
Återkomna från lasarett eller hospital	15	18	33
Summa	1,652	1,245	2,897
<i>Afgångna under året:</i>			
Dömda till tvångsarbete:			
enligt lösdrifverilagen	658	588	1,246
» fattigvårdsförordningen	2	1	3
Insatta i arbets- eller försörjningsinrättning	201	91	292
» i fängelse vid bristande tillgång till böter	8	3	11
Dömda eller ställda under tilltal för brott	12	3	15
Ställda på fri fot	484	392	876
Afsända till lasarett eller hospital	27	99	126
Öfverlämnade till myndigheter utom riket	232	51	283
Döda	—	—	—
Tillsammans afgångna	1,624	1,228	2,852
<i>Kvarvarande vid årets slut</i>	28	17	45
Summa	1,652	1,245	2,897

Antalet häktade för sysslolöst kringstrykande och bettlande har varit:

	1835.	1845.	1855.	1865.	1875.	1885.	1895.	1900.	1903.
Stockholms stad	433	3,092	1,461	2,188	2,957	1,797	880	1,053	1,593
Stockholms län	200	60	49	47	85	117	12	57	67
Uppsala »	60	152	86	31	21	39	12	5	12
Södermanlands »	74	194	45	40	47	77	22	45	36
Östergötlands »	285	350	240	175	281	226	83	106	85
Jönköpings »	94	145	56	85	21	37	25	16	21
Kronobergs »	136	99	42	16	31	31	13	10	5
Kalmar »	112	278	104	55	86	93	20	13	34
Gottlands »	17	—	3	1	4	9	11	14	3
Blekinge »	228	231	77	36	67	61	29	19	39
Kristianstads »	133	292	94	36	47	83	44	17	29
Malmöhus »	200	377	258	101	353	343	177	246	273
Hallands »	63	107	36	5	28	20	13	12	21

	1835.	1845.	1855.	1865.	1875.	1885.	1895.	1900.	1903.
Göteborgs och Bohus län	111	135	136	118	487	445	171	139	149
Älfsborgs >	93	128	36	31	64	42	89	128	122
Skaraborgs >	143	169	68	61	68	142	48	42	26
Värmlands >	66	92	36	35	93	103	107	145	50
Örebro >	77	94	60	47	96	102	78	78	75
Västmanlands >	66	221	112	3	49	85	28	22	60
Kopparbergs >	74	71	51	28	75	47	14	17	11
Gäflleborgs >	105	177	88	9	112	128	44	42	40
Västernorrlands >	46	7	8	22	131	124	71	57	44
Jämtlands >	26	16	9	6	11	38	24	12	8
Västerbottens >	24	18	7	—	11	9	6	8	14
Norrbottnens >	13	21	11	8	24	21	38	27	47
Summa	2,879	6,526	3,173	3,184	5,249	4,219	2,059	2,330	2,864
Häribland voro män . .	2,448	4,789	2,160	2,651	4,549	3,574	1,423	1,571	1,637
> > kvinnor	431	1,737	1,013	533	700	645	636	759	1,227
Summa	2,879	6,526	3,173	3,184	5,249	4,219	2,059	2,330	2,864
Om härifrån afräknas de vid årets början kvarvarande	1)	524	154	41	81	88	30	34	53
så utgör antalet häktningar under året . .	—	6,002	3,019	3,143	5,168	4,131	2,029	2,296	2,811

Å antalet häktningar för sysslöst kringstrykande och bettlande under sista tioårsperioden meddelas följande uppgift:

	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900.	1901.	1902.	1903.
Antal häktningar	2,191	2,029	2,222	2,136	2,265	2,017	2,296	2,482	2,630	2,811
Af förestående komma på Stockholms stad och på rikets öfriga delar	981	871	984	916	1,012	837	1,036	1,126	1,259	1,567
	1,210	1,158	1,238	1,220	1,253	1,180	1,260	1,356	1,371	1,244

Med berättelseåret har således hufvudstaden nått upp till ett antal häktningar, som betydligt överskjuter antalet sådana i hela riket för öfrigt, nämligen 1,567 mot 1,244, eller således med 323.

Antalet för lösdrifveri häktade personer, som under år 1903 med fängstransporter blifvit forslade från ett till annat län, utgjorde, enligt hvad tab. n:o 9 utvisar, 175 emot ett antal af 204 år 1902.

E. På grund af lagen angående lösdrifvares behandling eller på grund af fattigvårdsförordningen till tvångsarbete hållna personer. (Tab. n:is 10—12.)

Dessa redovisas under följande fyra klasser:

- dömda enligt lösdrifverilagen och förut till straffarbete hållna;
- dömda enligt lösdrifverilagen och icke förut till straffarbete hållna;
- dömda enligt fattigvårdsförordningen;
- frivilliga.

	Dömda enligt lösdrifverilagen.				Dömda enligt fattigvårdsförordningen.	
	Förut till straffarbete hållna.		Icke förut till straffarbete hållna.		m.	k.
	m.	k.	m.	k.		
Kvarvarande vid årets början	324	69	241	171	5	1
<i>Tillkomna under året:</i>						
Nykomna	339	109	322	479	12	3
Återkomna från rannsaking m. m.	5	—	—	—	—	—
Do från rymning	—	—	—	—	—	—
Summa	668	178	563	650	17	4
<i>Afgångna under året:</i>						
Frigifna	349	106	348	406	13	2
Återsända såsom till arbete oförmögna	10	5	10	9	—	—
Afsända till rannsaking m. m.	2	1	9	4	—	—
Rymda	—	—	—	—	—	—
Döda	2	1	—	1	—	—
Tillsammans afgångna	363	113	367	420	13	2
Kvarvarande vid årets slut	305	65	196	230	4	2
Summa	668	178	563	650	17	4

1) Antalet vid årets början kvarvarande kan ej uppgifvas.

Antalet af hvarje särskildt slag af dessa eller till samma kategorier enligt äldre författningar dömda personer vid slutet af åren 1835, 1845, 1855, 1865, 1875, 1885, 1895, 1902 och 1903 inhämtas af efterföljande tabell:

	1835.			1845.			1855.			1865.			1875.			1885.			1895.			1902.			1903.			
	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	
1:o) Dömda enligt försvarslöshetsstadgan eller lösdrifverilagen:																												
a) <i>Förut till straffarbete hållna:</i>																												
vid kronoarbetskorpens fästningsklass	471	—	471	1,310	—	1,310	737	—	737	277	—	277	427	—	427	402	—	402	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» östra kronoarbetsst. (arbetsanst.) å Nya Varfvat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	—	30	18	—	18	—	—	—	—	—	—	—
i arbetsfängelser eller centrala tvångsarbetsanstalter	1,014	254	1,268	530	355	885	276	217	493	114	114	228	76	65	141	50	40	90	293	54	347	323	68	391	304	55	359	
i läns- och kronocellfängelser	—	—	103	109	13	122	—	—	—	—	—	—	—	1	1	5	—	5	2	—	2	1	1	2	1	10	11	
b) <i>Icke förut till straffarbete hållna:</i>																												
vid kronoarbetskorpens pionärklass	—	—	—	—	—	—	19	—	19	84	—	84	302	—	302	243	—	243	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
i arbetsfängelser eller centrala tvångsarbetsanstalter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	46	1	71	72	263	90	353	240	149	389	195	207	402	
i läns- och kronocellfängelser	—	—	—	—	—	—	9	11	20	2	2	4	15	6	21	34	11	45	1	28	29	1	22	23	1	23	24	
2:o) Dömda enligt fattigvårdsförordningen:																												
vid kronoarbetskorpens pionärklass eller de centrala tvångsarbetsanstalterna samt i läns- och kronocellfängelserna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49	7	56	14	1	15	4	—	4	5	1	6	4	2	6
Summa dömda	—	—	1,842	1,949	368	2,317	1,041	228	1,269	477	116	593	869	125	994	779	123	902	581	172	753	570	241	811	505	297	802	
3:o) Frivilliga:																												
vid kronoarbetskorpens fästningsklass	—	—	—	74	—	74	318	—	318	209	—	209	6	—	6	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » pionärklass	—	—	—	—	—	—	2	—	2	60	—	60	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
i arbetsfängelserna	—	—	—	—	—	—	7	1	8	152	63	215	22	9	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa frivilliga	—	—	—	74	—	74	327	1	328	421	63	484	31	9	40	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Vid slutet af de sista tio åren har antalet af ifrågavarande personer varit:

	1894.			1895.			1896.			1897.			1898.			1899.			1900.			1901.			1902.			1903.		
	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.			
Dömda	662	156	818	581	172	753	582	182	764	565	193	758	560	209	769	534	195	729	597	213	810	635	255	890	570	241	811	505	297	802

Till jämförelse meddelas här uppgift å de åren 1902 och 1903 *nykomna* personer, som enligt lösdrifverilagen eller fattigvårdsförordningen hållits till tvångsarbete:

	Nykomna år 1902.			Nykomna år 1903.		
	m.	k.	S:a.	m.	k.	S:a.
1:o) Dömda enligt lösdrifverilagen:						
<i>Förut till straffarbete hållna</i>	328	111	439	339	109	448
<i>Icke förut till straffarbete hållna</i>	371	412	783	322	479	801
2:o) Dömda enligt fattigvårdsförordningen	19	6	25	12	3	15
Summa	718	529	1,247	673	591	1,264

Nedanstående tabell utvisar, huru många af de under de sista fem åren *nykomna*, enligt lösdrifverilagen eller fattigvårdsförordningen *till tvångsarbete* dömda förut undergått straffarbete eller allmänt arbete:

	Nykomna, dömda enligt lösdrifverilagen eller fattigvårdsförordningen.		Af förestående nykomna hafva varit					
			till straffarbete hållna.		till allmänt arbete eller tvångsarbete hållna.		Summa.	
	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.
År 1899.								
Enligt lösdrifverilagen (förut till straffarbete hållna)	300	73	300	73	—	—	300	73
› d:o (förut till straffarbete icke hållna)	428	277	—	—	249	213	249	213
› fattigvårdsförordningen	13	10	—	—	3	5	3	5
Summa	741	360	300	73	252	218	552	291
År 1900.								
Enligt lösdrifverilagen (förut till straffarbete hållna)	337	71	337	71	—	—	337	71
› d:o (förut till straffarbete icke hållna)	450	356	—	—	246	244	246	244
› fattigvårdsförordningen	20	5	—	—	6	—	6	—
Summa	807	432	337	71	252	244	589	315
År 1901.								
Enligt lösdrifverilagen (förut till straffarbete hållna)	390	97	390	97	—	—	390	97
› d:o (förut till straffarbete icke hållna)	442	358	—	—	262	248	262	248
› fattigvårdsförordningen	18	3	—	—	7	1	7	1
Summa	850	458	390	97	269	249	659	346
År 1902.								
Enligt lösdrifverilagen (förut till straffarbete hållna)	328	111	328	111	—	—	328	111
› d:o (förut till straffarbete icke hållna)	371	412	—	—	188	299	188	299
› fattigvårdsförordningen	19	6	—	—	5	2	5	2
Summa	718	529	328	111	193	301	521	412
År 1903.								
Enligt lösdrifverilagen (förut till straffarbete hållna)	339	109	339	109	—	—	339	109
› d:o (förut till straffarbete icke hållna)	322	479	—	—	165	351	165	351
› fattigvårdsförordningen	12	3	—	—	—	1	—	1
Summa	673	591	339	109	165	352	504	461

Af de enligt lösdrifverilagen dömda, förut till straffarbete hållna, som voro nykomna år 1903, hade 217 män och 88 kvinnor tillförne undergått allmänt arbete eller tvångsarbete.

Tidslängden af det tvångsarbete, som enligt lagen angående lösdrifvares behandling blifvit ådömdt de år 1903 nykomna tvångsarbetsfångarna, har varit:

	Förut till straffarbete hållna.		Förut till straffarbete icke hållna.	
	m.	k.	m.	k.
Från 1 till och med 2 månader	4	6	32	91
› 2 › › › 3 ›	26	15	42	82
› 3 › › › 4 ›	14	13	36	66
› 4 › › › 5 ›	9	6	9	39
› 5 › › › 6 ›	57	20	77	76
› 6 › › › 7 ›	8	3	14	24
› 7 › › › 8 ›	36	10	23	14
› 8 › › › 9 ›	18	5	12	17

	Förut till straffarbete hållna.		Förut till straffarbete icke hållna.	
	m.	k.	m.	k.
Från 9 till och med 10 månader	25	5	14	14
› 10 › › › 11 ›	—	1	2	5
› 11 › › › 12 ›	56	11	26	22
› 12 › › › 1 år 6 månader	58	11	24	18
› 1 år 6 månader till och med 2 år	27	2	8	10
› 2 år till och med 2 år 6 månader	1	—	3	—
› 2 år 6 månader till och med 3 år	—	1	—	1
Summa	339	109	322	479
Af förestående nykomna hade <i>förut undergått allmänt arbete eller tvångsarbete</i>	217	88	165	351
<i>Fullt arbetsföra</i> vid ankomsten till tvångsarbetsanstalten voro	284	96	280	433
och <i>mindre arbetsföra</i> , ehuru ej oförmögna att genom eget arbete förvärfva hvad till livets uppehållande <i>oundgängligen</i> erfordrades, voro	55	13	42	46

Antalet barn, som under året åtföljt föräldrarna, har enligt tabell nr 13 varit 45; och meddelas för de sista tio åren efterföljande jämförelsetabell:

	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900.	1901.	1902.	1903.
Barn, intagna i häkte under året	79	60	83	58	50	67	70	49	68	45
Do, kvarvarande i häkte vid årets slut	2	—	2	4	2	2	—	2	—	1

Tabellerna nr 14 och 15 redogöra för straffångarnas och de till tvångsarbete hållna personernas *födelseorter* samt för *proportionsförhållandet*, särskildt för Stockholms stad och hvarje län, mellan de under året nykomna straffarbetsfångarnas och till tvångsarbete dömda personernas antal och folkmängden vid årets slut.

För tidsperioden 1894—1903 meddelas i sistnämnda afseende för hela riket följande jämförelsetablå:

	Rikets folk-mängd vid slutet af året.	Under året nykomna inom riket födda straffarbetsfångar.	Förhållandet mellan nykomna straffarbetsfångar och folkmängden.	Under året nykomna inom riket födda till tvångsarbete hållna personer.	Förhållandet mellan nykomna till tvångsarbete hållna personer och folkmängden.
År 1893	4,824,150	1,681	34 på 100,000	981	20 på 100,000
> 1894	4,873,183	1,726	35 „ „	1,119	23 „ „
> 1895	4,919,260	1,791	36 „ „	1,004	20 „ „
> 1896	4,962,568	1,771	36 „ „	1,140	23 „ „
> 1897	5,009,632	1,778	35 „ „	1,152	23 „ „
> 1898	5,062,918	1,810	36 „ „	1,187	23 „ „
> 1899	5,097,402	1,790	35 „ „	1,095	21 „ „
> 1900	5,136,441	1,916	37 „ „	1,233	24 „ „
> 1901	5,175,228	1,860	36 „ „	1,296	25 „ „
> 1902	5,198,752	1,952	37 „ „	1,236	24 „ „
> 1903	5,221,291	1,854	36 „ „	1,257	24 „ „

I tabellen nr 16 lämnas uppgift å de *yrken och sysselsättningar*, som de till straffarbete eller fängelse dömda utöfvat vid tiden före bestraffningens början, äfvensom å deras civilstånd m. m.

Tabellerna nr 17—19 innehålla uppgift på de *brott*, för hvilka de nykomna och de vid årets slut kvarvarande straffarbets- och fängelsefångarna blifvit dömda, äfvensom på de brott och förseelser, för hvilka *de till tvångsarbete dömda personerna förut undergått bestraffning*.

Af tabellen nr 17 inhämtas därjämte, att af de under året *nykomna straffarbetsfångarna*:

	m.	k.
voro ådömda förlust af medborgerligt förtroende:		
för alltid	14	3
på viss tid	1,117	125
Summa	1,131	128
Förlust af medborgerligt förtroende <i>icke</i> ådömda voro	603	56
Summa summarum	1,720	184
Af förestående voro, enär de vid brottets begående fyllt <i>femton men ej aderton</i> år (kap. 5 § 3 mom. 2 strafflagen), <i>icke</i> ådömda förlust af medborgerligt förtroende	125	11

Angående de brott, för hvilka de under senaste tio år *till undergående af straffarbete för lifstiden eller på viss tid* i straffängelse intagna personer blifvit dömda, meddelas efter de till Styrelsen inkomna uppgifter efterföljande jämförelsetabell:

	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900.	1901.	1902.	1903.
Mord eller försök därtill och delaktighet däri	9	10	13	3	10	5	6	3	3	10
Dråp	26	34	33	35	17	43	33	30	22	27
Barnamord, fosters förgörande m. m.	52	55	59	46	42	50	40	48	46	33
Rån och försök därtill	9	11	11	9	15	12	14	12	12	9
Tjufnadsbrott	1,191	1,224	1,160	1,204	1,163	1,173	1,245	1,255	1,305	1,251
Mened och förfalskningsbrott	81	89	77	70	79	55	91	71	108	81
Bedrägeri och annan oredlighet	16	15	29	9	32	23	15	24	24	22
Eldskada och annan skadegörelse å egen-dom	32	37	19	26	20	24	18	39	24	22
Äktenskaps- och sedlighetsbrott	36	32	39	41	40	41	52	36	49	37
Brott af andra slag	330	330	393	390	450	415	463	408	414	412
Summa	1,782	1,837	1,833	1,833	1,868	1,851	1,977	1,926	2,007	1,904

De för undergående af *urbota fängelsestraff* under de tio sista åren i straffanstalt insatta personer hafva varit dömda för:

	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900.	1901.	1902.	1903.
Brott emot offentlig myndighet	138	152	134	175	159	168	201	230	183	188
Fridsbrott med eller utan förgripelse å person	51	65	65	66	102	83	84	105	84	76
Misshandel	298	271	315	407	366	347	325	340	347	365
Snatteri	126	100	114	120	116	114	137	159	156	154
Annat tjufnadsbrott	70	62	78	85	73	92	111	134	123	108
Bedrägeri eller annan oredlighet	82	67	68	72	59	81	91	117	97	78
Eldskada eller annan skadegörelse å egen-dom	11	15	18	15	17	13	29	17	29	29
Äktenskaps- och sedlighetsbrott	16	24	22	32	22	17	13	17	16	13
Brott af andra slag	144	121	136	160	161	163	266	227	235	217
Summa	936	877	950	1,132	1,075	1,078	1,257	1,346	1,270	1,228

I tabellen nr 20 meddelas en öfversikt öfver de *nykomna* och vid årets slut *kvarvarande straffarbetsfångarnas* samt *de till tvångsarbete dömda personernas ålder*; och införes här, till jämförelse i fråga om antalet *nykomna* fångar af yngre ålder än 20 år, följande tabell:

	1850.		1855.		1860.		1865.		1870.		1875.		1880.		1885.		1890.		1895.		1900.		1902.		1903.	
	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Nykomna straffarbetsfångar under 20 år	24	4	50	7	125	29	161	25	199	26	180	34	233	18	203	27	197	25	302	26	279	28	296	35	285	23
Nykomna tvångsarbetsfångar under 20 år	23	—	21	6	5	5	8	—	13	13	18	5	25	15	15	6	22	11	54	29	43	43	30	55	28	55
Summa	47	4	71	13	130	34	169	25	212	39	198	39	258	33	218	33	219	36	356	55	322	71	326	90	313	78

Af de år 1903 nykomna af yngre ålder än 20 år voro:

dömda till straffarbete:

på lifstiden —
 på viss tid öfver 2 år 17 män och 1 kvinna
 i 2 år och därunder 268 » » 22 kvinnor

dömda till tvångsarbete:

förut till straffarbete hållna 15 » » 4 »
 » » d:o icke hållna 13 » » 51 »

Summa 313 män och 78 kvinnor.

Af yngre ålder än 20 år voro vid årets slut kvarvarande:

dömda till straffarbete:

på lifstiden —
 på viss tid öfver 2 år 23 män och 2 kvinnor
 i 2 år och därunder 91 » » 7 »

dömda till tvångsarbete:

förut till straffarbete hållna 11 »
 » » d:o icke hållna — 15 »

Summa 125 män och 24 kvinnor.

Sedan Nya Varfvet invid Göteborg, hvilket enligt nådigt bref den 14 december 1869 upplåtits till fångvården under villkor att flottan skulla äga återfå detsamma ett år efter uppsägning, blifvit jämlikt nådigt bref den 14 juni 1901 fördeladt mellan sjöförsvaret och fångvården på sådant sätt, att fångvården fortfarande haft ett af rikets centralfängelser för män därstädes förlagdt, har numera på grund af flottans ökade behof blifvit uppenbart, att sjöförsvaret inom de närmaste åren måste begagna sig af sin förenämnda uppsägningsrätt för att återfå hela området. Det har därför blifvit nödvändigt att söka annorstädes bereda ersättning för fängelseanläggningarna å Nya Varfvet. Efter i sådant syfte af Styrelsen gjord underdånig framställning hos Eders Kungl. Maj:t i nådig proposition till 1903 års riksdag för vinnande af en del af de för ändamålet erforderliga byggnadsmedel föreslagit, att det å en synnerligen dyrbar tomt belägna länsfängelset i Göteborg finge enligt införskaffadt anbud till Göteborgs stad försäljas för en köpeskilling af 600,000 kronor; och föreslogs i sammanhang härmed, att nämnda köpeskilling tillika med ett anslag å extra stat för år 1904 af 460,000 kronor finge användas dels till utvidgning af länsfängelset i Härnösand och till inköp af därför erforderlig tomt, dels ock till uppförande af ett nytt större länsfängelse i Göteborg samt till inköp af tomt för detsamma.

Sedan den nådiga propositionen af riksdagen bifallits med ett mindre villkor i fråga om Göteborgsfängelsets försäljning, har med iakttagande af nämnda villkor länsfängelset i Göteborg försålts enligt kontrakt den 30 juni 1903. Afträdandet sker först sedan nytt fängelse jämte därmed förenade, för stadens behof afsedda rannsaktionslokaler hunnit uppföras.

Tillika har enligt öfverlåtelsehandling den 26 maj 1903 med Eders Kungl. Maj:ts begifvande till tomt för nytt länsfängelse i Göteborg för 78,000 kronor förvärfvats besittningsrätten till ett i landeriet Stora Härlanda äng n:r 14 ingående område af 600,000 kvadratfot; och har för tillbyggnad af länsfängelset i Härnösand enligt köpekontrakt den 30 juni 1903 för 63,000 kronor inköpts fastigheten n:r 2 efter 1861 års nummerordning i stadens första kvarter.

Förberedande arbeten hafva i och för de planerade byggnadsföretagen under året bedrifvits utan att dock före dess utgång fullständiga ritningar hunnit till Eders Kungl. Maj:t för godkännande ingifvas.

Sedan 1903 års riksdag på grund af nådig proposition medgifvit, att kronohäktet i Kisa med tillhörande jordområde finge till Kinda häradsbor försäljas för 3,000 kronor och öfriga villkor, upptagna i köpekontrakt den 20 december 1902, har nämnda kronohäkte jämlikt Eders Kungl. Maj:ts nådiga bref den 5 juni 1903 från och med den 1 juli samma år indragits.

Länsfängelset i Mariestad, hvilket under nästföregående år, såsom af då afgifven underdånig berättelse framgår, genom vådeld lidit betydande skador, har numera blifvit fullgodt stånd återförsatt.

Eders Kungl. Maj:t har i nåder förordnat dels genom bref den 22 maj 1903, att Sunnerbo härads domsaga finge å länsfängelset i Växjö hafva tingsstad, hvarest rannsaker och dömes i brottmål, där häktad person tilltalas för gärning, som han inom domsagan begått, dels ock genom bref den 26 juni 1903, att Västra Göinge härads domsaga finge i enahanda fall hafva tingsstad å länsfängelset i Kristianstad.

II. Ordningen och disciplinen samt fångpersonalens sysselsättning.

A. Läns- och kronocellfängelserna.

Extra judiciella bestraffningar hafva under år 1903 ålagts fångpersonalen vid dessa fångelser till ett antal af 145, bestående i:

Inneslutning i mörk cell	10
Mistning af sängkläder	131
Förknappning af kost	2
Mistning af arbete	2
Tillsammans 145.	

Bestraffningarna voro ålagda för följande förseelser, nämligen:

Trots, våldsamt eller oskickligt uppförande	13
Olydnad, arbetsvägran	4
Skadegörelse å eller missvård af fängelsets tillhörigheter	31
Brefväxling, olofligt meddelande med medfånge eller andra eller försök därtill	61
Försök att insmuggla otillåtna varor, oärlighet	2
Rymning, försök därtill	5
Brott mot fängelseordningen i öfrigt	29
Tillsammans 145.	

De straffades antal har varit 142, hvaraf 135 män och 7 kvinnor, motsvarande i förhållande till det i dessa fängelser förvarade medeltal fångar 9·4 procent.

Förseelse af den svåra art, att åtal vid domstol däraf föranledts, har icke förekommit.

Rymning har ägt rum i två fall. En till fem års straffarbete för sjätte resan stöld dömd manlig fånge lyckades afvika från länsfängelset i Kristianstad, uppenbarligen på sådant sätt att han från fängelsets badrum afklädd trängde sig igenom den trånga öppningen mellan fönstergallren, sedan han först nedkastat sina kläder å gården, hvarifrån han sedermera praktiserat sig ut i friheten. Från länsfängelset i Falun lyckades en rannsakningsfånge under gårdgången rymma. Fången anträffades redan följande

dag och återförpassades till fängelset. Tillika har en häktad lösdrifvare afvikit under transport å järnväg mellan Vänersborg och Göteborg.

Försök till rymning hafva gjorts vid länsfängelserna i Växjö och Gäfle samt vid kronohäktet i Landskrona, af en fånge i hvardera fängelset.

Tre själfmord hafva ägt rum, däraf två vid länsfängelset i Kristianstad, hvarrest en sinnessjuk strafffånge tagit sig af daga genom hängning med tillhjälp af ett lakan samt en rannsakningsfånge beröfvat sig lifvet genom att störta sig öfver balkongräcket i tredje våningen ned mot bottenvåningens korridoröfver. Det tredje själfmordet föröfvades i kronohäktet i Ystad af en strafffånge, som strypte sig medelst sitt förkläde, hvilket fästats vid sängen och lagts som snara kring halsen. Samtliga dessa tre fångar voro män.

Härförutom hafva själfmordsförsök ägt rum i fem fall, nämligen vid kronohäktet å Långholmen af en sinnessjuk manlig strafffånge, som kastat sig ned från tredje cellvåningen dock utan svårare påföljd; vid länsfängelset i Malmö af två lösdrifverskor, båda medelst hängning; vid länsfängelset i Falun af en manlig fängelsefånge under sinnesförvirring, hvarvid han tillfogat sig ett sår i halsen och tillika anlagt en snara om densamma; samt slutligen vid länsfängelset i Gäfle af en manlig rannsakningsfånge, som sökt att taga sitt lif genom hängning.

B. De centrala straff- och tvångsarbetsanstalterna.

1:o) Strafffängelserna för män.

För förseelser och därför ålagda bestraffningar lämnas följande redogörelse:

	Extra judiciella bestraffningar								Antalet straffade.	Antalet ostraffade.	Medeltal fångar för dag.	Procenten af antalet straffade i förhållande till		
	ålagda af Fångvårdsstyrelsen.				ålagda af fängelsedirektör.							Summa.	hela fång- antalet.	medeltalet fångar.
	Ljus cell med arbete.	Ljus cell dels med dels utan arbete.	Ljus cell i för- ening med mist- ning af säng- kläder.	Ljus cell i för- ening med mist- ning af säng- kläder.	Mörk cell.	Mörk cell i för- ening med ljus cell.	Ljus cell utan arbete.	Ljus cell i för- ening med mist- ning af säng- kläder.						
Långholmen	—	—	—	—	—	—	—	21	21	18	353	289	4·9	6·2
Malmö	—	—	—	—	1	—	—	1	2	1	148	86	0·7	1·2
Nya Varfvet	—	—	—	—	5	6	1	14	26	21	238	204	8·1	10·3
Summa	—	—	—	—	6	6	1	36	49	40	739	579	5·1	6·9

De extra judiciella bestraffningarna voro ålagda för följande förseelser:

	Lång- holmen.	Malmö.	Nya Varfvet.	Summa.
Trots, olydnad m. m.	1	—	3	4
Olofligt innehavande af gods	2	—	1	3
Otillåtet handhavande af eld	—	—	1	1
Kommunikation med medfånge	1	—	9	10
Lättja, vägran att arbeta	3	—	2	5

	Lång- holmen.	Malmö.	Nya Varfvet.	Summa.
Obefogad klagan på proviant	—	1	—	1
Sturskhet, oskickligt uppförande	—	1	3	4
Förseelser mot bevakning	4	—	4	8
Våldsamt uppträdande m. m.	—	—	3	3
Åverkan å fängelsets tillhörigheter	1	—	—	1
Brott mot fängelseordningen i öfrigt	9	—	—	9
Summa	21	2	26	49

Någon förseelse af den svåra art, att åtal vid domstol däraf påkallats, har icke vid dessa fängelser under året förekommit, ej heller har rymning ägt rum.

Försök till rymning gjordes under året vid centralfängelset å Nya Varvet af en till fyra års straffarbete för rån dömd enrumsfånge. Under gårdgången lyckades denne klättra öfver muren men greps af tillskyndande vaktposter inom fängelsets palissadinhägnad.

Själfmord har icke förekommit. Vid centralfängelset å Långholmen har en sedermera till hospital förflyttad fånge tillskyndat sig sårskador genom att upprepade gånger stöta hufvudet mot en i cellväggen infästad mindre järnkrok; men i öfrigt har försök till själfmord ej heller ägt rum.

2:o) Straffängelset för kvinnor i Göteborg.

För de extra judiciella bestraffningarna och antalet förseelser lämnas följande redogörelse:

Af Fångvårdsstyrelsen ålagda bestraffningar.	Af fängelsedirektör ålagda bestraffningar.			Summa.	Antalet straffade.	Antalet ostraffade.	Medeltal fångar för dag.	Procenten af antalet straffade i förhållande till	
	Ljus cell med arbete.	Ljus cell utan arbete.	Ljus cell i för- ening med mist- ning af säng- kläder.					hela fångan- talet.	medeltalet fångar.
—	1	1	2	4	3	38	35	7.3	8.6

Besträffningarna voro ålagda för

Olydnad	1
Hot och förnärmelse mot bevakning	1
Otillständigt uppförande m. m.	1
Väld å medfånge	1
Summa 4.	

Svårare oordning, rymning eller rymningsförsök, själfmord eller försök därtill hafva icke under året förekommit.

3:o) Arbetsanstalterna för män.

För de extra judiciella bestraffningarna under året redovisas sålunda:

	Extra judiciella bestraffningar, ålagda af								Summa.	Antalet straffade.	Antalet ostraffade.	Medeltal för dag.	Procenten af straffade i förhållande till		
	Fångvårdsstyrelsen.	anstaltens direktör.											hela personalen.	medeltalet.	
		Ljus cell med arbete.	Ljus cell i för- ening med mist- ning af säng- kläder.	Prygel.	Mörk cell.	Ljus cell med arbete.	Ljus cell utan arbete.	Ljus cell i för- ening med mist- ning af säng- kläder.							Lackost.
Tvångsarbetsanstalten å Svartsjö	—	1	4	—	—	—	1	14	1	21	18	553	195	3.2	9.2
Do i Karlskrona	—	—	1	—	—	—	3	52	—	56	43	438	211	8.9	20.4
Centralfängelset i Malmö	1	—	10	1	1	1	—	10	—	24	18	187	82	8.8	21.9
Summa	1	1	15	1	1	1	4	76	1	101	79	1,178	488	8.0	17.2

De extra judiciella bestraffningarna voro ålagda för:

	Svartsjö.	Karlskrona.	Malmö.	Summa.
Förseelser mot bevakning eller beful	8	25	11	44
Trots, olydnad, oskickligt uppförande	7	19	6	32
Väldsam uppförande, kif och slagsmål med medfånge	—	—	3	3
Oljud, störande af ordningen	—	—	1	1
Lättja	4	11	2	17
Innehafvande af otillåtet gods	—	1	—	1
Mindre förseelser	2	—	1	3
Summa	21	56	24	101

Någon förbrytelse af svårare beskaffenhet, rymning, rymningsförsök, själfmord eller försök därtill har icke ägt rum.

4:o) Arbetsanstalterna för kvinnor.

Följande redovisning lämnas för de extra judiciella bestraffningarna och antalet förseelser:

	Af Fångvårdsstyrelsen ålagda extra judiciella bestraffningar.	Af anstaltens direktör ålagda extra judiciella bestraffningar.		Summa.	Antal straffade.	Antal ostraffade.	Medeltal för dag.	Procenten af straffade i förhållande till			
		Ljus cell med arbete.	Mörk cell.					hela personalen.	medeltalet.		
Tvångsarbetsanstalten i Norrköping	—	—	44	1	45	38	468	143	7.5	26.6	
Tvångsarbetsanstalten i Landskrona	3	3	1	75	—	82	54	244	102	18.1	52.9
Summa	3	3	1	119	1	127	92	712	245	11.4	37.6

Besträffningarna voro ålagda för följande förseelser:

	Norrköping.	Landskrona.	Summa.
Störande af ordning och säkerhet	6	6	12
Gräl med och våld å medfänge	13	38	51
Lättja och arbetsvägran	6	18	24
Oanständigt och trotsigt uppförande mot bevakning	13	17	30
Otillåten och osedlig brefskrifning	3	2	5
Skadegörelse å inventarier	—	1	1
Osedligt uppförande	4	—	4
Summa	45	82	127

Oordning eller svårare förseelse, som föranlett åtal vid domstol, rymning, rymningsförsök eller självmord hafva icke under året egt rum.

Vid tvångsarbetsanstalten i Landskrona sökte en fånge beröfva sig lifvet genom att vid handräkningsarbete utanför fängelsebyggnaden kasta sig i den omgifvande vallgrafven, därifrån hon dock genast af tillskyndande bevakning upptogs.

Mot tjänstemännens förhållande i utöfningen af sina befattningar har icke varit något att anmärka; och har likaledes bevakningspersonalen visat välförhållande i tjänsten. Dock har Styrelsen nödgats på grund af otillåtet mellanhafvande med fånge varna samt för fylleri från tjänst och

lön under en månad afstånga en underofficer vid centralfängelset å Nya Varfvet. Likaså har Styrelsen måst på grund af fylleri och obehörigt samtal med en kvinnlig, för lösdrifveri dömd fånge afstånga en vaktkonstapel vid länsfängelset i Växjö från tjänst och lön under två månader. Härförutom hafva vid centralfängelset å Nya Varfvet en vaktkonstapel för försummelse vid vaktpostering samt vid länsfängelset i Luleå fyra konstaplar för försummelse eller otillbörligt förhållande i tjänsten tilldelats varning af fängelseförvaltningen.

För nit och redlighet i rikets tjänst hafva vaktkonstaplarna vid centralfängelset å Långholmen E. W. K:sön Melin och vid tvångsarbetsanstalten i Karlskrona S. A. Johansson af Eders Kungl. Maj:t hugnats med silfvermedalj.

Öfver arbetena och de särskilda arbetslagen vid läns- och kronocellfängelserna meddelas en fullständig öfversikt i det vid denna berättelse fogade sammandrag (tab. n:r 21) af de till Styrelsen månatligen ingående arbetsrapporterna, utvisande detta sammandrag att af hela personalen 1,7 procent, emot 2,4 procent år 1902, i brist på arbete varit utan sysselsättning.

I tab. n:r 22 lämnas uppgift å arbetsinkomsten vid läns- och kronocellfängelserna samt dess fördelning.

För de centrala straff- och tvångsarbetsanstalterna meddelas här sammandrag af dagsverksrapporterna för år 1903:

	Utgjorda dagsverken			Hindrade dagsverken						Summa summanum.	Medeltal fångar för dag.
	med inkomst.	utan inkomst.	Summa.	genom sjukdom och bristande arbetsförmåga.	genom helgdagar.	genom skolundervisning.	genom oräder.	af andra orsaker.	Summa.		
Centrala straffanstalter.											
<i>För män.</i>											
Centralfängelset å Långholmen	62,150	20,508	82,658	5,946	15,606	530	—	695	22,777	105,435	289
D:o i Malmö	24,008	724	24,732	1,315	5,281	—	—	13	6,609	31,341	86
D:o å Nya Varfvet	46,526	11,115	57,641	3,855	10,940	1,926	—	241	16,962	74,603	204
Säger	132,684	32,347	165,031	11,116	31,827	2,456	—	949	46,348	211,379	579
<i>För kvinnor.</i>											
Centralfängelset i Göteborg	8,265	1,835	10,100	733	1,911	—	—	15	2,659	12,759	35
Centrala arbetsanstalter.											
<i>För män.</i>											
Centralfängelset i Malmö	17,245	7,602	24,847	696	4,209	—	—	62	4,967	29,814	82
Tvångsarbetsanstalten å Svartsjö	35,185	23,155	58,340	1,734	10,674	—	203	315	12,926	71,266	195
D:o i Karlskrona	46,210	15,396	61,606	2,955	11,403	—	—	1,262	15,620	77,226	211
Säger	98,640	46,153	144,793	5,385	26,286	—	203	1,639	33,513	178,306	488
<i>För kvinnor.</i>											
Tvångsarbetsanstalten i Norrköping	33,339	8,466	41,805	1,972	7,687	—	—	680	10,339	52,144	143
D:o i Landskrona	23,174	6,319	29,493	1,197	5,291	—	—	1,141	7,629	37,122	102
Säger	56,513	14,785	71,298	3,169	12,978	—	—	1,821	17,968	89,266	245
Summa	296,102	95,120	391,222	20,403	73,092	2,456	203	4,424	100,488	491,710	1,347
eller i förhållande till hela antalet underhållsdagar	60·22 %	19·34 %	79·56 %	4·15 %	14·85 %	0·50 %	0·04 %	0·90 %	20·44 %		

De med inkomst utgjorda dagsverkena fördelas vid de särskilda anstalterna på följande arbetslag:

	Tillverkning af kläde och vadmal, trikolarbeten, bomulls-, hel- och halffyllesamt linnerådader.	Stenhuggeriarbeten.	Skrädderi- och sömnadsarbeten.	Snickeriarbeten.	Portfärdigande af papperspåsar m. m.	Skomakeriarbeten.	Måleriarbeten.	Korgnakeriarbeten.	Drefredning.	Smidesarbeten.	Borstbinderiarbeten.	Strumpstickning.	Twält.	Bokbinderiarbeten.	Diverse arbeten.	Summa.
Centrala straffanstalter.																
<i>För män.</i>																
Centralfängelset å Långholmen	—	—	7,792	1,940	—	20,008	303	23,196	—	422	—	—	—	3,242	5,247	62,150
D:o i Malmö	—	—	3,269	7,727	5,191	1,232	—	112	2,389	—	3,376	—	—	—	712	24,008
D:o å Nya Varfvet	2,050	—	12,233	8,944	13,611	5,363	378	—	—	688	—	—	620	1,033	1,606	46,526
<i>För kvinnor.</i>																
Centralfängelset i Göteborg	3,184	—	128	—	—	—	—	—	—	—	—	827	4,123	—	3	8,265
Centrala arbetsanstalter.																
<i>För män.</i>																
Centralfängelset i Malmö	—	—	39	5,734	668	290	—	—	546	784	7,894	—	—	—	1,290	17,245
Twångsarbetsanstalten å Svartsjö	—	32,754	665	248	—	818	77	—	57	38	—	—	—	70	458	35,185
D:o i Karlskrona	—	38,586	—	—	—	—	—	—	—	4,611	—	—	—	—	3,013	46,210
<i>För kvinnor.</i>																
Twångsarbetsanstalten i Norrköping	28,541	—	108	—	—	—	—	—	—	—	—	4,657	—	—	33	33,339
D:o i Landskrona	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	22,999	—	—	—	75	23,174
Summa	33,775	71,340	24,334	24,593	19,470	27,711	755	23,308	2,992	6,543	34,269	5,484	4,743	4,345	12,437	296,102

III. Religions- och skolundervisningen.

Enligt nådigt cirkulärbref den 30 december 1835 åligger det fångpredikanterna att, då fånge ej kan läsa innantill eller befinnes vara eljest vanvårdad i religionsundervisningen, därom göra anmälan, hvarefter Fångvårdsstyrelsen har att meddela förhållandet till vederbörande konsistorium för utrönande, från hvilkens försumlighet fångens vanvård i berörda hänseende möjligen härrör.

I enlighet härmed hafva under år 1903 till Styrelsen ingått berättelser i fem fall af den beskaffenhet, att anmälan därom på grund af det nådiga cirkuläret funnits böra ske till vederbörligt domkapitel.

En för undergående af fängelsestraff i länsfängelset i Örebro intagen 23-årig fånge hade först vid 17 års ålder kyrkoskrifvits, sedan han fört ett kringflackande lif utan att någonstädes besöka skolan. Den undervisning, som efter kyrkoskrifningen för honom anordnades, undandrog han sig snart. Vid intagandet i fängelset saknade han förmåga att läsa innantill och hade nästan ingen kännedom i religionsläran. Liknande var förhållandet med en vid länsfängelset i Malmö intagen rannsaktionsfånge, hvilkens fader såsom gårdfarihandlande flyttat från ort till ort, så att sonen, oaktadt vederbörandes åtgärder, icke kunnat hållas till skolgång. Beträffande en till fem års straffarbete för dråp dömd fånge vid centralfängelset å Nya Varfvet, hvilken likaledes funnits vara okunnig i innanläsning och sakna

kristendoms-kunskap, har upplysts, att han, som vore född år 1879, bevistat skola mellan åren 1886 och 1890, dock med flera afbrott, samt att han därefter med föräldrarna flyttat från socken till socken utan att på någon ort uppehålla sig under längre tider. Slutligen har i fråga om två uti länsfängelset i Härnösand intagna, till straffarbete dömda bröder från Kalasluspa af Gellivare socken, hvilka saknade kunskap i skrifning och räkning samt icke voro konfirmerade, blifvit upplyst, att någon skolgång för dem icke kunnat ifrågakomma, då deras hem varit beläget omkring nio mil från kyrkobyen uppåt fjällen; men att de dock, födda år 1882 och 1885, mottagit någon undervisning af lappkateketen.

På grund af hvad i dessa ärenden förekommit ha domkapitlen icke funnit vidare att åtgöra; dock att pastorsämbetet i Gellivare anmanats att, så snart sådant läte sig göra, söka bringa de sist omförmälta personerna till konfirmation.

Kristendoms-kunskapen hos den vid årets slut kvarvarande, af predikanterna redovisade personalen har varit god hos 20,4 procent, försvarlig hos 65 procent, ringa hos 14 procent och saknats hos 0,6 procent.

Följande antal fångar har under året för första gången fått del af den heliga nattvarden, nämligen:

vid tvångsarbetsanstalten i Karlskrona	1
» » å Svartsjö	2
» » i Landskrona	1

vid länsfängelset i Nyköping	2
» » i Karlskrona	2
» » i Mariestad	1
» » i Falun	1
» kronohäktet å Långholmen	1
» » i Västervik	1
» » i Uddevalla	2
» » i Haparanda	1

Tillsammans 15.

Tillika har förberedande konfirmationsundervisning meddelats åt 9 fångar, hvilka före årets utgång eller strafftidens slut icke vunnit tillräckliga insikter för att kunna admitteras till den heliga nattvarden.

Den i föregående årsberättelser omnämnda *frivilliga religiösa verksamheten* har fortfarande pågått vid sidan af predikanternas och under dessas inseende.

Fängelsernas boksamlingar, hvilka årligen gallras och kompletteras efter behof, innefattade vid årets slut:

Religiösa arbeten	vol. 28,652
Historiska och geografiska arbeten	» 3,458
Arbeten i naturvetenskap	» 1,449
Arbeten af blandadt innehåll	» 16,531

Tillsammans antal volymer 50,090.

Beträffande fångpersonalen vid centralfängelset å *Långholmen* meddelar därvarande pastor i sin ämbetsberättelse, att under året dit anländt 68 man och afgått 101. »De vid årets slut kvarvarandes antal utgjorde 270 man (af dessa 84 lifstidsfångar). Af de under året anlända 68 voro 27 dömda för stöld (en för 1:a resan, 3 för 2:a resan, 5 för 4:e resan, 5 för 5:e resan, 6 för 6:e resan, 5 för 7:e resan, en för 8:e resan och en för 12:e resan), 10 för förfalskning, 7 för mordbrand, 7 för otukt med minderårig, 5 för misshandel (af dem 2 för misshandel, hvaraf döden följt), 3 för mord, 3 för dråp, 2 för mened, 2 för tillgrepp, en för rån och en för bedrägeri. Af desamma voro 4 dömda till lifstids straffarbete; 32 hade begått sitt brott i rusigt tillstånd och 6 visserligen ej begått brottet i rusigt tillstånd men förut varit begifna på dryckenskap. — Hvad åldern beträffar, voro: en 16 år, en 17, en 18, en 19 och två 20 år gamla; 17 voro mellan 20 och 30 år, 20 mellan 30 och 40 år, 12 mellan 40 och 50 år, 7 mellan 50 och 60 år, 5 mellan 60 och 70 år gamla; en var 82 år gammal, oförfärlig hästtjuf. Den under året hit anlände sextonåringen var dömd för otukt med minderårig samt å särskilda tider och ställen, delvis under sabbat föröfvadt snatteri. Han hade på landsvägen sammanträffat med en sju år gammal flicka och lockat henne in i skogen. Af dåliga kamrater, som ofta förde lättsinniga samtal, hade han lärt sig det onda. Redan så tidigt som vid åtta års ålder säger han sig hafva öfvat otuktssynd med en flicka af ungefär samma ålder. — Sjuttonåringen var dömd för att hafva öfvat otukt med ett omkring fyra år gammalt flickebarn. I hemmet hade en dålig anda, slapphet och försumlighet i tillsynen af barnen varit rådande; han hade fått gå och drifva sysslolös omkring bland dåliga kamrater. — Adertonåringen var dömd

för dråp. Hans föräldrar hade varit lättjefulla, lättsinniga, supiga och lögnaktiga. Både fadern och modern hade det sämsta anseende bland sina grannar. Vid brottets föröfvande var han i sällskap med en mycket drucken bonde, fader till en flicka, för hvilken han hyste böjelse. Bonden blef retad af en sotargesäll, bad ynglingen i fråga om hjälp, hvarpå denne under rusets inflytande med en slidknif tilldelade sotargesällen ett dödande hugg i hufvudet. Under rusets inflytande lärer han förut brukat tala om sin lust att spela Nordlund. — Nittonåringen var dömd för otukt med kvinna, som ej fyllt tolf år. Dåligt sällskap i förening med otyglad könsdrift hade fört honom därtill. — En af de båda tjuguaråringarna hade blifvit dömd för första resan å särskilda tider och ställen, delvis med inbrott föröfvad stöld. Han hade fått en dålig uppfostran; kom tidigt ut på socknen; begynte snatta och föra ett slarfvigt lif; skolgången blef försummad; han stal »i okynne», flydde från den ena orten till den andra. Trött på alltsammans angaf han slutligen sig själf. Den andre tjuguaråringen var dömd för misshandel, hvaraf döden följt. Han hade under rusets inflytande med en stör slagit en annan så hårdt, att denne dött inom tre dygn. En, 24 år gammal, var dömd för mord å sin son. Han hade, då han förra gången var i fängelse för delaktighet i fosterfördrifning, tänkt ut, huru han bäst skulle kunna mörda sonen för att bli kvitt det årliga barnuppfostringsbidraget och äfven strax efter frigifningen verkställt sitt onda uppsåt genom att gifva barnet gift.»

För att styrka i huru hög grad ett människoöde kan förtryckas genom icke blott egen skuld meddelas i samma berättelse drag ur åtskilliga fångars lefnadsförhållanden. »En», heter det, »hade haft en hård och girig fader. Som skolgosse hade han, fastän fadern stod sig godt, fått så dåliga kläder, att kamraterna i skolan hänade honom. Missmodig häröfver tröttnade han och måste sluta i skolan. Han lärde sig sedan musik och blef musikanter vid ett regemente, men kamraterna voro svåra mot honom och misshandlade honom, emedan han ej ville lyda dem och vara med om deras onda företag. Sedan kom han till ett annat regemente och lärde sig där att röka, supa och bedrifva otukt. Han flydde flera gånger från sina kamrater, vandrade ute och sof under bar himmel. Så kom han till en landsortsstad för att profva för inträde vid ett där förlagdt regemente. Där bodde han hos en fru, som hade sin man i Amerika. Denna fru, 35 år gammal, förförde honom, sextonåringen, så att han vid så unga år blef fader. Då han fick underrättelse härom, aflossade han i förtviflan en kula emot sig, som dock utan svårare påföljd fastnade i mellangärdet.»

En annan fånge har i skrift berättat: »En tre eller fyra år, innan jag blef häktad, gick jag och tänkte på att göra slut på mitt lif. (Han var då blott omkring 15 år gammal.) Det var så uselt hemma jämt, så jag varldt led vid lifvet. Far förstörde förtjänsten, så vi fingo gå i så usla kläder, och svälta fingo vi också göra. Jag kunde icke läsa och icke skriva. Jag hade hört, att det skulle finnas en Gud, men han var så långt aflägsen för min föreställning. Jag hade ej hört annat än svordomar.» — De nämnda exemplen äro sorgliga vittnesbörd om, att dålig uppfostran med ty åtföljande slapphet i karaktären, dåligt

kamratlif, dryckenskap, lättsinne och snikenhet hafva alltför stort utrymme hos vårt folk och alltför ofta blifva källor till svåra förbrytelser.

Religionsvård och skolundervisning ha vid fängelset be-
drifvits på samma sätt som förut. »Julafton och nyårsafton
höllos vespergudstjänster i kyrkan, julafton med biträde af
en sångare. För de sex finsktalande fångarne har kyrkoher-
den i finska församlingen godhetsfullt lämnat biträde med
cellbesök och den heliga nattvardens utdelande.»

»Så välgörande», heter det vidare, »som cellstraffet är,
så demoraliserande är för somliga gemensamhetsfängelset.
Många goda intryck och föresatser från celltiden gå där all-
deles förlorade genom dåliga kamraters inverkan. Det är
visserligen en stor skillnad nu mot förr, då natceller ej fun-
nos, men ännu kvarstår onekligen åtskilligt af gemensam-
hetsfängelsets skuggsidor. Godt vore, om genom villkorlig
frigifning gemensamhetsfångarnes antal inskränktes till det
minsta möjliga. — Vid ett sådant fängelse som detta har man
tillfälle att se, hvilken välgörande inverkan cellstraffet har,
då det är utsträckt till en längre tid och förenas med själa-
vårdande verksamhet och skolundervisning. Mången tackar
Gud, att han kommit hit och fått sina ögon öppnade i tid.
Många, i synnerhet af de från landsbygden anlända, som i all-
mänhet ej äro så fördärfvade som städernas brottslingar, hafva
ju kommit till ånger öfver sitt brott och till sinnesändring
redan innan de hunnit hit, men mångt obrutet sinne blir
under den långa celltiden så småningom uppmjukadt och för-
bättradt. — En förut mycket illasinnad fånge sade kort
före sin frigifning: »Jag kom hit med den föresatsen att
hämnas på dem, som gjort mig illa, ty jag hade ett bittert
hat till dem, men nu har jag kommit ifrån sådana tankar.
Skolan här har gjort mig godt. Jag ser nu, att det också
finnes människor, som vilja mig väl.» Denne fånge hade
haft ett sådant hat, att han tänkt döda dem, som genom
falska beskyllningar, enligt hans förmenande, skulle hafva
störtat honom. — Äfven då förståndet ej är fullt normalt,
kan cellstraffet utöfva ett godt inflytande. En fånge, som
led af högfärdsgalenskap, gaf tydliga tecken till förbät-
ring i sinnet, fastän han fortfarande ej var riktigt klok.
I början af celltiden hade han för sig, att han skulle taga
socialisterna till hjälp och ställa till ett stort upplöpp, när
han komme ut, och taga hämnd på sina fiender, men mot slut-
tet af celltiden sade han: »Nu vet jag, hvad jag skall göra»,
och så tog han fram den heliga boken och läste: »älsken
edra fiender» o. s. v. När han fick underrättelse om huru
han skulle lyfta ett litet arf, sade han: »jag har nu fått
ett bättre arf», och så tog han åter fram sitt nya testa-
mente. — Det finnes fångar, som själfva inse, huru nyttigt
det varit för dem att få vara ensamma en tid, och som
af omsorg om sitt andliga lif hellre vilja sitta kvar i cellen
än komma ut »på gemensamheten». En i brott återfallen
sade om sin förra vistelse i fängelset: »Hade jag suttit i cell
förut som jag gör nu och fått vara i stillhet, så hade det
 varit annat med mig. Doktorn tog ut mig på gemensamheten,
och jag var sämre, när jag blef fri än när jag kom in.» —
De finnas tyvärr, som genom gammal vana trivas ganska
väl i fängelset och sålunda ej frukta att komma tillbaka. Den
slutsatsen kan man draga af ett sådant yttrande som detta:

»Man hade det så svårt som barn; här har man det jämförelse-
vis lugnt. Fängeselifvet blir halfva naturen.» De fin-
nas också, som begå brott i den afsikten, att de skola få
komma i fängelse, då nämligen förhållandena ute äro värre
än i fängelset. Därom får man en och annan påminnelse.
»En af mina kamrater», berättade en fånge, »sade till mig
och några andra, att han skulle resa till Hudiksvall och slå
en polis för att få sitta inne öfver vintern. Han såg sig
ingen annan utväg att få sitt uppehälle. Vi följde honom
till tåget och fingo snart se i tidningen, att han gjort som
han sagt.»

Huru vanfrejdsstraffet kan hindra en frigifven att kom-
ma sig upp efter sitt fall, har jag åter varit i tillfälle att
bevitna. En benådad listidsfånge, som ifrigt åstundade
arbete och skötte sig väl, blef på det ena stället efter det
andra nekadt arbete, blott därför att han hade vanfrejd. An-
nars skulle han gärna hafva blifvit mottagen. En gång
hade han redan fått börja ett arbete och några dagar till sin
stora glädje erhållit en ganska hög dagspenning, men en dag
blefvo han och flera andra uppkallade till kontoret för att
visa sina betyg, och då blef han afskedad för vanfrejdens
skull. Trots alla motgångar höll sig mannen uppe, men
det är ovärdigt ett kristet samhälle att lägga hinder i vägen
för en, som vill arbeta sig upp efter ett fall, och ändock for-
dra, att han skall sköta sig.»

»Såsom förut varit fallet», meddelar fängelsets skol-
föreståndare, »har cellundervisningen skett mest under sam-
talsformen med mål att väcka och förbättra. At fångar, som
så önskat och som varit mottagliga därför, har meddelats
kunskap i innanläsning, räkning, geometri och något engel-
ska och tyska. Af de under året ankomna hafva alla hjälp-
ligt kunnat läsa innantill, med undantag af några fångar
af finsk nationalitet, som ej varit mäktiga svenska språ-
ket, men däri erhållit handledning. Likaledes hafva alla
haft nödortftig insikt uti skrif- och räknekonsten. Hvad
kunskapen i öfriga ämnen beträffar har den i allmänhet varit
mycket ringa, hvilket dock ej är underligt, om man betän-
ker, att flertalet efter en kanske knapphändig skoltid i ung-
domen sedermera ej velat eller kunnat vidmakthålla det
lilla, som inhämtats, än mindre förvärfva något nytt.

Det har nu varit den egentliga cellskolans uppgift att
enligt fastställd läsordning återupplifva eller snarare på
nytt meddela den erforderliga insikten i de vanligaste läro-
ämnena åt dem, som ansetts därför lämpade.»

»Fångarne hafva i allmänhet med intresse följt under-
visningen och visat sig inse och uppskatta den stora för-
mån, hvaraf de äro i åtnjutande. Helt naturligt hafva un-
dantag äfven förekommit, där lättjan och liknöjdheten varit
alltför djupt rotade för att kunna borttagas och håg för
nyttig intellektuell sysselsättning väckas; men så hafva
äfven sådana funnits, som visat mer än vanlig läraktighet.
Att stilla kunskapstörsten hos dem är för läraren en glädje,
han ser, att skolan ej tages såsom en tillfällig förströelse
utan blir till verkligt gagn.

Uppförandet har varit godt.

I svenska språket har öfvats innanläsning jämte rätt-
stafning, skriftlig och muntlig. En och annan mera försig-
kommen har fått sig ämnen för uppsatsskrifning förelagda

I historien hafva genomgått delar af Sveriges historia tillika med en öfversikt af grundlagarna. Viktigare tilldragelser hafva utförligare belysts genom läsning i större historiska arbeten. Den geografiska undervisningen har omfattat södra Europas länder, de nordiska ländernas fysiska och politiska geografi. En och annan reseskildring har förelästs. I naturlära hafva människokroppens byggnad och förändringar noggrant genomgått, hvarvid då anledning äfven gifvits till framhållande af de skadliga förändringar i dessa, som alkoholmissbruket framkallar, samt olika delar af såväl djur- som växtriket.

Hvad beträffar räkning har man öfvat de fyra enkla räknesätten, bråk, sorter, regula de tri samt med en och annan algebra och geometri.

Välskrifning har äfvenledes förekommit. — Äfven detta år har biblioteket genom Fångvårdsstyrelsen frikostigt tillgodosetts med många värdefulla arbeten. Lästusten har varit oförminskad, och man har ofta hört fångarne uttala sin glädje och tillfredsställelse öfver att hafva tillgång till så god lektyr och sitt beklagande af att såsom fria kanske nödgas umbära sådan. Obestriddigt är, att goda böcker äro en ovärderlig hjälp i arbetet på sedligt förkomna varelsers förbättring.

Fångarne äga ej att själfva välja böcker, utan utdelas dessa af pastor till enrumsfångarne och af skolföreståndaren till gemensamhetsfångarne hvarje vecka. Enhvar fånge behåller de honom tilldelade böckerna 3 veckor, hvarefter de ombytas mot nya. Den kännedom, man förvärfvat om fångpersonalen, gör, att man, såvidt möjligt, för hvar och en kan utvälja de mest lämpliga.

I fråga om undervisningen å kronohäktet upprepas årligen erfarenheten att de korta strafftiderna lägga ett absolut hinder i vägen för ett framgångsrikt arbete bland de till det mesta unga fångarne, hvilka så väl behöfva fängelsets tuktan och vård.»

Vid sin redogörelse för tillståndet bland straffångarne i *Malmö* centralfängelse nämner slottspastorn först de för stöld straffade. »De utgöra», säger han, »för redogörelseåret 50 % af hela enrumspersonalen. Att somliga af dem hunnit långt, förstår man, när man ser, att en är straffad för 9:e resan stöld, 6 stycken för 7:e resan, 5 för 6:e resan, 11 för 5:e resan, 6 för 4:e, 3 för 3:e och 2 för 1:a resan stöld. Undran väcker det, att tjufvar först med 6:e eller 7:e resan stöld ådömas så lång strafftid, att de försändas till centralfängelse. Granskar man denna skara, finner man gamla gråhårsmän, som grånat inom fängelserna, likaväl som ungdomar i den bästa åldern. En skicklig möbelsnickare har under sin ungdom och mannaålder haft godt arbete, men vid en tillfällig arbetsbrist söker han sitt logis på ett af Stockholms dåliga småhotell och har alltsedan måst vandra i fängelse. Dessa städernas många nästen äro som vissa hafsvidunder: de suga sina offer på all kraft. Att många stjåla af högmod och lättja, är ju känt: Endast det arbete, som väl anstår dem, värdigas de taga emot; att de ej tåla en förnärmande blick, är ju naturligt. Här finnas stamkunder, som varit här långt före min tid och ännu gå kvar här.

En arbetare har varit passionerad åhörare af Lennstrand. Dennes tankar ha gått in i märg och ben på mannen.

Samhällets, kristendomens många orättvisor äro ett stående tema för hans samtal. Själf är han straffad för 4:e resan stöld eller rättare en serie af synnerligen fula stölder, men rör icke vid det ämnet, då blossar den kränkta rättfärdighetens vrede upp, och jag tror stundom, att det är jag, som borde sitta i fängelse, och ej han. Också moderna rättsbegrepp, som ha *många* anhängare.

En annan ung arbetare från landet, en synnerligen begåfvad man, men så fylld af hat mot alla, att det sjuder om honom. Han har endast hunnit till 3:e resan stöld, men hoppas kunna hinna långt. Midt i allt hans hat reser sig ett oblygt högmod, som vill vinna berömmelse, låt vara herostratisk. Att direkt söka bjuda sådana kristendomens allvar och tröst, är att kasta pärlor för svin.

En f. d. bonde kommer, dömd för 5:e resan stöld. Många stölder har han begått. Han yfves däröfver och vill så gärna berätta om sina djärfvaste bragder, ingen ansvars känsla, ingen skam. Ett helt band, män och kvinnor, skånska tjufvar, reser från marknad till marknad i akt och mening att stjåla. Den ene tillgriper, de andra gömma godset, otukt är ett lockmedel. Affären går bra, plånböckerna äro välförsedda. Men så bli de fast. Med de otroligaste lögnerna söka de svänga sig undan. Det lyckas för några, men flertalet måste vandra till Malmöhus. Föga uträttar man bland sådant folk.

Det har dock funnits flera under året äfven bland denna kategori af fångar, som åtminstone visat och visa yttre tecken till verklig förbättring. Hur djupt denna sinnesändring fått tränga, kan människoöga ej mäta. Men det gäller att härvidlag vara försiktig, både så att man icke blir vållande till de goda ansatsernas omintetgörande och så att man icke okritiskt tager allt för kontant och därigenom leder det hela på afvägar. Där Guds ord verkligen intränger, där uträttar det underbara ting, där bryter det sinnen, som ansetts oböjliga, ja förhärdade.

En ung man från ett godt hem och med goda kunskaper blir genom sin styfsinhet utan plats. Han utfunderar ett listigt sätt att skaffa pengar: genom att i andras namn utfärda postförskott, ställde så att han skall kunna lyfta beloppen. Det hela var så arrangeradt, att det måste räknas till dessa nutida raffinerade brott.

Menedarne ha varit desamma som förra året, ingen ny tillkommen. Om en af dem, som är fri, när detta skrives, hyser jag stor undran, hur hans ganska besynnerliga religiösa funderingar skola komma att bestå ute i lifvets stormar. Lifestidsfångar har fängelset 3. Den ene är en bruten gubbe, men de andra äro i full kraft. Båda ha begått sina brott, mord, för att komma åt pengar. Den ene ror ut på en sjö med en kvinna, som har erhållit en större penningssumma. Någon dag senare hittas hon död vid stranden med ett snöre om halsen. Han är naturligtvis oskyldig, fast han erkänt brottet. Erkännandet skedde för att kunna pressa pengar af dådets verkställare. »Här kommer jag inte att stanna länge», yttrade han vid hitkomsten. »När myndigheterna genomsett mina handlingar, då blir jag fri.» Enskilda meddelanden om honom gifvo en sällsynt ful skildring af hans lif ända från barndomen. Själf har

han ock erkänt sig hafva lefvat synnerligen illa, i all synnerhet i fråga om 6:e budet. En tid ute som fri har han tillhört de frikyrkliga, en tid här i fängelset låtsade han sig vara from, men nu är det bortblåst. Den andre är nästan ännu märkligare. Flera gånger straffarbete för stöld. Hemkommen skaffar han sig en likasinnad fästekvinna. De drifva agenturaffär. Så råka de i penningknipa. Ett gammalt girigt par bor ej långt ifrån deras hem. Deras pengar vore ett godt kap. Visiter göras hos de gamla. Planer uppgöras, och så en dag sker dådet. De gamla öfverfallas; när de slagits medvetlösa, tillgripas pengarna, stugan antändes och brinner ned med det åldriga paret. Hela nejden fylles af fasa, men den, som är lugn, är gärningsmannen. Han har förstätt göra sig ganska väl omtyckt, ty efter sista frigifningen har han också brukat resa omkring i bönhusen och predika. I fängelset icke ett uns af ånger; själfgodhet, anspråksfullhet. Han har velat göra alla rätt. Han förlåter alla sina förföljare och vet, att han har det inför Gud lika väl ställt som någon pastor.

Dråparne äro ej många, men alla från Bleking, där — såsom känt — knifven sitter löst. I de flesta fall äro de också ganska hårda till sinnet. Nära dem stå miss-handelsbrotten, fastän sådana brott sällan föra i fängelse mer än en gång.

Alla sedlighetsförbrytarna äro unga pojkar. Tre flottister äro en dag ute och festa i en skog, ett stycke från staden. De få se en ung kvinna där ute. Henne öfverfalla de gemensamt och taga till flykten först när de tillskyndande bli dem för många. I de flesta sådana brott möter man en råhet och djärighet, som förvånar, i synnerhet när man betänker, att det nästan alltid är ungdom, som öfvar sådana illgärningar. Det synes bli allt vanligare, att minderåriga utsättas för sådana öfverfall. Det kan vara vådligt för en kvinna att stundom midt på ljusa dagen ensam gå en mindre trafikerad väg eller gata fram — därpå har året visat flera fall.

Mordbrand står tillsammans med vinningsbegär, hämnd eller abnorm sinnesart. En man och en hustru talas vid om att antända sin gård, som är högt brandförsäkrad, för att erhålla brandstodssumman. En yrkesidkare antänder sin butik af samma skäl. När de i fängelset vakna upp, plågas de af sorg och grämelse, mindre ofta af verklig ånger.

Brott i ämbete eller tjänst har blifvit herremännens brott. Detta är i mitt tycke den sorgligaste gruppen. Detta icke blott emedan man kunde äga rätt vänta annat af dem, som bättre lärt, utan äfven därför, att man bakom deras brott nästan alltid kan blicka in i samhällliga missförhållanden, som kasta långa skuggor på både befodrings- och aflöningsförhållanden samt i vanor och lefnadssätt, som ej båda godt.

Om det hela må till slut sägas: Äfven i år hafva fångar utgått härifrån, om hvilka man önskar hysa goda förhoppningar och hvilka man beledsagar med den bönen: Mätte de i frestelsens stund komma ihåg, hvarifrån den rätta segerkraften kommer; men ock sådana, som synts — tyvärr — hafva mycket att genomgå, innan de komma därhän, om det ens någonsin sker.»

»Som bekant», yttrar predikanten vid centralfängelset å *Nya Varfvet*, »är fånguppsättningen härstädes den bästa, som förekommer vid någon central straffanstalt. Synnerligen svåra förbrytare anlända mera sällan hit, under året är det endast 2 nykomna, som torde förtjäna en särskild uppmärksamhet. Af dem har den ene förut här aftjänat 10 års straffarbete för otukt med sin dotter och har nu åter ådömts samma straff för samma brott. Den andre är dömd till 3 års straffarbete för att hafva genom någon frätande syra lifsfarligt skadat slaktkreatur, hvilka han sedan själf köpt för vrakpris. För liknande brott har han förut tvenne gånger undergått straffarbete och ytterligare en gång stått under tilltal, men icke kunnat fällas till ansvar på grund af bristande bevisning. Denne hjärtlöse bof är å fängelset hårdare och otillgängligare än flertalet dråpare, ehuru det tyvärr står mycket klen till med de senares skuldmedvetande och ånger. Det gängse uttrycket: jag kom i olycka, säger ganska tydligt, huru fången uppfattar sin förbrytelse. De, som förefalla vara mest ångerfulla, äro vissa sedlighetsförbrytare, särskildt sådana, som skändat sina döttrar, men ofta röja äfven de, att syndasorgen icke trängt så djupt, t. ex. därigenom, att de förklara sig aldrig kunna förlåta, det dottern röjt deras brottsliga hemlighet. Andra kategorier af fångar bruka vara mycket sämre, t. ex. tjufvar och menedare, men aldrig gifves det en regel utan undantag; en under året härifrån frigifven menedare hade under sin strafftid kommit till sinnesändring, vinnlade sig i fängelset om en allvarlig kristlig vandel samt ingaf de bästa förhoppningar för framtiden. Äfven tjufvarne äro visst icke alla »stöpta i samma form», de flesta hafva tyvärr stöld till sitt bedröfliga yrke och hafva ingen annan framtid för sig än fängelset, men de finnas också, som efter många års mellanrum, under hvilka de ärligt försöjt sig, åter kunna, vanligen i berusadt tillstånd upprepa sitt brott. Om dessa behöfver man ej helt misströsta, ehuru deras med mycken själsäkerhet afgifna löften för framtiden icke få tagas som kungsord. En gammal tjuf — nu för 7:e gången ådömd straffarbete — framträder här med synnerligen stora anspråk på att anses som en lefvande kristen, han berömmar sig t. o. m. af utomordentliga uppenbarelser, om hvilkas faktiskhet han dock icke lyckats öfvertyga någon.»

»Rörande fångarnes intresse för arbetet i skolan», meddelar fängelsets skolföreståndare, »vill jag endast nämna, att de allra flesta inse och mycket värdera förmånen att få förskaffa sig ett kunskapsförråd eller öka ett, som möjligen redan förefinnes. En och annan, som kanske gjort sig förhoppning om att slippa från den stränga isoleringen eller tänkt sig skolan som en blott förströelse och funnit sig bedragen häri, har nog till en början visat likgiltighet och ovilja mot arbetet, men sådant har i de flesta fall inom kort ändrat sig till det bättre. Det är ju oftast så, att fången intresserar sig åtminstone för något ämne eller någon gren af ett sådant, och då man kommit underfund därmed, lyckas det snart att uppväcka hans håg till vetande äfven på andra områden. Flertalet har ock, särskildt genom stor flit och uppmärksamhet, visat sin erkänsla för mottagna lärdomar och dymedelst i afsevärd grad underlättat lärarnes stråfvanden.»

»I allmänhet», yttrar predikanten vid *Stockholms* rannsakningsfängelse, »äro fångarne rätt tillgängliga, då man talar med dem, och ganska många kunna bittert gråta öfver sin sorgliga ställning, en och annan också ångerfullt göra bot för sina brott. Men flera finnas ock, som frigjort sig från allt hvad religion heter, och därför ogärna se, att man inlåter sig i samtal med dem därom. Hvad orsakerna till brotten angå, så äro de alltjämt desamma, vi förut haft tillfälle påpeka, nämligen dryckenskap, lättja, olust till ordnad arbete m. m. Men till dessa har under de senare tiderna kommit ännu en, som tydligen är en frukt af åtskilliga nya sociala idéer, som hålla på att slå rot bland våra arbetarskaror. Det finnes nämligen en och annan, som söker försvara stölden såsom fullt berättigad, d. v. s. berättigad, för så vidt det är fråga om att taga ifrån de rika eller öfver hufvud taget från dem, som ha mer än de behöfva. De, som hysa sådana meningar, hålla före, att det icke finns några rika personer, som icke på ett mer eller mindre oärligt sätt förskaffat sig sin förmögenhet. Men att taga ifrån dem, som själfva tagit, kan naturligtvis icke vara något orätt. På det mest ohöjda och cyniska sätt ha sådana meningar uttalats. Hur det kommer att gå med samhället, om sådana meningar komma att göra sig mera allmänt gällande, det förstår hvar och en, som fattar, att ett samhälle kan bestå, endast för så vidt det är grundadt på lag och rätt.»

»Det är en betänklig moral», heter det i berättelsen från predikanten vid *länsfängelset* i Stockholm, »som ofta gör sig gällande såväl man och man emellan som vid folkmöten. Kroppsarbetarne uppeggas mot arbetsgifvare och öfver hufvud mot alla bättre lottade i samhället. Tillika omordas offentliga myndigheter på ett ringaktande sätt. Den frihet, som vid dylika tillfällen prisas, är liktydig med själfsvåld; enhvar skall ha rätt att utan hänsyn till andra göra hvad honom lyster. I berusadt tillstånd varda sedermera dylika tankar lätteligen förverkligade jämväl af sådana, som måhända i nyktert tillstånd icke utan vidare skänkt dem sitt odelade erkännande.

Då jag tänker på de omständigheter, under hvilka åtskilliga af årets fångar föröfvat misshandel, däribland flera mot offentlig myndighet, äfvensom sedlighetsbrott, kan jag icke underlåta att åtminstone i somliga af dessa förbrytelser se ett utslag af den hänsynslösa och njutningslystna anda, som ju mer och mer gör sitt inflytande gällande. Hvarken blodsband eller minderårighet aktas af den berusades upplammande vrede eller köttsliga lusta. När han sedan nykt-rar till, kan han finna sig vara sin broders baneman eller ett minderårigt barns förförare. Det bör dock anmärkas, att sistnämnda brott icke alltid begås i rusigt tillstånd, ehuru naturligen rusdryckernas förbannelse äfven i dylika fall ofta kan spåras.»

»En mörk fläck på vårt samhällslif», yttrar predikanten vid *länsfängelset* i *Uppsala*, »är det förhållandet, att så många unga män från de garnisonerade regementena komma till fängelset på grund af fylleriförseelser och med dryckenskap i samband stående förbrytelser.

Under år 1903 har ett 10-tal artillerister från här för-lagda artilleriregemente varit intagna i fängelset.

Såsom den djupast liggande orsaken till detta sorgliga faktum torde väl få anses, att de värfvade regementena ej rekryteras med den bästa delen af landets ungdom. Dock kunde man vänta, att de dåliga anlagen, där de finnas, skulle i någon mån motarbetas och öfvervinnas genom krigsdisciplinen och undervisningen, som meddelas vid våra fasta regementen.

Men båda dessa saker till ungdomens båtnad motarbetas och omintetgöras genom den fria ölutskänknigen vid marketenterierna. Där får öl förtäras dagligen, såvidt jag vet, och så pass mycket, att rusdrycksbegäret kan komma att växa och uppväckas under de år, den unge mannen måste tjäna vid regementet. Efter ett par års flitigt öldruckande har rusdrycksbegäret, där det kanske redan fanns förut utveckladt eller såsom blott lurande anlag, hunnit blifva en farlig makt. Och för att finna medel till att komma åt dryckesvaror begås stölder och bedrägerier, som haft fängelse och vanära till följd.

Därtill kommer ock, att tillsynen vid regementena ej alltid är så noggrann, som den borde vara. Det är ju förbjudet att förvara starka drycker inom logementen, men detta lär dock förekomma.

Af de många sorgliga fall af förseelser för fylleri och däraf följande oordningar, som förekomma på grund däraf, samt af de olyckor, som drabba den vanärade unge mannen genom fängelsestraff, borde väl vederbörande myndigheter finna en manande anledning att till ungdomens bästa göra allt för att tillgång till öl måtte aflägsnas från det närmaste område, där det gäller att fostra ungdomen för så allvarsam uppgift som den att värna fosterlandet med lif och blod, om så skulle fordras en gång. Därtill kommer, att det är ovärdigt att nedlägga de penningar, som utgå till de vid regementena tjänande, på dryckesvaror. De penningarna utgå till stor del från dem, som med möda och uppoffring förtjäna dem.»

»I min redogörelse för 1902», meddelar predikanten vid *länsfängelset* i *Karlskrona*, »omnämnde jag, att af 105 manliga fångar, som hit ankommit för att här aftjäna antingen straffarbete eller urbota fängelsestraff, var det 70 man — alltså 67 % af de till antydda klasser hörande fångar —, som tillhörde eller hade tillhört antingen arméén eller ännu vanligare flottan. I år äro motsvarande siffror 114 och 68. Hvad »krigsfångarne» angår, har sålunda en minskning ägt rum och detta icke blott relativt, i det procent-siffran sjunkit från 67 till 60, utan äfven absolut sedt, beroende därpå, att under detta år blott 7 skeppsgossar här undergått bestraffning, medan dessas antal förra året utgjorde 9. I fråga om antalet ertappade rymlingar, som passerat genom fängelset till skeppsgossekasernen, har däremot en ökning förekommit. Detta antal har nämligen stigit från 43 under förra året till 48 under innevarande år. Enär jag i min senaste årsberättelse sökt något mera omständligt påpeka några missförhållanden inom skeppsgossekåren och i flera föregående årsberättelser ofta haft skäl att orda om flottans manskap och då dessutom förhållandena bland de härstädes under året förvarade fångarne icke gifva någon särskildt ovanlig anledning att närmare beröra dessa kårer,

så nöjer jag mig med att endast ha anfört några nakna siffror.

Med afseende på den sjöbeväring, som under året fullgjort sin värnplikt i Karlskrona, är det glädjande att kunna konstatera, att endast fyra beväringmän här aftjänt eller börjat aftjäna bestraffning detta år. Härvid är dock att märka, att en af dessa ynglingar aftjänt sitt straff för brott, som han begått före ankomsten till flottan, ej för någon slags förseelse under utöfvandet af sin värnplikt. Två af bemänte beväringmän, af hvilka den ene blifvit uppfostrad å Hall, ha endast blifvit ådömda några dagars arrest, men dock aftjänt kortare fängelsestraff här, på den grund att deras disciplinstraff jämte förut ådömda böter blifvit förvandlade till fängelse. Det nedrigaste brott, som blifvit begånget af under året hit ankomna fångar, har visserligen föröfvats af en beväringman, som med tillhjälp af 2 värfvade sjömän utöfvat nesligt våld mot ensam värnlös kvinna, för hvilken »hjaltebragd» anföraren dömdes till 7½ års straffarbete och de båda andra till samma straff under 4 år. Men personen i fråga har först genomgått skeppsgosseskolan, sedan avancerat till 1 kl. sjöman och därefter på grund af flera disciplinförseelser såsom »utstrafad» blifvit afskedad från sin anställning vid flottan. Några veckor efter sitt afsked och kort före sitt brott blef han inkallad till beväringens repetitionsöfningar. Det är väl sålunda i mycket oegentlig mening han kan sägas ha tillhört beväringen. Utan att behöfva anses förfalla till advokatyr kan man väl påstå, att strängt taget icke någon af de ganska många beväringmän, som 1903 fullgjort sin beväringsskyldighet i Karlskrona, har blifvit förpassad till härvarande fängelse på grund af förseelser under sin öfningstid.

Men är det ett glädjande faktum att få eller inga beväringmän af nu antydda kategori behöft hitförpassas på grund af kollision med krigslagen, så har likvisst fängelset rätt mycket under året frekventerats af värnpliktsskyldiga, både verkligt och förment sådana. Bland bötesfångarne är det nämligen icke mindre än 61 unga män, som här aftjänt böter, ådömda för förseelser mot värnpliktslagen, d. v. s. för utevaro antingen vid inskrifningsförrättning eller vid mönstring. Två synnerligen anmärkningsvärda fall ha förekommit här under året. En några och 20 års man, hvilken såsom behäftad med obotlig lungsöt blifvit utskrifven från härvarande lasarett, hade icke kunnat inställa sig vid inskrifningsförrättning. Han icke blott dömes till böter för utevaro vid denna förrättning, utan han inforslas också till fängelset för att aftjäna dessa böter, något som han också kunde, enär han, ehuru befinnande sig i det sista lungsotsstadiet, dock öfverlefde den korta fängelsetiden. En annan ung man, som ifrån barndomen varit lam i båda benen och som endast med stor svårighet kan släpa sig fram med tillhjälp af tvenne kryckor, har här aftjänt böter, äfvenledes ådömda för utevaro vid inskrifningsförrättning. Fängelsets läkare utfärdade emellertid intyg för dessa två olyckliga, att de icke äro till värnplikt bekvämliga, hvilket intyg afsändts till vederbörande militärmyndighet, hvadan det alltså är att hoppas, att dessa två män nästa år, äfven om de då skulle lefva, icke behöfva att komma hit på grund af förseelser mot värnpliktslagen.

Utom förrymda skeppsgossar finnes det äfven några andra transportfångar, som jag anser mig böra fästa uppmärksamheten på, nämligen sådana värnpliktiga, som väl icke uteblifvit vid inskrifning eller mönstring men som af en eller annan anledning uraktlåtit att inställa sig till vapenöfning. Dessa gripas utan vidare som rymmare och föras med fångtransport till vederbörande öfningsort. Må det tillåtas mig att anföra ett exempel på, huru en sådan transport kan gå till enligt den värnpliktiges egen utsago. En sjöman från Bohuslän har afmönstrat några dagar för sent för att kunna följa med den beväringkontingent, som redan begifvit sig till Karlskrona. Han infinner sig då ofördröjligen å vederbörande sjömanshus eller hos inskrifningsförrättaren (jag minnes ej, hvilket han uppgaf) för att om möjligt få reda på, huru han nu hade att bete sig. Han får då det beskedet, att nu var det ingenting att göra, utan han finge vänta med exercisen till nästa år. Några dagar därefter häktas han emellertid, belägges med handbojor och forslas med fångtransport till Karlskrona. I Jönköping, där han får afbida fångvagnen från Stockholm, måste han tillsammans med några manliga brottslingar och en »samvetskonkubin» eller »själhfärdelsemamsell», som af medfångarne icke minst söker genera honom, åka i öppen vagn, under hopens skratt och skrån, fram och åter mellan järnvägsstationen och fängelset. Den bemänte ynglingen är icke den ende, som uttalat sin djupa harm öfver den behandling han förmenat sig orätt lida. »Vi tänka icke att draga oss undan våra skyldigheter. Man behandlar ju oss som tjufvar och mördare.» »Vi fängslas och forslas på alldeles samma sätt som dessa och i sällskap med dylika förbrytare.» »Är detta ett sätt att väcka kärlek till fosterlandet?» »Böra vi icke med glädje resa till Amerika, där man säkert icke blir så behandlad?» Huru pass mycket berättigadt det kan finnas i sådana utgjutelser, tillkommer icke mig att afgöra, äfven om jag det kunde. Så mycket torde dock kunna få sägas, att om man vill göra värnplikten till en kär plikt för vår ungdom, så har det också sin betydelse, att icke förseelserna mot värnpliktslagen behandlas alltför summariskt. »Två kunna ju göra ett och detsamma, och det är dock icke detsamma.» För den ene kan ett uteblifvande vid inskrifning, mönstring eller vapenöfning vara något ganska oskyldigt, för den andre ett svårt fel, ja ett brott. För öfrigt synes det mig, att om kronobetjäningen, de kommunala myndigheterna och andra vederbörande myndigheter mera faderligt kunde vårda sig om beväringssynglingarne och hjälpa dem till rätta, där så ofta nog behöfves, skulle måhända icke så många unga män behöfva komma i fängelse på grund af förseelser mot värnpliktslagen.

På tal om beväringssynglingar anser jag mig skyldig att nämna, att en sådan yngling från västra Bleking transporterats genom fängelserna i Karlshamn — där han lär fått vistas flera dagar — och i Karlskrona för att, enligt egen uppgift, å flottans kasern härstädes aftjäna några dagars arreststraff, som blifvit honom ådömdt vid slutet af hans vapenöfningstid, men som på grund af bristande utrymne då icke kunnat aftjänas.»

Predikanten vid länsfängelset i *Kristianstad* finner, att fångpersonalens »sämsta och yngsta element i regeln rekry-

teras från deras led, hvilkas skolgång varit oordentlig eller från de s. k. skolkarnes grupp». De ha vanligen glömt hvad de lärt i skolan. Men de visa sig däremot hafva öfverflödande insikter i allt skamligt, lågt och lastbart. »Många exempel», säger han, »skulle härpå kunna lämnas. Ett torde dock vara mer än nog. Hit kom från en af våra storstäder en af dess ligapojkar, en femtonårig okonfirmerad yngling, till växten omkring 1,4 m. hög. Han hade varit hufvudmannen i ett rån, som skedde på öppen gata en högtidsafton. Med smittosam sjukdom var han behäftad, och det fanns väl ingen lastens dypöl, i hvilken han icke svängt sig. Men sin lärdom hade han också hämtat hos flickorna i gränden, hvilkas »passopp» han varit. Då en sådan yngling väcker känslor af vämjelse, kan man känna något helt annat till och med för gamla tjuvar. Här sitter en 70-årig gubbe, hvilken 3 gånger varit dömd till listids straffarbete men benådats efter respektive 16, 11 och 13 års uttjänt straffarbete. Inalles har han tillbragt nära 50 år i fängelse, dömd blott för stöld eller snatteri. Han har aldrig, enligt hvad han påstår, varit drucken och är icke fallen för dryckenskap. I sitt sätt är han rent af blyg och är tacksam för den minsta vänlighet. Ingen håller sin cell så fin och dammfri som han, och han är ett mönster i villighet och lydnad. Men i friheten kan han icke göra skillnad på mitt och ditt, och denna sjukdom synes vara obotlig.

Men ännu större deltagande måste man hysa för de förförda. Här var en ung kvinna, som icke fyllt 18 år. Af häradsrätten dömd för barnamord, fick hon i hofrätten domen ändrad till tre års straffarbete för dråp under synnerligen förmildrande omständigheter. 10 dagar efter det hon födt sitt barn, skref hon, som ännu icke var helt återställd, till föräldrarna att få komma hem, men vågade icke omtala under hvilka omständigheter hon kom. Samtidigt skref hon till honom, som var barnets fader, och bad honom på det bönligaste, att han måtte sända henne 5 kr., så att hon blefve hulpen ur den allra närmaste nöden, och hon gaf honom löfte att aldrig mera begära något af honom. Men det brefvet lämnades obesvaradt. Så tar hon då sitt barn i famnen, och efter att hafva vädjat till människors barmhärtighet om hjälp färdas hon dels till fots, dels på järnväg till sitt aflägsna hem. Därutanför sitter hon och gråter med barnet i famn. Hon vågar icke gå in. Af fruktan och blygsel förvirras hennes tankar. I sitt upprörda tillstånd dränker hon barnet. Men så snart misstankarna riktas mot henne, visar hon själf vägen till stället, där hon gömt barnets lik.»

»Om än fångantalet här varit mindre», säger predikanten vid länsfängelset i *Malmö*, »har det likväl rymt sådana individer, hvilkas dater och karaktär ej lämna rum för alltför stor optimism vid bedömandet. Låtom oss först stanna inför tjuvarnes grupp. Den har varit större än på mycket länge och nått den höga siffran af omkring 68 % af samtliga straffångarne under året. Alla åldrar äro representerade: från barn — hvad skall man annat kalla sådana, som knappt fyllt 15 år — till gamla orkeslösa fattighusbubbar. I all synnerhet ha minderåriga i stor utsträckning intagits i fängelset för stöld. De komma nästan alltid i band eller ligor, och bandets bedrifter äro många och djärfva. Följande siffror må anföras. Aldern 15—20 år

uppvisar för i år 14 straffångar flere än åldern 20—25 och 2 flere än åldern 25—30. Ingen åldersklass når i antal dessa ungdomar, som under normala förhållanden knappast torde äga kännedom om, ännu mindre delaktighet i brott.

Till belysande af deras sinnesart må något nämnas om deras bragder. En gosse, som förberedes till sin konfirmation, får af en händelse vetskap om att en källare rymmer ett välförsedt lager spirituosa. Det var något för honom. Några flaskor af varan få göra honom sällskap till lämpligt gömställe, där de afsmakas. Ett par ungefär jämnåriga kamrater invigas. De köpa stundom, föräras stundom ur förrådet, som ock räcker till för ännu andra köpare. Så går det ganska länge. Den unge skurken är själf halfrusig nästan jämt. Det går, när hemmet är dåligt och tillsynen öfver ynglingen så godt som ingen. Under sådana förhållanden begär han Herrens nattvard för första gången. Kort därpå får han vandra till fängelset och de värda stallbröderna med honom. Har man icke lof att här tala om försigkommen ungdom?

Ett annat liknande band af minderåriga har till specialitet att göra inbrott i butiker, särskildt har en viss järnmanufakturaffär fallit dem i smaken. Med stor kallblodighet och beräkning lägga de sina planer och genomföra dem djärf, visst icke nattetid allena. Det rådde en sådan systematisk »arbetsordning», som vida äldre yrkesbröder ej alltid visa sig äga. Ännu en tredje sådan liga hemsökte källare för att komma åt gods, som pantlånarne antogos vara villiga att mottaga.

En femton års gosse, konfirmerad under året, hade opererat på egen hand och kunde uppvisa flera djärfva kupper. Han kände sig uppbragt öfver vederbörande, som genom att häkta honom hade fört honom till ett nödtvunget afbrott i »yrket». Men vänta bara, han blefve väl fri en gång ännu, och då skulle han inte »bära sig så dumt åt» vid sina tillärnade stölder. Det var kraft i den ynglingen, men tyvärr mest af vilddjursnaturens fördärfbringande.

Sådan ungdom kommer ej alltid från städerna. En omkring 16 år gammal pojke dömdes för stölder och aftjänade här sitt straff. Han hade ett ganska godt hem på landet och syntes ej ha drifvits till brott af umbäranden eller dåliga kamrater, men lika fullt hade han i unga år kommit i elände.

Hinna de fram till 17 à 18 år, bli flera af dem skickliga yrkestjuvar. De komma då vanligen 2 eller 3 i kompani, men mindre ofta i större sällskap. De äro snyggt, stundom snobbigt klädda, uppföra sig städadt, äro förekommande mot alla, synnerligast möt medresande på tågen, erbjuda sina små tjänster i städerna, där de äro väl förtrogna med allting, särskildt rörande hotellförhållanden. På detta sätt vinna de upplysningar, som underlätta deras »arbete». Kamraterna efterskickas, och allt är färdigt.

Om sådana sällskap och deras verksamhetssätt skulle jag i detalj kunna berätta ännu mera. De ha säkra gömställen, där ingen anar, förbindelser på många håll, en förunderlig spaningsförmåga efter byte, ett sällsynt fint väderkorn för faran och en synnerlig lätthet att realisera det stulna samt att sopa igen spåren och — försvinna. Medlemmar af dylika snygga sällskap hafva vi haft några

stycken under året. Ett par sådana herrar äro nog i godt minne för somliga af Malmö stads invånare. Alla af den sorten äro unga, många tillhöra den grönaste ungdomen.

Att en missriktad eller försummad uppfostran fört många i fängelse, är ju känt. Bevis härför har också detta år lämnats här i fängelset. En yngling dömdes för stöld. Äfven i sitt yttre bar han vittnesbörd om att icke mycket solsken lyst öfver hans väg. Svält, slit, hårda ord och slag hade han fått rikligen, men kunskaper, deltagande, kärlek voro för honom främlingar. Han var också okunnig i den otroligaste grad, men visst icke dum, och hans rättsbegrepp voro i harmoni med hans uppfostran. Att hårdt bedöma en sådan och hans förseelse har man ej rätt till, nej, kan han icke röna vänlighet annorstädes, må man söka gifva honom en smula däraf i fängelset. Men här ville man vända sig mot sådana husbönder, som se äfven i barnet endast arbetskraften och noga beräkna bästa sättet att kunna utnyttja denna kraft, i samma mån den med åren förökas. Många s. k. oäkta barn födas till hvita slafvar. Är det underligt, att de komma i fängelse? Där ha många af dem sin lyckligaste tid.

Vid en allmän öfverblick af hela skaran visar det sig, att arbetare af obestämdt slag utgöra största procenten, därefter tjänstefolk, så sjömän, därefter värfvade militärer, under det de egentliga yrkena äro fåtaligt representerade utom i fråga om järnarbetare och slaktare. Rörande hemorten gäller, att vida större procent kommer från staden Malmö än från hela länet i öfrigt. Detta äger rum i fråga om straffångar, men i fråga om tvångsarbetare finner man, att länets landsbygd når upp till ungefär samma procent-siffra som staden Malmö. Detta egendomliga förhållande förklaras nog i någon mån däraf, att det är utsatt »skott-pengar» på lösdrivare, som ock på vissa håll inom länet äro föremål för energisk efterspaning.»

Predikanten vid kronohäktet i *Ystad* anmärker, att de yngre åldersgrupperna af fångar haft att i fängelset uppvisa de ojämförligt största siffrorna. »Och så», säger han, »hafva de kommit, dessa unga, äfven detta året: landsbygdens drängpojkar, städernas springgossar, handtverkslärlingar, sjömän, hamnarbetare, kasernernas nyinskrifna rekryter, för att ej tala om det vanliga tillskottet från marknadsplatsernas vagabonder, hästbytare, skrotuppköpare, unga människor, ofta f. d. barn uppfödda på socknarna, som tillbragt sin mesta tid på landsvägarna och i hvilkas ådror flyter mer eller mindre utspädt tatarblod. Och under omständigheter hafva de förts hit, som varit ideligen upprepade variationer af samma förhistoria. Bonddrängarne och rekryterna hafva raglande i sitt rus från gillestugorna, dansbanorna, ölkrogarna råkat i bråk och krängel med hvarandra och så snart äfven med ordningsmakten, gjort motstånd vid egen eller andras häktning o. s. v., och städernas »ligapojkar» hafva under trycket af genom utelif åsamkade dåliga affärer begått det eller det snedsprånget i pantlåningsväg med kamraters och arbetsgifvares tillhörigheter eller annat i samma stil, hvarför de nu få sukta i cellerna, och så hafva vi dessa samhällets olycksbarn, fångvårdens utan tvifvel mest besvärliga kunder, de här och hvar i vårt land kvarblifna mörkhyade ättlingarna af zigenarfolket,

hvilkas heta blod svallat öfver och så kommit åstad knifhuggen och annat dylikt, som fört dem hit. Kunde genealogisk utredning företes, skulle det utan tvifvel visa sig, att procentsiffran på individer tillhörande s. k. tatarfolket, som taga svenska fångvården i anspråk, är synnerligen hög.» — — »Efter mina erfarenheter att döma, äro inga fångar så föga mottagliga för religiösa intryck som de med tatarhärstamning. De äro vakna, ofta intelligenta och visst icke så otillgängliga för kristlig kunskap, men mycket svårtillgänglig tyckes vägen vara till deras hjärtan. Det, att för intet göra godt, att förlåta, uppoffra o. s. v. — det är allt begrepp, som äro så främmande för dem. Ett mycket betecknande svar, som visar, huru fjärran de befinna sig från nya testamentets anda, är det, jag en gång vid ett af årets bibelsamtal fick af en ung kvinna med tydlig tatarhärstamning. Samtalet anslöt sig till liknelsen om det förlorade fåret, och på frågan, hvad herden företog sig med fåret, som han efter mycket sökande funnit — fick jag det svaret: »Jo, han slaktade väl det.»

»Hvad angår de häktade, som tillhöra provinsen», yttar predikanten vid länsfängelset i *Falun*, »hafva de brott, som af dem begåtts, varit nästan enahanda som under närmast föregående år, om det ock kan sägas, att de ej varit så svåra och upprörande som det år, den föregående berättelsen omfattade. Ett fåtal af de dömda hafva dömts för oärlighet eller stöld, och bland dem är det en ej ringa procent, som för andra eller tredje resan återkommer. Däremot förekomma så många flera andra brott, särskildt våldsdåd och fridsbrott. Får man döma efter de häktades berättelser, tyckes det ock, som skulle dryckenskap och fridsbrott vara i tilltagande bland ungdomen i vissa socknar af provinsen. Att revolvern laddas och medtages till dansnöjen eller andra tillställningar, där ungdom samlas, är ingalunda numer ovanligt, och det behöfves ej så stor anledning, för att den sedan under rusets inverkan skall aflossas mot antagonisterna. Burgna hemmansägarsöner, hvilka haft ett godt hem och hvilkas föräldrar haft godt anseende, hafva så under det gångna året dömts för misshandel med lifsfarligt vapen. Af synnerligt svår beskaffenhet var ett sådant brott, hvilket förfvades af trenne bröder omedelbart efter en af de större helgerna. De hade under vägen till en auktion förskaffat sig spritdrycker och berusat sig. Omedelbart efter det de framkommit till byn, där auktionen hölls, uppträdde de hotfullt, afsköt revolverskott, och då de därför af kronobetjäningen tillrättavisades, förgrepo de sig på denna. Då hjälp tillkallades, satte de sig till ytterligare motvärn och anföllo dem, som kommo till kronobetjäningens hjälp, hvarvid de i blindt raseri dödade en af dessa och svårt skadade flera personer. För misshandel å fader hafva tvenne yngre personer blifvit dömda och här aftjänat straff. Båda voro de vid brottens begående berusade, och anledningen till misshandeln var ej annan, än att de tillrättavisats därför, att de berusat sig. En annan yngre person blef dömd för att han utan all anledning på söndagsmorgonen öfverföll en ensam gående äldre man, skuffade honom från vägen och sedan svårt misshandlade honom, så att han blef liggande kvar på platsen och måste omhändertagas af

tillstädeskommande personer. Många andra sådana, om ytterlig sinnesförvildning vittnande brott, för hvilka straff här aftjänats, skulle kunna anföras såsom exempel på, huru själfsvåld och tygellöshet växa bland de unga, och huru, under det så mycket genom skolundervisning och annat arbete göres för dem, dock så mycket ännu återstår och huru det uppbyggande arbetet på så många håll nedbrytes, framför allt annat därigenom, att efter konfirmationsåldern de unga lämnas åt sig själfva eller åt ledning af äldre, i synden långt komna, kamrater. Ej så sällan äro dessa häktade vid sin ankomst till fängelset dock så djupt sorgsna öfver de begångna brotten. Det står klart nog för dem åtminstone att de genom sina handlingar dragit skam och vanära öfver sina närmaste, och de känna blygsel däröfver, att de måst komma på fängelse. Någon djupare ånger kan det väl ej sägas vara. Glädjande har det dock varit, att bland dem, som under förra året lämnat fängelset, ej så få af straffet påverkats till det bättre, och att de helt visst torde hafva välsignelse af sin fängelsetid.

Under det år, som förflutit, såväl som under närmast föregående år, hafva ock flera ynglingar, hvilka ej nått en ålder af 17 år, varit å härvarande fängelse intagna att aftjäna ådömdt fängelsestraff. Flertalet af dem hafva haft en strafftid af en eller ett par månader. En har varit dömd till öfver ett halft års straffarbete. Tvenne af dem, som under året dömts, hafva redan straffats för andra gången. Huru litet emellertid någon månads fängelsestraff verkar till dessas förbättrande, torde enhvar, som har något med dem under deras strafftid att skaffa, snart nog erfara. Sedan väl den första blödigheten gått öfver, hafva de med en nästan otrolig lätthet funnit sig uti fängelsestraffet. Strafftiden har nog synt dem lång, men ock å andra sidan gått mycket fortare, än de väntat. Några allvarligare tankar hafva de knappast under denna tid hunnit tillägna sig, deras fantasi är för liflig, för att tankarna under någon längre tid skulle kunna bindas vid några bestämda reflexioner öfver brottet, eller för att de ens skulle komma till några allvarligare föresatser rörande framtiden. Lämnade som de äro nästan hela dagen åt sig själfva låta de lätt tankarna gå tillbaka till det lif, de förut fört, eller ock låta de fantasien spela med nya äfventyr. Fängelsets ordningsföreskrifter hafva de svårt att följa, och åtminstone en af dem, som här aftjänat straff, har på mångfaldiga sätt sökt öfverträda dessa och har genom sitt okynne vållat fångvårdspersonalen ej så litet besvär. De bestraffningar, de för sitt okynne fått, ha de mottagit under tårar, men snart nog har allt varit glömdt, och de visat sig såsom förut. Om sålunda straffet ej haft den verkan, som åsyftats, torde det däremot hafva blifvit i mer än ett hänseende till skada. Att det så varit med de två, som hit återkommit under året, är nästan visst. De hafva båda, emedan de varit straffade och vistats på fängelset, kommit att anse sig själfva och äfven af sina jämnåriga betraktats såsom djupt förnedrade. Från de bättre bland kamraterna hafva de dragit sig undan, och dessa hafva dragit sig undan dem, de hafva nästan känt sig hänvisade att vistas bland äldre, som fört ett lättsinnigt lif, och dessa hafva ej stött dem bort från sig. Så hafva de kommit i svåra faror, och frestelsen att be-

gå nya brott har för dem varit nästan större efter än före fängelsestraffet. Minnet af det vanärande i det förra straffet följde dem alltid, förbittrade deras sinne, och då de i ungdomlig känslighet trodde sig nästan uti allt från kamraters och jämnårigas sida se ett uttryck af dessas förakt för dem, hade de ej kraft att bära detta. De uppgåfvo alla försök att motstå frestelserna, då de i alla fall ansågo sig såsom dömda. Af flera äldre, hvilka upprepade gånger dömts till straffarbete, har ock ej sällan såsom en af orsakerna till deras brottslighet framhållits, att de tvingats in på brottets bana, därigenom att de i tidiga år dömts till vanärande straff för hvad de själfva ansågo mer vara ungdomlig obetänksamhet och okynne än brottslighet. Det har sedan för dem varit nästan omöjligt att åter komma sig upp. Fasan för fängelset ha de förlorat, andras förakt tro de hvilat öfver sig, och om de under sådana förhållanden därjämte sakna ett godt hem, där de kunna hafva stöd, torde det första fängelsestraffet kanske varit till omätlig skada för dem. Väl torde för dem, som ännu ej fyllt sjutton år, kunna uttänkas ett straff, vida bättre i alla hänseenden än fängelsestraffet — synnerligast om detta enligt nu gällande lag ej skulle blifva mer än någon eller några månader.»

Växlande erfarenheter möta i berättelsen från predikanten vid kronohäktet i *Hudiksvall*. »Den», heter det, »i min föregående årsberättelse omnämnde ynglingen, som under 1902 aftjänade straff för delaktighet i fosterfördrifningsförsök men som i början af år 1903 återkom till fängelset, anklagad för giftmord å sin 2-åriga oäkta son, har under året hufvudsakligen på grund af egen bekännelse blifvit dömd till listids straffarbete. Jag anförde honom i min föregående årsberättelse såsom exempel på fångar med redan i sin ungdom förhärdadt sinne. Aldrig hade man af honom väntat sig bekännelse om brottet. Ty en strimma af ånger i verklig mening fanns nog icke hos honom. Men huru kunde han då komma på den tanken att bekänna? Jo, han ansåg det *klokt*. Tanken på, att han trots sitt nekande nu som vid fosterfördrifningsmålet ändå skulle efter lång rannsaking fällas, förmådde honom därtill, och detta emedan han egendomligt nog trodde straffet skulle bli ringa. Men när domen lydde på listids straffarbete, blef han alldeles bestört. Hans hårda sinne uppskakades, och han skälfde af ångest. Nu började han riktigt inse, att han dragit öfver sig ett namnlöst lidande. Och just detta var det, som plågade honom. Att han begått så förfärande brott, kunde han ej inse. »Det var ju bara ett barn», sade han, hvarvid jag dock gjorde honom uppmärksam på, att äfven ett barn vore en mänsklig varelse samt dessutom, att det vore en försvärande omständighet, att det mördade barnet varit hans eget. Då jag sade åt honom: ni hade naturligtvis aldrig erkänt brottet, om ni trott, att ett så hårdt straff skulle följa, gaf han sitt medgifvande härtill genom sänkt blick och djup dyster tystnad.

Det är för resten mycket sällsynt, att någon fånge känner verklig ånger öfver själfva brottet i annan mening, än att han ångrar det därför, att det förde straff öfver honom.

Några ynglingar hade stulit frukt i en trädgård, därvid de ock skadat fruktträden. Härför dömdes de till böter,

hvilka de sedan aftjänade. En af ynglingarne hade, sedan brottet begicks, slutit sig till frälsningsarmén. Icke minst på grund däraf frågade jag honom, om han icke, då han sade sig ha kommit till sinnesändring, bedt den man om förlåtelse, från hvilken han stulit frukt. Men härför svarade han nej. Hans begåfning var visserligen ringa och hans andliga kunskap ännu ringare, men man hade ju ändå kunnat vänta, att han skulle insett nödvändigheten häraf, allra helst som målsäganden icke ens yrkat på skadeersättning.

Arbetsfackföreningarna ha lyckats som en trosartikel bibringa nästan hvarje arbetare den åskådningen, att hvar och en skall arbeta endast i sitt fack. Följden blir den, att när arbete någon gång tryter, de då begifva sig ut på landsvägen som luffare. Det faller dem icke på allvar in att upptaga den tanken, att de för att genom arbete kunna lifnära sig skola för tillfället mottaga hvad sysselsättning som helst. De känna sig rent af förnämade, då man uppfordrar dem till något dylikt. Och merendels är det så, att ju mera lönande ett yrke är, desto mera äro arbetarne inom detsamma begifna på dryckenskap. T. ex. gjutare. En riktig trashank bland dessa satt här för snatteri. Han erkände för mig, att han i Stockholm förtjänat några och fyrtio kronor i veckan. Men när söndagen nått sitt slut, då var ock aflöningen slut. På senaste tiden hade han verkligen sparat något hundra och tänkte gifta sig, men då han råkade bli utan arbete, söp han upp alla sina besparingar. Under sitt luffande hade han fått både frysa och svälta. Han insjuknade på häktet i lunginflammation men repade sig likväl. Genom fängelsedirektörens försorg fick han vid frigifningen utbyta sina fullständigt utslitna skor mot nya. Samma dag kom han till min bostad och bad om strumpor. Innan han fick sådana, förebrådde jag honom, för att det luktade brännvin af honom. Han svarade då: »Jo, jag skall tillstå sanningen. Jag har tagit mig en sup och en flaska öl.» Under fängelsetiden hade han förtjänat ytterst litet. Men ändå ansåg han sig kunna ha råd att köpa en sup och en flaska öl.

De flesta af fångarne visa sig glada öfver att få arbete. Men en och annan såge helst, om intet arbete funnes. De ha drifvit sysslolösa omkring och därför blifvit lättjefulla. De göra därför i fängelset icke mera, än de anse sig tvungna till, trots det att de ända hittills genom sitt arbete kunnat samla sig en vid frigifningen synnerligt behöflig penning. En bland dessa lata fångar bad mig rätt ofta, att jag vid hans frigifning skulle skaffa honom arbete. Men han gjorde ingen hemlighet af att han icke tänkte taga emot hvad arbete som helst. Endast sådant, som han tyckte vara behagligt, ville han ha. När jag kom underfund med hans lättja, sade jag honom, att jag icke ansåg mig böra göra något för honom i den vägen, förrän han visade större arbetsamhet. Och från den dagen bad han mig aldrig mera om dylik hjälp.

Helt naturligt måste ju i allmänhet det moraliska tillståndet hos fångar förete betydliga brister. Om så ej vore fallet, skulle de icke komma inom fängelsets murar. Dock ha somliga liksom af en olycklig tillfällighet kommit in på brottets bana. Andra däremot äro till hela sin inre varelse så missriktade, att de hvarken kunna eller vilja sträfva åt

rätt håll. De förstnämnda äro djupt medvetna om att de handlat orätt samt att de kommit in på en farlig väg, hvilken, därest den icke i tid öfvergifves, förer dem i ännu djupare fördärf. De visa sig äga behof af att man ock säger dem detta. Säkert är det äfven ett sant uttryck för deras djupaste och bästa känslor, då de bruka säga: »Aldrig skall jag komma till ett fängelse mera.» Dessa fångar utgöra den mest lofvande jordmånen på fängelsepredikantens annars karga, stenbundna och af ogräs beväxta åkerfält. Men det oakadt får man icke heller beträffande dem göra sig några öfverdrifna förväntningar. Beklagligt nog blir man äfven af dem mången gång besviken. De sakna ofta nödig kraft att följa sina bästa uppsåt.

En 20-årig yngling, som här aftjänade tio månaders straffarbete för stöld, måste jag räkna till det sistnämnda slaget af fångar. Han hade ett känsligt sinne och bar inom sig ett tungt medvetande om att han själf förvållat sin olycka genom att icke hålla sig till nyttigt arbete utan i stället drifva sysslolös fram och beträda brottets farliga väg. Han visade en brinnande håg att läsa men arbetade ock träget, bokstafligen i sitt anletes svett. Han begagnade äfven flitigt sina andaktsböcker och ville alltid gärna samtala om huru han skulle kunna komma andligen till rätta. Under hans vistelse vid fängelset hade en hans bror, som ock varit straffad, kommit, såsom det syntes af hans bref, till verklig sinnesändring. Detta grep ock vår 20-åring, som utbrast: »Tänk, att han, som var värre än jag, blifvit en annan människa! Äfven jag måste blifva det.»

Vid frigifningen inköpte fängelsedirektören för hvad ynglingen förtjänat under fängelsetiden nya kläder åt honom. Han var strålande glad men grät af fröjd, då han sade: »Så snygg har jag icke varit på mycket länge.» Han besökte mig i mitt hem frigifningsdagen. För hans resa gaf jag honom bland annat ett nytt testamente. Han lofvade att aldrig förtära rusdrycker. Några dagar efter hans afresa till Stockholm fick jag bref från honom, däri han sade sig under resan träffat gamla bekanta, hvilka sökt truga i honom rusdrycker. Men han hade motstått frestelsen. »Jag tänkte jämt på löftet, som jag gaf pastorn», skref han. Och jag har ingen anledning betvifla hans ord. Ty om han icke hållit sitt löfte, skulle han säkerligen icke alls skrifvit, då han ju icke hade den ringaste utsikt att vidare träffa mig. Det kändes därför smärtsamt, då man inom kort genom polistidningen fick se, att 20-åringen blifvit häktad. Men anledningen därtill var dock ingen ny förbrytelse utan en, som begåtts, innan han kom till Hudiksvalls fängelse. Han har nu aftjänat äfven detta straff samt efter frigifningen från Stockholms länsfängelse skrifvit ånyo till mig. Brevet andas icke blott personlig tillgifvenhet för mig utan ock, hvad bättre är, djup, allvarlig sträfvan att på allvar bryta med allt orätt och syndigt, både utom och inom sig. Och som han söker kraft till ett nytt lif icke i egna goda föresatser utan framför allt i Guds osvikliga hjälp, skall han äfven lyckas i sin sträfvan. Under min 4-åriga tjänstgöring vid fängelset har ingen ingifvit hos mig bättre förhoppning om sig än denne yngling. Hans föräldrahem är fattigt, men där har han dock sin tillfälliga tillflyktsort; och det gifver honom, såsom det fram-

går af hans bref, moraliskt och religiöst stöd, hvilket ju i själfva verket har större värde än timlig hjälp.

Till de fångar, som under fängelsetiden ingifvit någon förhoppning om att börja ett bättre lif, var ock en nära 30-årig man, som satt här mera än ett år. Han var både arbetskunnig och arbetsam. Hans svåraste fel hade varit superi och oärlighet. De hade gång på gång fört honom i olycka. Han insåg äfven detta. När han på hösten skulle lämna fängelset, var det förenadt med icke ringa besvär att skaffa honom arbete just under en årstid, då arbetet för mången tryter. Att han vid frigifningen nödgades fullborda ett redan förut genom lysning påbörjadt äktenskap, försvårade ock ställningen. Emellertid lyckades det mig få stadigvarande arbete åt honom. Han lofvade bli skötsam och nykter. Men med det senare gick det likväl si och så. Jag fann att han vid besök i staden förtärt rusdrycker, hvilket naturligtvis gjorde mig mycket ledsen, ehuru jag i allmänhet fått vänja mig vid att af fångarne bli sviken. Genom fängelsebetjäningen fick jag ock veta, att han sedermera vid besök hos dem varit drucken. Han förblef dock vid sitt arbete. Sedermera har jag sport, att han jämte sin hustru ingått i en goodtemplarloge. Hustrun är en kunnig, arbetsam och rättänkande kvinna. I henne har han sitt bästa stöd. Jag saknar därför icke anledning tro, att denne man, då han blifvit nykter, för framtiden kan bli räddad för samhället.»

Med en uthållighet, som ej blott bjuder aktning utan väl ock på goda grunder kräfver verksamt beaktande, fortfara fängelsepredikanterna att betona de missförhållanden, som vållats af vanfjädspåföljden, af de korta strafftiderna och i all synnerhet af rusdrycksbruket.

»Mer än en», yttrar predikanten vid länsfängelset i *Linköping*, »skulle nog kunnat räddas från återfall i brott, om de åtminstone efter den första, kanske jämförelsevis rätt lindriga eller under förmildrande omständigheter begångna, förseelsen mot äganderätten sluppit att dragas med detta »straff efter straffet», som heter det »fläckade betyget», d. v. s. förlust af medborgerligt förtroende. Såsom det nu är, inträder för mången fånge det egentliga och värsta straffet i det ögonblick, då han lämnar fängelset, och detta kan väl ej vara fullt riktigt. Jag har känt mer än en, för hvilken, efter allt att döma, blotta domen för en begången förbrytelse samt själfva vistelsen i ett fängelse varit ett tillräckligt straff och synts kunna hafva tillbörlig verkan i moraliskt hänseende för framtiden. Att begära och önska ett fullständigt uteslutande ur lagstiftningen af bestämmelsen om »förlust af medborgerligt förtroende» torde väl inte böra ens sättas i fråga. Sådant kunde ju måhända ock stämplas såsom en fördärfbringande slapphet samt ett bevis på en missriktad humanitet. Samhällets såväl som enskilda laglydiga medborgares rätt att erhålla skydd mot vissa ur fängelset frigifna individer får naturligtvis icke heller förbises. Men mer än ett tillfälle har inträffat, då den önskan synts mig berättigad och hos mig varit stark, att den nuvarande gränsen härför ej vore fullt så vid. Bitterhet i sinnet kan ju aldrig försvaras, icke ens då, när den träder fram hos dem, som, äfven enligt andras förmenande än deras eget, skulle kunnat gå en ljusare framtid till mötes, om de

ej efter utståndet fängelsestraff för det allra första brottet haft den blacken om foten, som heter ej blott ett fläckadt namn utan ock ett fläckadt betyg. Men nog kunna tillfällen inträffa, då den synes kunna förklaras. Godt vore väl, om något kunde göras att ej ens en förklaring behöfdes. — Visst finnas ju de — och de äro beklagligen icke så få —, för hvilkas räkning här ifrågavarande straffpåföljd ur ofvan omnämnda synpunkter synes böra i lagen finnas till och tillämpas, men, såsom nyss blifvit antydt, de finnas ock, för hvilka själfva fängelsestraffet, ådömdt för samma brott som de förstnämndas, tyckes vara fullt tillräckligt. Låt då hellre, om så behöfves, själfva fängelsestraffet blifva strängare såväl i långvarighet som intensitet. Måne ej detta vore fördelaktigare?»

»Svårt kännes det», anmärker predikanten vid kronohäktet i *Norrköping*, »att sitta i fängelset, beröfvad sin frihet, men det kännes ofta icke mindre svårt för fången, när han återfår friheten. Ty då inställer sig den frågan: Hvart skall jag taga vägen, och hvar skall jag få arbete? Hör han då till den kategori, som dömts förlustig medborgerligt förtroende under viss tid, då är nästan gifvet hans öde besegladt. Så länge detta kainsmärke synes på honom, så är det ingen, som vill ha med honom att göra.

En yngling, straffad för 2:a resan stöld, sade för någon tid sedan till mig: »Om jag ej, då jag första gången straffades, gått miste om mitt medborgerliga förtroende, hade jag nu ej varit här.» I slutet af förlidet år erhöi jag ett bref från en *Norrköpingsbo*, som aftjänade sitt straff å annat fängelse. Han skrifver bland annat så här: »Utan hjälp går det ej för mig att komma någonstans, ty hvart man kommer, vilja de ha betyg, och hvart vill jag komma med ett betyg med en fläck, som skall stå där i 9 år. Annars vore det inte omöjligt för mig att skaffa mig arbete själf. Sedan jag lämnade *Norrköping*, har jag haft arbete på två ställen, där jag kunnat få stanna hela mitt lif, men när det kommit till det afgörande och betyg skulle framvisas, har jag måst sluta, och så går det hela mitt lif, som det ser ut.» Tyvärr lyckades ej heller jag få något arbete åt honom. Det enda jag kunde göra för honom var att skaffa honom en omgång arbetskläder, och så fick han ge sig af för att söka få skogsarbete någonstädes. Troligen kommer samma historia än en gång att upprepas — arbetslöshet, stöld, fängelse och — ytterligare några års förlust af medborgerligt förtroende. Ja, det är den stora, svårlösta frågan också för en fängelsepredikant: hvar få arbete åt alla dessa, som drabbats af lagens arm, men af hvilka en hel del åtminstone efter frigifningen intet bättre begära än fast, stadigvarande arbete? Pastorn blir långa stycken en platsanskaffningsagent och hans bostad en platsanskaffningsbyrå men tyvärr en byrå, där blott sådana anmäla sig, som behöfva arbete, men ingen, som behöfver arbetare. Att få in en en gång straffad person på någon fabrik eller verkstad eller öfver hufvud få någon fast anställning åt honom, det hör till sådant, som man väl ofta försöker men nästan lika ofta misslyckas med. Det är ett ringa fåtal arbetsgifvare, som vilja ta någon befattning med sådant folk, som någon gång haft sitt tillhåll i fängelset. Man säger på ett visserligen höfligt

och ofta förblommeradt men i alla fall tydligt sätt: För sådana har jag ingen användning. Och då icke arbetsgifvaren gör svårigheter, så lägga arbetarne afgörande hinder i vägen. Så kom jag en dag till en arbetsgifvare och sade: »Har ni arbete för den och den i ert yrke?» »Ja», svarade han efter en stunds betänkande, »det kunde jag nog ha, om det berodde blott på mig, men jag vågar ej antaga honom för mina arbetares skull; ty i samma ögonblick denne person inträdde på verkstaden, skulle de allesammans gå sin väg.» »Ja, men detta är ju grymt», invände jag, »att en person, därför att han lärt yrket i fängelset, skall vara ur stånd att fortsätta detta yrke, sedan han återfått friheten.» »Ja», fick jag till svar, »må så vara, men faktum är, att det förhåller sig så.»

Men det är ännu en svårighet, som den frigifne ofta har att öfvervinna, om han vill göra allvar af att med hederligt arbete skaffa sig sitt uppehälle. Jag blef uppmärksamgjord på denna svårighet under ett samtal, som jag under det flydda året hade med en fånge. Jag skall tillåta mig här anföra ett litet brottstycke ur detta samtal. Jag berättade för fången, att jag hade förhoppning om att få en plats åt honom någonstädes på landet. Hans ansikte lyste för ett ögonblick upp af glädje vid detta budskap, men så strax därpå kom ett drag af vemod öfver honom, och han sade: »Bara jag icke blir annorlunda behandlad än de andra arbetarne?» »Hvarför?» frågade jag. »Därför att jag varit här. Man tycker sig kunna behandla den där tjuften hur som helst.» Jag tänkte: Hvilka oerhörda svårigheter för en en gång fallen människa, om hon verkligen vill resa sig ur fallet och komma på fötter igen, svårigheter inifrån men också utifrån! Hur hjärtlöst, hur grymt att peka finger åt, att förhåna en person, som visserligen felat och felat svårt men törhända hyser en djup åstundan att genom en framtida hedrande vandel, i den mån han det kan, godtgöra hvad han fordom brutit! Och hur illa, om arbetsgifvaren begagnar sig af den frigifnes nödställda belägenhet för att pressa ner arbetslönen så mycket som möjligt för att få det mesta möjliga arbete för den minsta möjliga aflöning. Sådant behandlingssätt är ägnadt att slå ner de allvarligaste föresatser och komma de heligaste beslut att vackla.»

»Männe ej», frågar predikanten vid länsfängelset i *Jönköping*, »samhället snart borde göra sådan ändring i sin strafflag, att ådömandet af förlust af medborgerligt förtroende blefve om ej helt afskaffadt dock väsentligen inskränkt? Det synes åtminstone både nödvändigt och rättvist, att då en person första gången straffas, han ej borde utan i särskilda undantagsfall ådömas sådan förlust. Men då för närvarande så sker enligt lag, stiftad af samhället sjelft, så bör väl ej detsamma så kärlekslöst, som det nu gör, stöta ifrån sig en sådan person. Och så länge det detta gör, så bär det en ej ringa skuld uti att så många straffade — nästan därtill nödgade — förblifva brottslingar. Det är nämligen i vår tid ytterst svårt för en straffad ärelös person att erhålla stadigt arbete. Många arbetsgifvare våga ej taga honom i sin tjänst af öfverdrifven fruktan för att han skall demoralisera sina kamrater. Andra hafva väl viljan att gifva arbete åt honom men kunna icke, enär deras öfriga arbetare i regeln vägra att arbeta tillsammans

med honom. Och om han det oaktadt får arbete, så göra hans kamrater snart nog lifvet så bittert för honom, att han nödgas sluta. Men hvad skall den taga sig till, som, då han utblottad och modlös, saknande stöd af anhöriga, kommer ut från fängelset, ej får arbete? Jag har under året af en, som ännu vistas på fängelset, fått denna fråga: »Hvad skall jag taga mig till? Penningar äger jag inte, arbete får jag inte, ty jag saknar medborgerligt förtroende för flera år, tiggas får jag inte, stjäla får jag inte, och dö vill jag inte.» Ja, den, som kan svara på frågan, göra det. Nog är det rätt, att det anses för en skam att begå brott och hafva varit på fängelse, men det är kärlekslöst och därför orätt att, då en vilsekommen medmänniska bekant sitt brott och lidit sitt straff, icke förlåta och glömma, icke vilja räcka honom en broderligt stödjande hand.»

»Straffpåföljden förlust af medborgerligt förtroende», yttrar predikanten vid *Hudiksvalls* kronohäkte, »har för mången en nästan ruinerande verkan. Den stänger vägen helt eller delvis för de flesta. Detta känna fångarne med djup oro. Denna tar sig ofta uttryck däri, att t. o. m. fängelsefångar bruka säga åt mig: »Mitt fängelsestraff kommer väl att stå i mitt betyg.» När jag då upplyser dem om att i prästbetyg införes endast förlust af medborgerligt förtroende, hvilket icke ådömts dem, blifva de synnerligen glada. Om straffpåföljden förlust af medborgerligt förtroende skall kvarstå, så borde det vara endast för mened och svårare förfalskningsbrott. Dock torde det likväl kunna ifrågasättas, om det icke äfven i dessa fall vore bättre att låta nämnda straffpåföljd alldeles försvinna och hellre öka sjelfva strafftiden, i synnerhet där flera svåra förfalsknings begåtts.»

Likartade uttalanden i ämnet afgifva predikanterna vid länsfängelserna i *Vänersborg*, *Gäfle* med flerstädes.

»Erfarenheten visar», heter det i berättelsen från predikanten vid *Örebro* länsfängelse, »att en kortare tids straffarbete eller fängelse icke kan åstadkomma någon brytning i hårda sinnen. Men detta har så ofta blifvit fruktlöst sagdt i fängelsepredikanternas årsberättelser, att det är trötande att återupprepa det. Dock, det måste sägas om och om igen. Det måste med allt större kraft framhållas, att en skärpning af straffet för utbrott af råhet är nödvändig, om vårt lands uppväxande ungdom åter skall få respekt för lag och rätt och räddas från ett lif i last och brott.»

»Ej så få af fångarne», säger predikanten vid länsfängelset i *Falun*, »hafva lämnat fängelset med den föresatsen, att de skulle allvarligt försöka att vara goda människor. Har straffet varat någon längre tid, hafva de ock hunnit något stadgas uti sina goda föresatser. Där straffet varat blott en eller ett par månader, är det väl däremot att antaga, att de snart nog komma att glömma ej blott sina goda föresatser utan äfven allvaret af vistelsen på fängelset. Mer än en, som återkommit till fängelset, har ock försäkrat, att de förut aftjänade kortvariga fängelsestraffen blott tagit bort från dem något af deras fruktan för fängelse, och att de lärdomar de då fått och de föresatser de fattat snart varit glömda. De iakttagelser, här förut gjorts angående de korta fängelsestraffens ver-

kan på de dömda, ha ock under det gångna året än mer bekräftats. De svåra frestelser, som från arbetskamraters sida möta dem, som kommit ut från fängelset och åter upptagas bland förra kamrater, och det tryck, som öfvas på dem från dessas sida, innebära ock så många svårigheter, att det fordras mycken kraft och karaktärsstyrka att kunna motstå lockelserna och hotet.»

Vid öfverblicken af anledningarna till fall och återfall uppräknar predikanten vid *Linköpingsfängelset* såsom sådana: fattigdom, dåligt hem, dålig uppfostran, sorgliga familjeförhållanden, njutningslystnad, lättsinne. »Jag glömmmer ej», säger han, »dessa faktorer och hvilken del de kunna hafva och verkligen haft i många af deras närvarande sorgliga belägenhet, med hvilka jag å fängelset haft att göra. Men märkligt är dock, att de i detta hänseende sällan stå allena eller förena sig blott med hvarandra, utan att just *spritmissbruk* antingen på något sätt är med eller — och det allra oftast — är själfva hufvudanledningen. Ofta, mycket ofta, har i de härifrån afgående årsredogörelserna, vid omnämmande af orsakerna till de begångna brotten, denna faktor blifvit påpekad och framhållen. Och äfven i år måste det ske. Ty äfven nu har procenten af de under rusets inflytande eller i sammanhang med spriten begångna brotten varit förfärande stor. Och sammanträffandet med fångar af ofvan beskrifna två särskildt sorgliga kategorier tillåter en ännu mindre att tåga med dessa klagomål öfver spritmissbruk, utan mana en fastmera att än kraftigare ropa ut dem, att de måtte höras så vidt ut som möjligt och af dem, som makten hafva, beaktas och behjärtas. Ty utan att på något sätt förringa vederbörande fånges och andra enskildas skuld i nyssnämnda onda — inte är väl samhället såsom sådant utan all del däri? Ty med allt erkännande åt det, som redan blifvit gjordt till förekommande af spritmissbruk, nog kunde väl, tycker man, med god vilja något *mera*, framför allt i städerna, göras för att försvåra åtkomsten af spritvaror och förminska antalet af tillfällena att komma öfver dem. Ty att *äfven* dessa medel — ej blott det stränga och noggranna öfvervakandet af de många tillfällena och ej blott den direkta undervisningen och öfverbevisningen, som väl är hufvudsaken — böra användas, och det i stor utsträckning af den som i nu ifrågasvarande hänseende vill göra väl, synes för mig vara ställdt utom allt tvifvel. Icke blott den viljesvage skulle däri finna en hjälp. Och mången, som nu bittert klagat, att han blifvit ett offer för missförhållanden på detta område, skulle förlora ett af sina vapen eller, låt vara, en bland sina — ursäkter.»

På frågan hvad slags fångar det är, som befolka *Norrköpingshäktet*, svarar därvarande predikanten: »Det största antalet utgöres af sådana, som icke från den borgerliga lagens synpunkt egentligen höra hemma under rubriken brottslingar utan såsom bötesfångar undergå förvandlingsstraff. De flesta af dessa stackars varelser äro förlorade existenser, som sprida omkring sig en vidrig lukt af snusk och sprit. Man kan knappt tänka sig en sorgligare och hemskare syn än dessa arma människor, som blifvit dryckenskapens offer och hvilkas tillvaro utfylles af en oupphörlig vandring mellan krogen och fängelset. De förbanna

sprit, förbanna krogarna, förbanna samhälle och myndigheter, som tillhandahålla spritvarorna och öppna krogarna, men kunna ändå ej motstå begäret efter dessa fördärfbringande drycker. — — Men ingalunda är det blott bötesfångarne, som skatta åt dryckesseden, man torde utan öfverdrift kunna våga göra det påståendet, att nittio procent af de öfriga manliga fångarne kommit till den punkt, där de äro, genom rusdryckernas inverkan. Hvad som annars vore absolut omöjligt för en normal människa, det gör drinkaren utan besinning. Eller är det tänkbart, att en son öfverfaller sin egen far med hugg och slag utom under rusets inverkan? Eller kunde väl ett barn taga täcket från föräldrarnes säng och pantsätta det för att få pengar till brännvin, om han ej vore helt behärskad af dryckenskapens begäret? Jag känner ett djupt och innerligt medlidande med alla dessa föräldrar, hustrur och barn, som måste oskyldigt lida och lida förfärligt, lida under åratals gräsliga kval för supande mäns, fädernas och söners skull.

En medelålders kvinna, som har en son i fängelset, sade nyligen till mig: »Vid 20 års ålder gifte jag mig med en drinkare, och det var mitt lufs olycka; de år jag lefde tillsammans med denne man voro mörka, hemska år, jag befann mig dagligen som i ett helvete. Men», tillade hon, »nu har något ännu värre kommit, när min son till följd af dryckenskap begått en sådan ogärning, att han hamnat i fängelset.» Ja, visst är denna kvinna djupt beklagansvärd, men hon är bara en af de många tusende hustrur och mödrar i vårt land, som oskyldigt lida under följderna af rusdryckshandteringen. Och visst är denne unge man, som tillfogat ett älskande modershjärta så djupt lidande, också att beklaga. Hans öde är så mycket mera tragiskt, som han begick det brott, som förde honom i fängelse, under det första rusets inverkan. Men också han är ju blott en af de tusende unga män i vårt land, som med af spriten omstöknade hjärnor i ett ögonblick begå handlingar, som de sedan dyrt få plikta för, ofta under ett helt lif. Hvilken oerhörd förbannelse ha ej dessa drycker dragit öfver vårt arma folk!»

»Som bevis på», anför predikanten vid länsfängelset i *Göteborg*, »huru begifna på dryckenskap somliga kunna vara, vill jag ur de s. k. bötesittarnes klass framdraga tvenne, som tidt och ofta aftjänat böter för fylleri.

Hj. G., född i *Göteborg* och 53 år gammal, har under årets lopp varit »inne» 26 gånger under en sammanlagd tid af 144 dagar, nämligen:

i januari	månad	7 dagar,
» februari	»	16 »
» mars	»	22 »
» april	»	3 »
» maj	»	17 »
» juni	»	16 »
» juli	»	14 »
» augusti	»	17 »
» september	»	19 »
» november	»	5 »
» december	»	8 »

E. J., född i *Göteborg* och 22 år gammal, hade, då han i slutet af oktober häktades för lösdrifveri och döm-

des till tvångsarbete, aftjänat böter för fylleri 14 gånger under tillsammans 95 dagars tid sålunda:

i februari	månad	5 dagar,
» mars	»	12 »
» april	»	5 »
» maj	»	5 »
» juni	»	4 »
» juli	»	10 »
» augusti	»	16 »
» september	»	19 »
» oktober	»	19 »

Den första nämnde har alltså tillbragt två femtedelar af tiden i fängelset och den senare en tredjedel. Om den förre ha också tidningarna haft att meddela, att han »slagit rekord», i det ingen före honom här i staden ådömts böter så många gånger under ett år, eller 30. Stundom har det händt, att han lämnat fängelset om morgonen, berusat sig samma dag och efter att hafva fått tillbringa natten i någon polisstation kommit åter till fängelset på följande dag.

Då man sammanträffar med dylika personer kan man med skäl fråga: Är det för dem möjligt att blifva upprättade? Jag har ofta måst göra denna fråga och lika ofta svara mig: Det är i de flesta fall omöjligt. Först om vi fått ett räddningshem, där de sakna tillfälle till förtärande af spritdrycker och där de stå under kristligt inflytande, kan man vänta, att de skola blifva upprättade. Men ibland de 2,757 personer, som under året aftjänat böter, hafva varit många fylleriister, som väl skulle kunna förbättras, om dem lämnades mera vård af kyrkan, kommunen och arbetsgifvarne.»

»De brott», fortsätter han, »som oftast förekommit, hafva varit stölder. Härvid har det, sorgligt att säga, visat sig, att brottslingarne till en stor del utgjorts af unga personer. Icke sällan hafva två eller tre i åldern 15—21 år samtidigt ankommit till fängelset, och trenne gånger under årets lopp hafva ligor på ett halft dussin anländt. Då man forskar efter orsaken till de ungas förvillelser, finner man ofta, att de uppvuxit under så sorgliga förhållanden, att det är lätt förklarligt, att de kommit på villovägar. Många hafva utgått från hem, där dryckenskap och sedeslöshet varit härskande. Flera andra hafva visserligen erhållit en icke så dålig omvårdnad men hafva

tidigt kommit i sällskap, hvilkas kardinallaster äro lättja och dryckenskap. I dylika sällskap råka ofta de, som vid tiden efter konfirmationen sakna det stöd ett hem skänker. Detta har inträffat med ett stort antal af dem, hvilkas uppfostran ombesörjts af fattigvården.

Men icke blott i fråga om tjufnadsbrott utan ock miss-handel och våld har ungdomen varit starkt representerad; och äfven vid dessa brotts begående hafva rusdryckerna att vidkännas största skulden. För öfrigt ha de flesta, både yngre och äldre, dessa fördärfbringande drycker att tacka för sitt elände. Om sådana icke funnes till eller endast kunde erhållas såsom medicin, skulle det sett helt annorlunda ut i detta fängelse. Jag vill visserligen icke säga, att det skulle hafva blifvit tomt där, enär ej så få hafva varit häktade, hvilka antingen icke brukat eller åtminstone knappast kunna sägas hafva missbrukat sprithaltiga drycker, ja en af dessa har till och med begått så många och grofva förbrytelser, att sammanlagda strafftiden för dem uppgår till omkring 100 år. Men annars förhåller det sig så, att dryckenskapen är orsak till de flesta och gröfsta brotten. Minst nittio procent af fångarne skulle icke hafva kommit i fängelse, om de aldrig smakat rusdrycker.»

»Skall emellertid den förbättring, som i fängelset möjligen blifvit påbörjad, sedermera kunna fortsättas, är det af stor vikt, att fången vid sin frigifning erhåller arbete och skydd. För de kvinnliga fångarna är i detta afseende väl sörjdt, sedan Göteborgs kvinnohem öppnade sin verksamhet. Detta hem har under det gångna året mottagit samt lämnat vård och arbete åt alla de kvinnor, som vid sin frigifning anhållit om dess bistånd och saknat utsikt att på ärligt och hederligt vis sig försörja. Hvad de manliga fångarne åter beträffar, så är det för många af dem vid deras utträde ur fängelset under vissa tider åtminstone hårt när omöjligt att erhålla arbete. Dock har det synt, som om det icke varit så svårt i år som under de närmast föregående åren. Flera hafva erhållit understöd af Göteborgs fångvårdssällskap, några hafva erhållit arbetsanställning genom Göteborgs arbetsförmedlingsanstalt.»

Äfven i berättelserna från fängelsepredikanterna i *Karlshamn, Malmö, Uddevalla, Örebro, Falun, Hudiksvall, Luleå* m. fl. lämnas talande bidrag till den dystra historik, hvars statistiska sammanfattning återfinnes i nedanstående tablä. Den visar, att af de under år 1903 i fångelserna förvarade straffarbets- och fängelsefångar följande antal

	begått sitt brott i rusigt tillstånd.								icke i rusigt tillstånd begått sitt brott, men varit före dess begående begifna på dryckenskap.							
	Under året nykomna				Vid årets slut kvarvarande				Under året nykomna				Vid årets slut kvarvarande			
	straffarbetsfångar.		fängelsefångar.		straffarbetsfångar.		fängelsefångar.		straffarbetsfångar.		fängelsefångar.		straffarbetsfångar.		fängelsefångar.	
	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Brott emot offentlig myndighet	118	1	142	3	34	1	32	1	3	—	5	—	1	—	—	—
Fridsbrott	10	—	56	1	6	—	17	1	—	—	2	—	1	—	2	—
Förfalskningsbrott	7	—	4	—	15	—	2	—	8	—	3	—	22	—	—	—
Mened	—	—	—	—	1	—	—	—	4	—	2	—	11	—	—	—
Mord	2	—	—	—	32	—	—	—	3	—	—	—	13	—	—	—
Dråp	7	1	—	—	88	—	—	—	5	—	1	—	11	—	—	—

	begått sitt brott i rusigt tillstånd.								icke i rusigt tillstånd begått sitt brott, men varit före dess begående begifna på dryckenskap.							
	Under året nykomna				Vid årets slut kvarvarande				Under året nykomna				Vid årets slut kvarvarande			
	straffarbetsfångar.		fängelsefångar.		straffarbetsfångar.		fängelsefångar.		straffarbetsfångar.		fängelsefångar.		straffarbetsfångar.		fängelsefångar.	
	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Annan misshandel	192	2	295	1	98	—	61	1	13	—	19	—	9	—	4	—
Brott emot annans frihet	6	—	8	—	3	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Falsk angivelse eller annan årekränkning	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åktenskapsbrott	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Sedlighetsbrott	19	—	8	—	49	—	2	—	8	—	—	—	20	—	—	—
Mordbrand	2	—	2	—	18	—	—	—	3	—	—	—	2	—	—	—
Annan skadegörelse å egendom	7	—	15	1	1	—	4	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Tjufnadsbrott	637	20	115	8	372	7	15	1	195	1	31	1	106	1	7	—
Rån	8	1	—	—	23	1	—	—	2	1	—	—	1	—	1	—
Bedrägeri eller annan oredlighet	3	—	18	—	2	—	3	—	3	—	5	—	1	—	—	—
Åverkan, olofligt jagande eller fiskande	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brott i ämbete eller tjänst	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brott emot krigslagen	12	—	82	—	5	—	24	—	1	—	10	—	—	—	3	—
Brott mot öfriga författningar	2	—	8	1	2	—	2	—	2	—	5	—	1	—	1	—
Summa	1,032	25	756	15	753	9	168	4	252	2	84	2	199	1	18	—

Häraf synes, att antalet af dem, som begått sitt brott i rusigt tillstånd eller varit före brottets begående begifna på dryckenskap, utgjort:

	Under året nykomna				Vid årets slut kvarvarande			
	straffarbetsfångar.		fängelsefångar.		straffarbetsfångar.		fängelsefångar.	
	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Tillsammans	1,284	27	840	17	952	10	186	4
Utvisande i förhållande till hela fångantalet	1,720	184	1,163	65	1,297	154	248	10
följande procentsiffror	74·7	14·0	72·2	26·2	73·4	6·5	75·0	4·0

Beträffande de äldre tvångsarbetsfångarne vid centralfängelset i *Malmö*, finner slottspastorn därstädes sin förut meddelade karakteristik af dem blott ytterligare bekräftad. »Man återfinner», säger han, »i denna grupp ett gemensamt kännetecken, som redan vid första beröring med dem träder i dagen: knotet öfver att hafva förlorat friheten, fastän brott ej blifvit begångna. Vid mina samtal med dem hör jag detta knot upprepas ända till leda. Det värsta därvid är, att detta missnöje reser sig som en klippa, mot hvilken — som det synes — all maning till verklig sinnets och lefvernets bättring återstudsar som ett tomt eko. Mina samtal med dem har jag sökt anordna så, att de kunna äga rum i fullständig ensamhet med hvarje fånge. Därigenom får man vida grundligare inblick i deras gångna lif och tänkesätt. Man får se, att det visst icke är få, som haft det väl ställt i yngre år. De ha haft god arbetsanställning; stort förtroende, varit inne på banor, som bort leda dem till synnerligen aktade sociala ställningar, men allt har ramlat, och de själfva hafva dragits ned i nästan hopplöst elände. Orsaken? Den viktigaste? I de allra flesta

fall rusdryckerna. Den yttre bekräftelsen härpå vinner man genom en blick på de i fängelset förda förteckningar öfver dessa fångar: kronisk alkoholism eller andra dryckenskapens följeslagare möta i öfvervägande grad.

Allt hopp har man ej rätt att uppgifva, men det blir icke rum för stora förhoppningar, när man ställes inför människor, som till sin kropp äro nedbrutna af laster och sjukdomar; som näppeligen med redligt arbete kunna försörja sig själfva; som hela eller större delen af sitt lif stått främmande icke blott för religiös utan för hvarje andlig och upplyftande inverkan och som nu till den bittra erfarenheten af ett totalt förfeladt lif lägga sitt aggande hat mot samhället, som för »ingenting» kastar dem i fängelse. Visserligen är den procent, som återkommit hit, ganska ringa, men det beror förvisso på andra faktorer än på moralisk förbättring. Nekas kan ej, att polismyndigheterna på vissa orter äro alltför nitiska att infånga lösdrifvare. Detta gäller i synnerhet platser, där »skottpengar» äro åsatta dessa landsvägens riddare. Därpå skulle jag kunna anföra ganska belysande exempel.

För många af dem synes allt hopp att undslippa tvångsarbetet nästan alldeles ute. Sedan de gått 8 å 9 gånger eller ännu mer och nått upp till en tid af öfver 20 år, är det som vore de dömda för lifstiden. Fastän jag ej här har att yttra mig om den saken, kan jag likväl ej tillbakahålla den undran, som jag ofta hyst, om det sätt, hvarpå lösdrifvarlagen nu tillämpas, verkligen kan sägas gagna samhället och medföra de straffades förbättring. Det är icke blott ett talesätt utan kan bevisas, att mången, som en eller två gånger varit ådömd tvångsarbete, afsiktligt begår brott »för att slippa tvångsarbetet». Af härvarande tvångsarbetsfångar hafva icke mindre än 83 % varit straffade för stöld och af dessa en ansevärd mängd efter det de varit ådömda allmänt arbete.

De unga tvångsarbetarne kunna ej sägas sakna lifskraft. De hafva också på flerahanda sätt sökt lägga den i dagen. När man ser dem, kraftigt byggda, starka, med sin bästa tid framför sig, önskar man, att de kunde föras in på goda vägar. Men tyvärr äro många så insnärjda i uselhet, att de nog låta binda sig för livvet. Jag är öfvertygad om att vi här i smått återfått forna tiders »högskola i brott» i det system, som tillämpas på dessa ungdomar. De komma alla från mycket dåliga sällskap i de stora städerna. På dem skall ju icke enligt gällande lag tillämpas något enrumssystem. De skola arbeta tillsammans, äta tillsammans o. s. v. Hur god och sträng disciplinen än må vara gentemot dem, kan det icke undgås, att de få tillfälle till inverkan på hvarandra. Denna inverkan är af den sämsta tänkbara beskaffenhet. Jag har ur polisunderrättelserna sökt samla uppgifter om de cirka 40 ungdomar som under åren 1902 och 1903 frigifvits härifrån, och har funnit, att af dessa 40 väl 30 % efter frigifningen härifrån blifvit straffade för stöld. Omkring 15 % af dem hafva återkommit som tvångsarbetare. Dessa siffror skulle säkerligen växa, om man kunde vinna exakt uppgift om de förhållanden, i hvilka dessa frigifna för närvarande äro ställda. Denna höga återfallsprocent beror med säkerhet i väsentlig mån på den inverkan de unga öfvat på hvarandra under tvångsarbetet. Detta skall jag bevisa genom tvenne förhållanden. Det ena: Vid snart sagdt alla mina samtal med dem har på något sätt det erkännandet gjorts, att de bruka alla medel till att intala hvarandra att begå brott, att de gemensamt planlägga djurfva stölder, att den fräckaste lymmeln är allas hjälte. Det andra: Planerna realiseras. Ett exempel. En stor urstöld föröfvades för en tid sedan i Stockholm. Det var unga tjuftar, ett helt band. De hade allesammans samtidigt varit ådömda tvångsarbete. Där var stölden uppgjord. Flera af bandets medlemmar hade ej råkats förrän i tvångsarbetsanstalten. Detta blir just en följd af det nuvarande systemet. De stifta ligor, tjuftsamfund med underafdelningar, filialer i flera af Sveriges större städer. Deras kallblodighet, beräkning och fräckhet vid kuppernas genomförande har nått sin höjdpunkt. Det gamla tjufläktet dör ut, men nya ledare, organisatörer, utgå från dessa tvångsarbetsanstalter. Där undervisa de hvarandra systematiskt, under det enrumsfångarne i de flesta fall måste bli i saknad af sådan handledning. Med hvad jag sagt har jag icke afsett att i ringaste mån klandra fängelseförvaltningen, utan är det mot systemet jag måste vända mig. Här hjälpa hvarken skolundervisning eller religiös inverkan eller annan fostran, så länge nu rådande system följes. Allt är ett sisyfusarbete, som aldrig hinner målet. När man icke kan placera en och hvar af dem i ett godt hem, som man skulle önska, ville man se dem sitta i cell, utan möjlighet till ömsesidig inverkan. De äro just i den åldern, då karaktären danas. Därför borde de undandragas alla dåliga inflytelser och isolerade från hvarandra göras till föremål för klok och kraftig god fostran.»

»I fråga om fångarnes moraliska tillstånd», yttrar predikanten vid tvångsarbetsanstalten i *Norrköping*, »skiljer sig icke detta år i nämnvärd mån från något af de andra.

Individerna ha växlat, men grundtypen står i alla händelser kvar. Samma lättroddhet, samma oberäknlighet och opålitlighet, samma sedliga förvildning, samma fräckhet i uppträdandet, i tal, åtbörder och handlingar. Det behöfs all den vaksamhet och påpasslighet från befälets och bevakningens sida, som här presteras, för att det yttre lugnet skall vara så stort som det verkligen är och disciplinen så god som den är.»

Predikanten vid tvångsarbetsanstalten i *Landskrona*, där förut till tvångsarbete dömda män förvarats, yttrar vid jämförelse mellan den nuvarande och den forna fångpersonalen: »Hade de förut härvarande tvångsarbetarne på det andliga området lidit skeppsbrott och voro bortkomna, voro förlorade söner, så gäller detsamma deras kvinnliga kamrater, de äro förlorade döttrar. Men i all deras bortkommenhet synes det dock råda en olikhet dem emellan. De förra kunde hafva åsikter fastän förvända och ofta fjärran från kristlig lifsåskådning, kunde vara behärskade af ateistiska, materialistiska, fatalistiska och socialistiska teorier; de senare äro vanligen i religiöst hänseende fullkomligt likgiltiga. De äro hvarken det ena eller det andra. Religion är i allmänhet för dem något de hvarken tänka på eller tala om. Och hvad beträffar dessa kvinnors moral, så behöfver härom intet ordas, då de alla tillhöra eller genom sitt lefverne borde tillhöra prostitutionen. Genom det lastbara lif de lefvat, många redan från sin tidigaste ungdom, hafva de blifvit förstörda icke blott i psykiskt utan äfven irent fysiskt hänseende. Som ruiner af kvinnor både i andligt och lekamligt hänseende komma de till tvångsarbetsanstalten. Öfvernervösa, hysteriska och ovana vid arbete och ordnade förhållanden som de äro, blifva de ett ytterst svårhandterligt släkte inom fängelset. Ja, man skulle mången gång bland dessa kvinnor tro sig vara på en dåranstalt och icke på ett fängelse. För ringa eller, som för utanför stående synes, ingen anledning alls råka de i gräl, kif och strid med hvarandra. Talrika blifva också bestraffningarna, och straffcellerna stå sällan tomma. — Till tvångsarbetsanstalten dömas de i vanliga fall första gången på två månader, för hvarje gång ökas sedan arbetstiden med några månader, tills talet är fullt — tre år. Dock råder häri inom de olika länen ganska stor olikhet. Under året t. ex. hitdömdes en kvinna, som endast en gång förut varit dömd till tvångsarbete och då på två månader, till två år och detta oakadt hon af läkare erhållit det intyg, att hon var »psykiskt undermålig». Helt visst var också den vård, denna kvinna hade behof af, icke fängelsets. Men vare sig fängelsetiden nu är kort eller lång, så är den ämnad att verka till förbättring. I visst afseende blir detta också fallet. Äro de till kroppen på grund af dryckenskap och allehanda utsväfningar försvagade och förstörda, när de komma hit, så kunna de gå härifrån, helst om de varit här någon längre tid, stärkta och förbättrade och kunna med jämförelsevis friska krafter börja — där de slutade. Och detta är i allmänhet fallet. Orsakerna härtill äro nog flera. Först och främst gäller det, att fängelsetiden icke för dem fått verka till förbättring äfven i andligt hänseende. Men för livvets mångahanda, hvori de helt gå upp, hafva de ingen plats för det ena nödvändiga. De

kunna visserligen vara lättörda, kunna vid gudstjänstillfällena och de enskilda samtalen gråta ångerns tårar öfver sitt förfelade och förspillda lif och kunna nog i sådana stunder hafva uppsåt att vända om från syndavägarna och taga sin tillflykt till honom, som i förlåtande kärlek vill mottaga dem, men detta är oftast endast en känslöstämning hos dem, som snart nog är öfver. Den själavårdande verksamheten blir också i vanligaste fall ett sående på hälleberget. Inte heller hafva de sinne för någon uppfostrande, gedignare läsning, småberättelser är nästan det enda, som intresserar och kan ersätta nöjet af småpratet med kamrater. En annan orsak till deras återgång till prostitution och fängelse ligger nog däri, att de hafva svårt att efter frigifningen från fängelset på egen hand taga sig fram, om de också skulle vilja och bjuda till att börja ett nytt och bättre lif. Frestelserna äro på grund af deras gamla bekantskaper stora, och samhället är själfvettigt också allt annat än en värnande och hjälpande makt för dem. Och ju längre de lefvat sitt syndalif, desto djupare hafva de sjunkit, och desto svårare hafva de att komma upp. Äfven här gäller, att ju snarare hjälpen kommer, desto verksammare blir den. Då nu många begynt sitt osedliga lif redan i unga år, ja innan ännu konfirmationsåldern inträdt, skulle det därför helt visst vara ett ej så svårt men välsignelserikt arbete att söka rycka dessa unga ur fördärfvet, innan prostitutionens armar ännu gripit dem för att kasta dem i ett elände, från hvilket räddning knappast gifves.»

IV. Verksamheten för frigifna fångars understödjande.

I 22 af rikets länsresidensstäder samt dessutom i staden Norrköping funnos vid 1903 års utgång skydds- eller fängvårdsföreningar i uppgifvet syfte att gå den frigifne fången till handa med råd och hjälp samt att bereda honom tjänst eller arbetsanställning. Endast i två län, Älfsborgs och Skaraborgs, saknades sådana föreningar. I samma syfte som de lokala föreningarna verkar Centralföreningen till stöd för frigifna i Stockholm, hvilken förening därförutom har till ändamål att tjäna såsom föreningslänk emellan de särskilda ortföreningarna. Genom centralföreningens försorg utgifves årligen en kortfattad, tryckt redogörelse för så väl dess egen som öfriga skydds- och fängvårdsföreningars verksamhet.

Öfver antalet fångar, som vid frigifningen från de särskilda fängvårdsanstalterna kommit i åtnjutande af understöd, meddelas omstående öfversikt (sid. XXXIII).

Af denna öfversikt inhämtas att under året 1,161 från fängvårdsanstalterna frigifna personer erhållit understöd af fängvårdsföreningar, fängelseförvaltningar eller enskilda och kommuner. Af dessa hade 39 erhållit hjälp af centralföreningen i Stockholm och hade 136 blifvit af förenämnda lokala skydds- och fängvårdsföreningar understödde, nämligen 16

af Stockholms skyddsförening, 14 af Uppsala, 15 af Södermanlands, 3 af Jönköpings, 1 af Kronobergs, 8 af Kalmar, 5 af Gotlands, 4 af Blekinge 5 af Kristianstads, 13 af Malmöhus, 3 af Hallands, 11 af Göteborgs, 7 af Örebro, 10 af Västmanlands, 5 af Gäfleborgs, 9 af Västernorrlands, 3 af Jämtlands, 1 af Västerbottens, 2 af Norrbottens läns fängvårdsförening och 1 af Norrköpings stads skyddsförening.

Besparingskassornas behållning vid rikets samtliga fängvårdsanstalter utgjorde vid 1903 års utgång 386,274 kronor 23 öre, placerade hufvudsakligen i svenska statens 3,6 % obligationer af 1887 års lån.

Genom nådigt bref den 27 februari 1903 har Eders Kungl. Maj:t medgifvit att af dessa besparingskassor till åkerbrukskolonien Hall finge jämväl under år 1903 utgå ett bidrag af 50 öre för dag för hvar och en gosse till ett antal af högst 175, som på grund af domstolsbeslut eller på polis- eller kommunal-myndighets anmälan därstädes vore till vård och underhåll intagen.

Sammanlagda antalet underhållsdagar för dessa barn har under år 1903 uppgått till 57,784, utvisande ett medeltal för dag af 158, och har beloppet af de från besparingskassorna utgående bidrag sålunda utgjort 28,891 kronor.

I afseende å straff- och tvångsarbetsfångar tilldelade arbetspremiemedel lämnas följande redogörelse för år 1903:

	Straffarbetsfångar.			Tvångsarbetsfångar.		
	m.	k.	Summa	m.	k.	Summa
Under år 1903 hafva från fängvårdsanstalterna frigifvits vidstående antal fångar, som ägt i postsparbanken inestående premie-medel, nämligen:						
Antal frigifna	144	21	165	38	4	42
Under samma tid hafva af de sålunda frigifna i brott eller lösdrifveri återfallit,						
a) medan de ännu ägt i postsparbanken inestående medel, hvilka i följd därpå förverkats	13	—	13	8	1	9
b) först sedan de till fullo utfått sina postsparbanksmedel	5	—	5	2	—	2

Förutom ofvannämnda 18 straffångar och 11 tvångsarbetsfångar hafva under år 1903 af de under tiden den 1 maj 1893 till den 31 december 1902 frigifna återfallit under gruppen a) 14 straffångar och 6 tvångsarbetsfångar samt under gruppen b) 21 straffångar och 15 tvångsarbetsfångar.

Sammanlagda beloppet af de under året frigifnas vid frigifningen i postsparbanken inestående premie-medel utgjorde 29,936 kronor 81 öre, sålunda fördelade:

å	2	motböcker inestodo	under 20 kronor,
›	144	›	› fr. o. m. 20 kr. intill 100 kr.
›	42	›	› 100 › › 300 ›
›	6	›	› 300 › › 500 ›
›	7	›	› 500 › › 900 ›
›	6	›	› öfver 900 kronor.

Öfversikt öfver antalet fångar, som vid frigifningen från de särskilda fångvårdsanstalterna kommit i åtnjutande af hjälp och understöd i en eller annan form.

	U n d e r s t ö d d a									U n d e r s t ö d d a					
	genom anvisad vård, tjänst eller arbetstillfälle			genom beklädnad, arbetsverktyg eller förlag till arbete			genom understöd för att på annan ort söka sin utkomst			Summa.	af centralföreningen i Stockholm.	af skydds-förening.	Genom fängelset-förvaltningen.	Genom enskilda eller kommuner.	Summa.
	åt barn under 15 år.	åt män.	åt kvinnor.	åt barn under 15 år.	åt män.	åt kvinnor.	åt barn under 15 år.	åt män.	åt kvinnor.						
Centralfängelset å Långholmen	—	6	—	—	—	—	—	5	—	11	5	—	4	2	11
D:o i Malmö	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	2
D:o å Nya Varvet	—	4	—	—	6	—	—	1	—	11	5	1	4	1	11
D:o i Göteborg	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	2
Tvångsarbetsanstalten å Svartsjö	—	—	—	—	22	—	—	1	—	23	1	—	—	22	23
D:o i Karlskrona	4	—	—	—	149	—	—	—	—	153	—	—	152	1	153
D:o i Landskrona	—	—	6	—	—	101	—	—	—	107	—	—	101	6	107
D:o i Malmö	—	—	—	—	57	—	—	—	—	57	—	—	57	—	57
D:o i Norrköping	—	—	14	—	—	122	—	—	—	136	—	—	133	3	136
Kronohäktet å Långholmen	—	34	—	—	167	—	—	—	—	201	19	16	166	—	201
Stockholms länsfängelse	—	1	9	—	7	9	—	—	1	27	4	—	20	3	27
Kronohäktet i Norrtälje	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	1
Uppsala länsfängelse	—	1	4	—	5	2	—	2	—	14	—	14	—	—	14
Södermanlands d:o	—	—	—	—	12	1	—	2	—	15	—	15	—	—	15
Östergötlands d:o	—	2	—	—	3	—	—	—	—	5	—	—	4	1	5
Kronohäktet i Norrköping	—	4	5	—	4	2	—	—	—	15	—	1	14	—	15
Jönköpings länsfängelse	—	1	—	—	13	—	—	—	—	14	—	3	11	—	14
Kronobergs d:o	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1
Kalmar d:o	—	1	1	—	—	1	—	3	25	31	—	6	25	—	31
Västerviks kronohäkte	—	—	2	—	1	—	—	—	—	3	—	2	1	—	3
Gottlands länsfängelse	—	3	—	—	3	2	—	1	1	10	—	5	3	2	10
Blekinge d:o	—	11	1	—	19	1	—	—	—	32	1	4	24	3	32
Kristianstads länsfängelse	—	—	2	—	14	—	—	—	—	16	—	5	11	—	16
Malmöhus d:o	—	9	1	—	3	1	—	—	—	14	—	12	2	—	14
Kronohäktet i Ystad	—	—	1	—	—	—	—	1	—	2	—	1	1	—	2
Kronohäktet i Landskrona	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands länsfängelse	—	7	—	—	1	—	—	—	—	8	1	2	5	—	8
Kronohäktet i Varberg	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1
D:o i Kungsbacka	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	2	2
Göteborgs och Bohus länsfängelse	—	2	13	—	40	18	—	9	2	84	—	11	53	20	84
Uddevalla kronohäkte	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	1
Älfsborgs länsfängelse	—	1	2	—	21	4	—	—	—	28	1	—	27	—	28
Skaraborgs d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Värmlands d:o	—	2	2	—	34	—	—	—	—	38	—	—	36	2	38
Örebro d:o	—	5	1	—	3	1	—	4	—	14	1	7	6	—	14
Västmanlands d:o	—	—	1	—	10	2	—	4	—	17	—	10	7	—	17
Kopparbergs d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gäflleborgs d:o	—	4	—	—	15	2	—	1	—	22	—	5	17	—	22
Kronohäktet i Hudiksvall	—	3	—	—	3	—	—	1	—	7	1	—	3	3	7
Västernorrlands länsfängelse	—	1	1	—	5	1	—	3	2	13	—	7	6	—	13
Kronohäktet i Sundsvall	—	—	—	—	7	1	—	1	—	9	—	2	4	3	9
Jämtlands länsfängelse	—	—	—	—	3	—	—	1	—	4	—	3	1	—	4
Västerbottens d:o	—	—	1	—	3	1	—	—	—	5	—	1	3	1	5
Norrbottnens d:o	—	—	—	—	4	—	—	—	1	5	—	2	3	—	5
Summa	4	103	69	2	637	273	—	41	32	1,161	39	136	909	77	1,161

Af dessa medel (sid. xxxii) hafva genom återfall förverkats 1,346 kronor 85 öre, hvarförutom ofvannämnda till gruppen a) hörande 14 straffarbetsfångar och 6 tvångsarbetsfångar, som frigifvits före den 1 januari 1903, genom sitt återfall gått förlustige 536 kronor 9 öre, hvarför sammanlagda beloppet af de under år 1903 genom återfall förverkade premiemedel utgör 1,882 kronor 94 öre, som tillfallit anslaget till fångars vård och underhåll.

För de tio åren 1893—1902 lämnas följande öfversikt af antalet frigifna fångar, som haft i postsparbanken inestående premiemedel, samt öfver antalet af dem bland dessa, som i brott eller lösdrifveri återfallit:

	Straffarbetsfångar.			Tvångsarbetsfångar.			Totalsumma.
	m.	k.	Summa.	m.	k.	Summa.	
Under perioden hafva frigifvits vidstående antal fångar, som ägt i postsparbanken inestående premiemedel, nämligen	1,593	188	1,781	930	135	1,065	2,846
Under perioden hafva af de sålunda frigifna i brott eller lösdrifveri återfallit:							
a) medan de ännu ägt i postsparbanken inestående medel, som därför förverkats	78	—	78	87	12	99	177
b) först sedan de till fullo utfått eller åtminstone inträdt i full disposition af sina medel	48	2	50	257	37	294	344
Summa återfallna	126	2	128	344	49	393	521

Här hafva såsom återfallne upptagits allenast de, som återfallit samma år, de frigifvits. Om till de sålunda erhållna summorna läggas de, som under perioden återfallit oberoende af året för frigifningen, ökas antalet med 36 straffångar och 34 tvångsarbetsfångar under gruppen a) samt med 336 straffångar och 430 tvångsarbetsfångar under gruppen b).

Summan blifver sålunda enligt nedanstående tabell följande:

	Straffångar.	Tvångsarbetsfångar.
Tillhörande grupp a)	114	133
» grupp b)	386	724
Summa	500	857

Enligt nåd. kungörelsen den 22 juni 1900 angående ändring i vissa delar af arbetspremierglementet den 24 oktober 1890 äger fånge med styrelsens begifvande använda den disponibla delen af sina arbetspremier bland annat till understödjande af sina närmaste anhöriga samt till gäldande af skadestånd eller annan ersättning, som på grund af fånges brott tilldömts målsägare.

I sådant hänseende meddelas följande uppgift å de medel, fångar vid rikets centrala straffanstalter under år 1903 hemsändt:

Centralfängelse.	1:sta kvartalet.		2:dra kvartalet.		3:dje kvartalet.		4:de kvartalet.		Summa.		Högsta belopp.		Lägst belopp.	
	Gifvare.	Belopp.	Gifvare.	Belopp.	Gifvare.	Belopp.	Gifvare.	Belopp.	Gifvare.	Belopp.				
		Kr. Öre.		Kr. Öre.		Kr. Öre.		Kr. Öre.		Kr. Öre.	Kr.	Öre.	Kr.	Öre.
Långholmen (män)	65	415 —	62	465 15	62	482 67	68	544 27	257	1,907 09	15	14	1	—
Malmö »	10	63 03	8	59 74	7	53 59	11	79 84	36	256 20	10	04	2	73
Nya Varfvat »	38	253 —	38	260 50	37	267 50	38	242 50	151	1,023 50	15	—	—	50
Göteborg (kvinnor)	1	6 —	2	10 —	4	19 —	3	13 —	10	48 —	6	—	3	—
Summa	114	737 03	110	795 39	110	822 76	120	879 61	454	3,234 79	15	14	—	50

Såsom tillskott till dessa understödsbelopp har styrelsen från en särskild, under dess förvaltning ställd fond, David Carnegies donationsfond, under året utbetalt tillhoppa 1,573 kronor.

Under åren 1892—1903 hafva af fångarnas arbetsförtjänst till anhöriga hemsändts sammanlagdt 25,398 kronor 12 öre, och hafva styrelsens bidrag från nämnda fond utgjort tillhoppa 13,986 kronor 21 öre.

V. Hälsövrården.

Härom har styrelsens biträdande läkare afgifvit följande berättelse.

Hälsotillståndet har i likhet med föregående år varit mycket tillfredsställande inom samtliga anstalter.

Öfversikt öfver medeltalet sjuka för dag i procent af fångarnas medeltal:

	1893—1902. Medeltal.	1902.	1903.
Centralfängelser:			
Långholmen	5.92	5.74	4.93
Malmö	4.37	2.97	3.26
Nya Varfvet	3.49	3.17	3.88
Göteborg	3.02	1.84	3.43
Medeltal	¹⁾ 4.77	4.13	4.09
Centrala arbetsanstalter:			
Svartsjö	1.98	2.23	1.28
Karlskrona	²⁾ 3.02	3.67	3.35
Malmö	—	—	2.20
Landskrona (anst. f. kvinnor)	—	1.52	2.80
Norrköping (anst. f. kvinnor)	³⁾ 3.38	2.82	2.31
Medeltal	⁴⁾ 2.99	2.79	2.38
Läns- och kronofängelser			
	4.14	2.18	2.50
Allmänt medeltal	3.85	2.79	2.71

Af akuta infektionssjukdomar äro endast att anföra 90 fall af *influenta*, 4 fall af *crysipelas* samt 37 fall af *gonorrhœa* och 5 fall af *ulcus molle*.

Af *tuberkulos* hafva förekommit 54 fall med 9 dödsfall, *syfilis* 98 och *alkoholismus chronicus* 64 fall.

Af *skörbjugg* har förekommit 1 fall (Örebro länsf.).

Af *barnsbörd* hafva förekommit 2 fall.

Sjukdomsfallens fördelning på de olika fångkategorier framgår af följande öfversikt. Äfven lindriga åkommor, som ej hindrat fången att vistas uppe, hafva här upptagits.

¹⁾ I medeltalet för centralfängelserna ingår för åren 1893—1894 centralfängelserna i Karlskrona och å Norrmalm samt för åren 1893—1896 centralfängelset i Norrköping.

²⁾ Åren 1894—1902.

³⁾ Åren 1896—1902.

⁴⁾ I medeltalet för de centrala arbetsanstalterna ingå för åren 1893—1894 kronoarbetsstationerna å Borghamn och Tjurkö samt för åren 1893—1896 tvångsarbetsfängelset å Norrmalm.

Öfversikt öfver sjukligheten inom de särskilda kategorierna af fångar:

	Insjuknade		Döda		Afförda till hospital	
	m.	k.	m.	k.	m.	k.
1) I centralfängelse eller central tvångsarbetsanstalt:						
a) Straffarbetsfångar i cell	89	—	3	—	—	—
b) " i gemensamhet	102	59	4	1	1	—
c) Tvångsarbetsfångar	358	455	2	2	—	—
2) I läns- eller kronocellfängelse:						
a) Rannsakningsfångar	183	23	2	—	9	—
b) Straffarbetsfångar	338	68	3	2	2	—
c) Tvångsarbetsfångar	6	14	—	—	—	—
d) Fängelsefångar	205	16	3	—	—	—
e) Barn, som åtföljt föräldrar	—	2	—	—	—	—
Summa	1,281	637	17	5	12	—
	1,918		22			

Utom de i tab. 23 upptagna 48 fallen af *sinnessjukdom* finnas i rapporterna omtalade 10 fall, nämligen 8 tvångsarbets- samt 1 straff- och 1 rannsakningsfånge. En tabellarisk sammanställning af dessa uppgifter meddelas här.

	Straffångar (i cell).	Fängelsefångar.	Rannsakningsfångar.	Tvångsarbetsfångar.
Sjuka vid ankomsten	4	1	23	1
Insjuknade under vistelsen i fängelset	17	1	—	¹⁾ 11
Summa	21	2	23	12
Af dessa:				
Tillfrisknade under vistelsen i fängelset	5	2	2	—
begått självmord	1	—	—	—
afförda till hospital eller asyl	3	—	²⁾ 6	—
sinnessjuka vid strafftidens slut	6	—	—	—
öfverlämnade till anhöriga eller myndigheter i hemorten	—	—	7	³⁾ 12
anmälda till intagning å hospital eller asyl kvar i fängelset	4	—	²⁾ 2	—
	2	—	⁴⁾ 6	—
Summa	21	2	23	12
Af de i föregående års rapporter omnämnda hafva tillfrisknat				
	1	—	—	—
afförts till hospital	—	1	2	—
voro sinnessjuka vid frigifningen	—	1	1	—
fortfarande anmälda till intagning å hospital eller asyl	4	—	1	—

¹⁾ Många af dessa hafva förut vårdats för sinnessjukdom.

²⁾ Förklarade otillräkneliga.

³⁾ Frigifna enl. § 7 i lagen om lösdrifvares behandling.

⁴⁾ Af dessa hafva 3 förklarats »sakna förståndets fulla bruk».

Öfversikt öfver dödligheten i procent af fångarnas medeltal:

	1893—1901. Medeltal.	1902.	1903.
<i>Centralfängelser:</i>			
Långholmen	2·00	1·31	2·10
Malmö	3·01	1·12	—
Nya Varfvet	2·21	2·47	0·49
Göteborg (för kvinnor)	1·03	—	2·86
Medeltal	¹⁾ 2·22	1·52	1·31
<i>Centrala arbetsanstalter:</i>			
Svartsjö	0·20	0·84	—
Karlskrona	²⁾ 0·30	—	0·94
Malmö	—	—	—
Landskrona (anst. för kvinnor) ³⁾	—	—	1·00
Norrköping	³⁾ 0·58	0·70	0·70
Medeltal	⁴⁾ 0·39	0·45	0·55
<i>Läns- och kronofängelser</i>	0·69	0·25	0·66
Allmänt medeltal	0·99	0·60	0·75

Öfversikt öfver dödsorsakerna:

Dödsorsak.	Antal		Ålder.	Anstalt.
	m.	k.		
Tuberculosis pulmonum, univers.	3	—	27, 28, 48 år	Centr.-f. å Långholmen.
» »	1	—	75	» » » Nya Varfvet.
» »	1	—	36	» Tvångsanst. i Karlskrona.
» »	—	1	28	» » i Landskrona.
» »	—	1	?	» Länsf. i Kalmar.
» universalis	1	—	53	» » » Göteborg.
» pulmonum	—	1	19	» » » Vänersborg.
Leuchæmia	1	—	71	» Centr.-f. å Långholmen.
Alcoholismus chronicus	1	—	53	» Kronoh. i Sundsvall.
Abscessus cerebri	—	1	26	» Tvångsanst. i Norrköping.
Endocarditis ulcerosa	1	—	51	» Centr.-f. å Långholmen.
Myocarditis chronica	1	—	70	» Länsf. i Karlskrona.
Arteriosclerosis	1	—	67	» Centr.-f. å Långholmen.
Pneumonia acuta	1	—	42	» Tvångsanst. i Karlskrona.
Cancer ventriculi	—	1	69	» Centr.-f. i Göteborg.
Nephritis chronica	1	—	35	» Länsf. i Göteborg.
» »	—	1	?	» » » Mariestad.
Tumor cerebri	1	—	62	» » » Malmö.
Suicidium	2	—	31, 42	» » » Kristianstad.
Summa	16	6		
	22			

¹⁾ I medeltalet för centralfängelserna ingå för åren 1893—1894 centralfängelserna i Karlskrona och å Norrmalm samt för åren 1893—1896 centralfängelset i Norrköping.

²⁾ Åren 1894—1902.

³⁾ Åren 1896—1902.

⁴⁾ I medeltalet för de centrala arbetsanstalterna ingå för åren 1893—1894 kronoarbetsstationerna å Borghamn och Tjurkö samt för åren 1893—1896 tvångsarbetsfängelset å Norrmalm.

Medikamentskostnaden i rikets fångelser:

	Medika- ments- kostnad.	Medeltal fångar.	Årlig kostnad för hvarje fånge.
<i>Centralfängelser:</i>			
	Kr.		Kr.
Långholmen	692·91	289	2·40
Malmö ¹⁾	512·85	168	3·05
Nya Varfvet	1,067·41	204	5·23
Göteborg	243·93	35	6·97
<i>Centrala arbetsanstalter:</i>			
Svartsjö	318·62	195	1·63
Karlskrona	449·15	211	2·13
Landskrona	349·54	102	3·43
Norrköping	733·81	143	5·13
<i>Läns- och kronofängelser</i>	3,826·10	1,498	2·55
Summa	8,194·32	2,845	2·88

J. E. Johansson.

VI. Fångvårdens inkomster och utgifter.

Jämlikt Kungl. brefven den 13 juni och den 5 december 1902 hafva till fångvårdskostnadernas bestridande under år 1903 varit anvisade följande ordinarie anslag, nämligen:

Till fångvårdsstyrelsen	kr.	59,500: —
Till fångars vård och underhåll:		
Bestämt anslag	kr.	559,750: —
Förslagsanslag	»	1,039,145: —
Förslagsanslag till ålderstillägg för en del vid fångvårdsstyrelsen och fångvården anställda ämbets- och tjänstemän	»	65,000: —
Reservationsanslag till vård och underhåll af läns- och kronohäkten	»	30,000: —
Tillsammans	kr.	1,753,395: —

Utgifterna för fångvården hafva, enligt hvad öfver desamma upprättadt sammandrag, tabell nr 25, utvisar, uppgått till kr. 2,075,595: 05 och om därifrån afräknas följande inkomster, enligt tabell nr 24, nämligen:

Arbetsinkomst	kr.	106,612: —
Diverse andra inkomster och ersättningar	»	39,705: 80
Städers och landskommuners bidrag till vissa fångelsebyggnaders underhåll	»	2,524: 96
Summa	»	148,842: 76
Uppgår statens direkta utgift:		
å anslaget till fångvårdsstyrelsen till	kr.	59,500: —
» bestämda anslaget till fångars vård och underhåll till	kr.	559,750: —
» förslagsanslaget till d:o d:o till	»	1,193,684: 54
» förslagsanslaget till ålderstillägg till	»	77,061: 72
» reservationsanslaget till vård och underhåll af läns- och kronohäkten till	»	36,756: 03
Summa	»	1,926,752: 29

¹⁾ Tvångsarbetsanstalten iuräknad.

Fångvårdens inkomster och utgifter.

XXXVII

hvaraf framgår, att utgifterna å nedanstående anslag öfverskridit anvisningen för året, nämligen:

å förslagsanslaget till fångars vård och underhåll med	kr. 154,539: 54
» förslagsanslaget till ålderstillägg med	kr. 12,061: 72
» reservationsanslaget till vård och underhåll af läns- och kronohäkten med	6,756: 03 kr. 173,357: 29
	Kr. 1,753,395: —

Samtliga fångvårdsutgifterna, som under år 1902 uppgingo till 1,834,976 kronor 75 öre, utgjorde, på sätt ofvan är nämndt, 1,926,752 kronor 29 öre, hvilken summa öfverstiger den för föregående år med 91,775 kronor 54 öre.

Till närmare jämförelse af skiljaktigheterna mellan inkomster och utgifter under åren 1902 och 1903 meddelas följande tablå:

	1902.		1903.		Tillökning.		Minskning.	
	Kr.	Ör.	Kr.	Ör.	Kr.	Ör.	Kr.	Ör.
<i>Inkomster:</i>								
Reservationsanslaget till vård och underhåll af läns- och kronohäkten	2,272	—	2,524	96	252	96	—	—
Förslagsanslaget till fångars vård och underhåll:								
Arbetsinkomst	105,502	19	106,612	—	1,109	81	—	—
Diverse inkomster	23,477	97	39,705	80	16,227	83	—	—
Summa	131,252	16	148,842	76	17,590	60	—	—
<i>Utgifter:</i>								
Anslaget till Fångvårdsstyrelsen	59,500	—	59,500	—	—	—	—	—
Bestämde anslaget till fångars vård och underhåll	502,928	78	559,750	—	56,821	22	—	—
Förslagsanslaget till ålderstillägg för en del vid Fångvårdsstyrelsen och fångvården anställda ämbets- och tjänstemän	78,374	69	77,061	72	—	—	1,312	97
Reservationsanslaget till vård och underhåll af läns- och kronohäkten	33,091	07	39,280	99	6,189	92	—	—
Förslagsanslaget till fångars vård och underhåll:								
Byggnader och reparationer	44,763	59	47,033	80	2,270	21	—	—
Förplägnig	410,976	83	385,276	90	—	—	25,699	93
Beklädnad	68,994	80	63,768	94	—	—	5,225	86
Sängkläder	11,663	24	8,725	04	—	—	2,938	20
Inventarier till fångelserummen	3,045	99	4,822	83	1,776	84	—	—
Eldning och lysning	109,104	22	110,327	37	1,223	15	—	—
Renhållning	44,880	17	44,143	52	—	—	736	65
Religionsvård	24,808	84	24,004	—	—	—	804	84
Sjukvård	42,671	66	45,824	32	3,152	66	—	—
Bevakning	186,571	67	236,047	61	49,475	94	—	—
Fångtransport	254,432	45	236,348	16	—	—	18,084	29
Allmänna omkostnader	90,420	91	133,679	85	43,258	94	—	—
Summa	1,966,228	91	2,075,595	05	164,168	88	54,802	74

Häraf framgår, att ofvan angifna förhöjning i fångvårdens utgiftssumma för år 1903 hufvudsakligen uppkommit genom ökade utgifter å bestämde anslaget till fångars vård och underhåll, samt under titlarna »bevakning» och »allmänna omkostnader» å förslagsanslaget till fångars vård och underhåll; och ligger orsaken till berörda utgiftsökning å bestämde anslaget och under titeln »bevakning» å förslagsanslaget i de väsentliga löneförbättringar, som af 1902 års riksdag beviljats åt vaktbetjäningen vid rikets fångelser. De ökade utgifterna å titeln »allmänna omkostnader» hafva sin förklaring dels i de stora belopp, som på grund af nådiga breffen den 5 december 1902 och den 1 maj 1903 afförts å titeln för restaurering af det genom eldsvåda skadade länsfängelset i Mariestad, och dels i den betydliga ökningen af vikariatsarfvoden för vaktbetjante, som jämlikt medgifvande af nämnda riksdag vid tjänstledighet för sjukdom eller för svag hälsas vårdande uppburit aflöning med ofkortade belopp.

Fångvårdsstyrelsens berättelse för år 1903.

Däremot har i utgifterna å titeln »förplägnig» en afsevärd minskning under år 1903 ägt rum, beroende hufvudsakligen på minskadt fångantal och billigare proviantupphandlingspris.

Samtliga utgifterna under titeln »förplägnig», kostnaderna för mattillredning, ved och lyshållning i kök m. m. inberäknade, uppgå till 385,276 kronor 90 öre. Fördelas denna summa på utspisade 1,082,170 dagportioner, motsvarande ett medeltal fångar dagligen af 2,965, så uppkommer en dagportionskostnad af 35.60 öre mot 36.33 öre under år 1902. Nämnda kostnad, beräknad särskildt för centralfångelserna och tvångsarbetsanstalterna, uppgår till 32.12 öre, hvaremot densamma för läns- och kronohäktena samt Stockholms stads rannsakningsfångelse belöper sig till 38.50 öre.

Bifogade tabell nr 26 innehåller uppgift å kostnaden för den i dagportionen ingående proviant vid hvarje särskild fångvårdsanstalt.

Uti nedanstående tablå meddelas specifik uppgift å arbetsinkomsten vid de centrala fångvårdsanstalterna för år och dag.

	1902.		1903.	
	För år.	För dagsverke.	För år.	För dagsverke.
Centralfängelset å Långholmen	27,362	85 — 42	24,150	53 — 39
D:o i Malmö	9,245	95 — 21	7,998	70 — 19
D:o å Nya Varfvet	12,783	40 — 27	13,954	06 — 30
D:o i Göteborg	12,923	61 1 40	13,185	48 1 60
Tvångsarbetsanstalten å Svartsjö	22,475	58 — 51	16,735	93 — 48
D:o i Karlskrona	9,218	14 — 20	9,326	58 — 20
D:o å Nya Varfvet	548	12 — 46	—	— —
D:o i Norrköping	9,173	56 — 28	8,258	93 — 25
D:o i Landskrona	1,770	98 — 12	3,332	40 — 14
Summa	105,502	19 — 35	96,942	61 — 33

De med inkomst utgjorda dagsverkena vid de centrala fångvårdsanstalterna uppgingo under år 1902 till 304,125 och under år 1903 till 296,102. Dagsverksinkomsten, som under förstnämnda år vid dessa fångvårdsanstalter utgjorde 105,502 kronor 19 öre, uppgick under det senare till 96,942 kronor 61 öre.

Af de till inredande af bostäder åt vaktbetjante vid fångvårdsanstalterna från föregående år reserverade medel, 2,549 kronor 96 öre, har någon utbetalning under året icke förekommit.

Af extra anslaget för uppförande af nya hägnader och fånggårdar vid länsfängelserna i Jönköping, Halmstad, Mariestad och Falun återstodo vid sistförflutna års ingång kr. 8,760: — af hvilka medel under år 1903 utbetalts » 2,460: — hvadan behållningen vid nämnda års slut utgjorde kr. 6,300: —

Å extra anslaget för uppförande af nya hägnader och fånggårdar vid länsfängelserna i Malmö och Örebro samt vid kronohäktet i Uddevalla fanns från föregående år reserveradt ett belopp af kr. 7,210: —
Häraf hafva under år 1903 använts » 6,865: —
så att reservationen å anslaget vid sistnämnda års slut utgjorde kr. 345: —

Af det jämlikt nåd. brefvet den 25 maj 1900 anvisade extra anslag för uppförande af ett bostadshus åt vaktbetjante vid länsfängelset i Stockholm kr. 2,570: 34
har under sistförflutna år utgått ett belopp af » 1,815: 09
och återstodo alltså vid årets slut reserverade kr. 755: 25

Fångvårdens tillgångar vid 1903 års slut utgjorde:

Kontanta behållningar	kr. 90,045: 11
Behållning i proviant- m. fl. förråd	» 111,123: 14
Fordringar	» 477,231: 61
Förskott	» 154,263: 69
Summa	kr. 832,663: 55

och motsvaras dessa tillgångar af fångvårdens skulder till enahanda belopp.

Uti såväl tillgångar som skulder ingår ett belopp af 449,993 kronor 74 öre, utgörande besparingskassornas behållning samt fångarnas innestående medel, och voro af dessa medel vid årets slut 443,500 kronor placerade i svenska statens 3 1/2 %-obligationer af år 1887.

Genom 29 af Fångvårdsstyrelsen utfärdade beslut och resolutioner i anmärkningsmål har till betalning fastställts ett belopp af 2,376 kronor 85 öre.

Stockholm den 31 oktober 1904.

Underdånigst

SIGFRID WIESELGREN

JOH. ROBERT

VIKTOR ALMQUIST

N. Sandell.

TABELLBILAGOR.

Tab. 1. Antalet häktade och dömde, som i rikets

	Kvarvarande vid årets början. b)		Tillkomne under året. c)										
			Nykomne. d)		Återkomne från e)						Förflyttade. i)		
					ransakning m. m. f)		rymning. g)		lasarett eller hospital. h)				
			m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	
1	Centralfängelset å Långholmen	301	—	—	—	—	—	—	—	2	—	68	—
2	D:o i Malmö	210	—	—	—	1	—	—	—	—	—	143	—
3	D:o å Nya Varvet	192	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67	—
4	D:o i Göteborg	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
5	4vångsarbetsanstalten å Svartsjö	244	—	—	—	—	—	—	—	—	—	327	—
6	D:o i Karlskrona	215	—	—	—	1	—	—	—	—	—	265	—
7	D:o i Landskrona	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	198
8	D:o i Norrköping	—	118	—	—	—	—	—	—	—	—	—	388
9	Stockholms stads ransakningsfängelse	166	28	9,401	2,198	—	—	—	70	26	—	61	7
10	Kronohäktet å Långholmen	167	—	6	—	—	—	—	—	—	—	603	—
11	Stockholms länsfängelse	32	39	466	24	1	—	—	—	2	—	62	96
12	Norrälje kronohäkte	6	2	87	2	—	—	—	—	—	—	4	—
13	Uppsala länsfängelse	23	17	271	14	2	—	—	—	—	1	23	1
14	Södermanlands d:o	13	—	127	8	—	—	—	—	—	—	64	3
15	Eskilstuna kronohäkte	10	—	130	5	—	—	—	—	—	—	3	2
16	Östergötlands länsfängelse	82	1	223	7	—	—	1	—	—	—	70	1
17	Norrköpings kronohäkte	25	10	487	41	—	—	—	—	—	—	12	2
18	Kisa d:o	1	—	8	—	—	—	—	—	—	—	1	1
19	Jönköpings länsfängelse	64	3	206	8	—	—	—	—	1	—	44	1
20	Kronobergs d:o	35	—	140	2	—	—	—	—	—	—	25	10
21	Kalmar d:o	28	43	326	15	—	—	—	—	—	—	16	21
22	Västerviks kronohäkte	18	1	184	9	—	—	—	—	—	—	5	—
23	Gotlands länsfängelse	14	4	102	11	—	—	—	—	—	—	2	1
24	Blekinge d:o	46	1	437	20	—	—	—	—	—	—	78	1
25	Karlshamna kronohäkte	8	1	117	3	—	—	—	—	—	—	3	—
26	Kristianstads länsfängelse	66	2	113	7	—	—	—	—	—	—	84	5
27	Ängelholms kronohäkte	2	2	72	5	—	—	—	—	—	—	1	—
28	Malmöhus länsfängelse	71	10	1,081	128	1	—	—	—	1	1	42	6
29	Ystads kronohäkte	14	2	94	4	—	—	—	—	—	—	28	1
30	Landskrona d:o	26	—	282	31	—	—	—	—	—	—	9	1
31	Hallands länsfängelse	11	—	124	4	—	—	—	—	—	—	25	1
32	Varbergs kronohäkte	7	—	65	2	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Kungsbacka d:o	3	1	40	1	—	—	—	—	—	—	3	—
34	Göteborgs och Bohus länsfängelse	82	15	2,974	166	—	—	—	—	—	—	41	1
35	Uddevalla kronohäkte	12	3	309	7	—	—	—	—	—	—	13	—
36	Svanesunds d:o	—	—	17	2	—	—	—	—	—	—	—	—
37	Älfsborgs länsfängelse	71	5	526	23	—	—	—	—	—	—	55	—
38	Skaraborgs d:o	10	—	259	14	—	—	—	—	—	—	15	—
39	Värmlands d:o	64	1	344	28	—	—	—	—	1	—	42	—
40	Örebro d:o	60	2	440	27	—	—	—	—	—	—	23	—
41	Västmanlands d:o	56	4	366	15	—	—	—	—	—	—	38	1
42	Kopparbergs d:o	51	1	355	8	—	—	—	—	2	—	11	—
43	Gälleborgs d:o	79	3	954	24	—	—	—	—	—	—	9	—
44	Hudiksvalls kronohäkte	21	—	187	5	—	—	—	—	—	—	1	—
45	Västernorrlands länsfängelse	35	5	275	12	—	—	—	—	—	—	19	6
46	Sundsvalls kronohäkte	31	4	555	32	—	—	—	—	—	—	10	—
47	Jämtlands länsfängelse	18	1	167	5	—	—	—	—	—	—	14	—
48	Västerbottens d:o	21	4	92	8	—	—	—	—	—	—	11	1
49	Lycksele kronohäkte	—	—	48	2	—	—	—	—	—	—	—	—
50	Skellefteå d:o	—	1	78	3	—	—	—	—	—	—	—	—
51	Norrbottnens länsfängelse	30	3	282	35	—	—	—	—	—	—	5	2
52	Haparanda kronohäkte	6	—	112	2	—	—	—	—	—	—	1	—
53	Pajala d:o	2	—	27	1	—	—	—	—	—	—	—	—
	Summa	2,749	472	22,956	2,968	6	—	1	—	77	30	2,446	764

a) Nombre total des individus arrêtés et condamnés, détenus dans tous les établissements pénitentiaires pendant l'année 1903. b) Restants au 1er Janvier c) Entrés pendant l'année. d) Nouveaux. e) Réintégrés f) après transfèrement devant les tribunaux. g) après évasion. h) après transfèrement dans un hôpital ou hospice. i) Transférés. k) Sortis pendant l'année. l) Libérés m) acquittés ou relâchés. n) graciés. o) après l'expiration de la peine etc. p) Envoyés devant les

samtliga fångvårdsanstalter varit förvarade, år 1903. *a)*

A f g å n g n e u n d e r å r e t. <i>b)</i>																				Kvarvarande vid årets slut. <i>y)</i>			
F r i g i f n e <i>d)</i>				Afsände till rannsaking m. m. <i>p)</i>		Rymde. <i>q)</i>		Afsände till lasarett eller hospital. <i>r)</i>		D ö d e s)				Öfverlämnade till myn- digheter utom riket eller till militära myn- digheter inom riket. <i>v)</i>		Förflyttade. <i>x)</i>							
friskäade eller eljes lösgifne. <i>m)</i>		af kungl. nåd. <i>n)</i>								efter utståndet straff. <i>o)</i>		genom själfmord. <i>t)</i>						af annan orsak. <i>u)</i>				m.	
m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.				
—	—	9	—	85	—	—	—	—	—	1	—	—	—	6	—	—	—	—	—	270	—	1	
—	—	—	—	139	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	162	—	2	
—	—	3	—	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	207	—	3	
—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	33	4	
—	—	—	—	371	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	199	—	5	
—	—	—	—	252	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	210	—	6	
—	—	—	—	—	173	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	99	7	
—	—	—	—	—	323	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	164	8	
3,001	1,035	—	—	5,376	534	—	—	—	—	88	106	1	—	—	—	94	24	958	530	180	30	9	
—	—	—	—	552	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	43	—	180	—	10	
71	8	—	—	345	88	5	—	—	—	1	2	—	—	—	—	17	—	99	3	23	60	11	
7	1	—	—	71	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	15	—	12	
10	2	—	—	253	18	3	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	21	2	29	9	13	
15	2	—	—	132	4	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	21	3	30	2	14	
6	1	—	—	92	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	42	4	2	—	15	
28	3	—	—	199	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	62	1	80	2	16	
20	7	—	—	434	30	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	42	13	27	2	17	
2	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	18	
16	3	1	—	184	5	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	9	—	32	1	71	3	19	
11	—	1	—	149	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	8	2	28	8	20	
30	1	—	1	277	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	36	5	26	38	21	
6	1	—	—	161	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	1	25	3	22	
6	3	—	—	97	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	7	1	23	
20	3	—	—	394	9	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	62	—	34	9	49	1	24	
9	1	—	—	90	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	18	—	10	—	25	
18	1	1	—	117	6	—	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—	4	3	79	4	26	
2	1	—	—	36	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	4	3	—	27	
96	20	—	—	826	46	6	—	—	—	2	1	—	—	1	—	56	13	151	50	58	15	28	
6	—	—	—	99	6	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	9	—	20	1	29	
11	—	—	—	232	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	5	26	—	30	
11	1	—	—	107	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	8	—	31	
5	—	—	—	61	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	1	—	32	
6	—	—	—	29	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	1	1	—	33	
68	18	—	—	2,729	109	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	40	5	186	43	72	7	34	
3	1	—	—	284	9	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	9	—	22	—	15	—	35	
1	—	—	—	12	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	36	
88	16	—	—	416	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	14	—	67	—	66	4	37
24	3	—	—	199	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	12	4	26	3	38	
58	5	—	—	306	16	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	8	5	46	3	39	
32	9	—	—	349	10	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	56	6	73	4	40	
38	4	1	—	318	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43	7	56	—	41	
32	2	1	—	319	4	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	23	1	37	2	42	
80	4	—	—	807	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	47	2	83	1	43	
23	—	—	—	157	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	1	16	—	44	
44	7	—	—	226	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	2	21	3	45	
29	1	—	—	497	28	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	26	5	40	2	46	
15	—	—	—	121	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	—	21	2	47	
16	4	—	—	77	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	3	12	1	48	
4	1	—	—	40	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	49	
4	—	—	—	67	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	2	—	50	
35	4	—	—	205	22	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	35	6	51	
8	—	—	—	93	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	9	1	52	
—	—	—	—	28	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	53	
4,015	1,173	17	8	18,463	1,606	23	1	1	—	111	112	4	—	15	5	475	51	2,452	764	2,659	514		

tribunaux. *q)* Evadés. *r)* Envoyés dans les hôpitaux ou hospices. *s)* Décédés *t)* par suicide. *u)* par autres causes. *v)* Délivrés aux autorités étrangères ou aux autorités militaires du pays. *x)* Transférés. *y)* Restants au 31 Décembre.

Tab. 2. Personer, häktade för

	Kvarvarande vid årets början b)	T i l l k o m n e. f)																													
		på rannsaking förvarande. e)						Överflyttade från klassen af h)														Återkomne o)						Förflyttade s)			
		vid fängelse. c)		under transport. d)				Nykomne. g)		personer, häktade för lösdrifteri eller bettande. i)		straffarbetsfångar på bestämmd tid öfver 2 år. j)		straffarbetsfångar i 2 år och därunder. k)		fångar, som undergått urhota fängelsestraff. l)		fångar, som undergått fängelsestraff i brist på tillgång till böter. m)		fångar, som undergått tvångsarbete för lösdrifteri. n)		från rannsaking. p)		från rymning. q)		från lasarett eller hospital. r)		från annat läns- eller kronohäkte. t)		transportfångar. u)	
		m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.
1	Stockholms stads rannsaktionsfängelse	46	3					3,468	705																						
2	Stockholms länsfängelse	11	1					82	9												1					11	1	39	4		
3	Norrälje kronohäkte							28	3																			52	1		
4	Uppsala länsfängelse	2						60	6																			3	1		
5	Södermanlands d:o	1						37	4	1																		10	1		
6	Eskilstuna kronohäkte							20	2																			7	2		
7	Östergötlands länsfängelse	5						46	3	2			1										1				3	1			
8	Norrköpings kronohäkte	4	1					52	4	2																	6	1			
9	Kisa d:o							2																				12	2		
10	Jönköpings länsfängelse	5	1	1				42	2		1																1	1			
11	Kronobergs d:o	6						26																			9	1			
12	Kalmar d:o	9	1					54	7																		5	1			
13	Västerviks kronohäkte	3	1					22	5																		7	1			
14	Gotlands länsfängelse		2					18	5																		5	1			
15	Blekinge d:o	4						51	3																		2	1			
16	Karlshamns kronohäkte		1					30																			56	3			
17	Kristianstads länsfängelse	4	1					28	4			1															6	1			
18	Ängelholms kronohäkte	2	2					20	3																		1	1			
19	Malmöhus länsfängelse	8	3					180	24	1											1				1	1	18	1			
20	Ystads kronohäkte	5						26				1		1													4	1			
21	Landskrona d:o	6				1		53				1		1													9	1			
22	Hallands länsfängelse	1						21																			3	1			
23	Varbergs kronohäkte	3						7	2																						
24	Kungsbacka d:o	2	1					10																				3			
25	Göteborgs och Bohus länsfängelse	16	1	2				183	17	2	1																18	1			
26	Uddevalla kronohäkte	3						34	1																		13				
27	Svaneunds d:o							4																							
28	Älfsborgs länsfängelse	8						81	6	1			2		1												14				
29	Skaraborgs d:o	3						66	3																		13				
30	Värmlands d:o	8						84	14																		9	5			
31	Örebro d:o	5	1					105	9	1																	10	63			
32	Västmanlands d:o	3						63	4				1														14	1			
33	Kopparbergs d:o	11						87	3	1			1														10				
34	Gäflleborgs d:o	14						197	13																		6				
35	Hudiksvalls kronohäkte	10						57	1																		1				
36	Västernorrlands länsfängelse	9	2					65	4																		3				
37	Sundsvalls kronohäkte	9	1					77	8																		10				
38	Jämtlands länsfängelse	2						75	4				1														13	2			
39	Västerbottens d:o	7	1					29	4	1																	10	1			
40	Lycksele kronohäkte							7	1																						
41	Skellefteå d:o							9	1																						
42	Norrbottnens länsfängelse	9						82	4				1														1	1			
43	Haparanda kronohäkte	1						19	1																		1				
44	Pajala d:o																														
	Summa	245	24	3		1		5,707	890	10	3	1		10		2		1								4	1	14	2		
																												410	24		
																												377	15		

a) Individus arrêtés pour infractions pendant l'année 1903. b) Restants au 1er Janvier c) dans l'établissement. d) pendant leur transférement. e) devant les tribunaux. f) Entrés pendant l'année. g) Nouveaux. h) Transférés de la classe i) des individus arrêtés pour vagabondage ou mendicité. j) des condamnés aux travaux forcés à temps pour plus de 2 ans. k) des condamnés à 2 ans de travaux forcés et au dessous. l) des condamnés à l'emprisonnement qui ne peut être converti en amendes. m) des détenus qui ont subi l'emprisonnement faute de ressources pour payer l'amende. n) des détenus qui ont été assujettis aux travaux publics pour vagabondage. o) Réintégré. p) après transférement devant les tribunaux. q) après évasion r) après transférement dans un hôpital ou hospice. s) Transférés. t) d'une autre prison départementale. u) attendant leur transférement. v) Sortis pendant l'année. x) Libérés y) mis en liberté z) acquittés faute de preuves. aa) Envoyés

Tab. 7. Fångar, som, i saknad af tillgång till guldande af

	Kvarvarande vid årets början <i>b)</i>				T i l l k o m m e. <i>e)</i>																		
	vid fängelset. <i>c)</i>		under transport. <i>d)</i>		Nykomne. <i>f)</i>	Öfverflyttade från klassen af <i>g)</i>										Återkomne från lasarett eller hospital. <i>n)</i>		Förflyttade <i>o)</i>					
	m.	k.	m.	k.		m.	k.	personer, häktade för brott och förselser. <i>h)</i>		personer, häktade för lösdrivveri eller bettlande. <i>i)</i>	personer, som undergitt straffarbete i 2 år och därunder. <i>k)</i>	fångar, som undergitt utböta fängelsestraff. <i>l)</i>	fångar, som undergitt tvåårigt arbete för lösdrivveri. <i>m)</i>	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.		
								m.	k.													m.	k.
1	Stockholms stads rannsagningsfängelse	106	13	—	—	5,401	585	126	11	1	3	—	—	—	—	—	—	45	7	—	—	—	—
2	Kronhäktet å Långholmen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Stockholms länsfängelse	5	2	—	—	293	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Norrälje kronohäkte	1	—	—	—	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Uppsala länsfängelse	4	—	—	—	176	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Södermanlands d:o	2	—	—	—	68	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Eskilstuna kronohäkte	9	—	—	—	85	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Östergötlands länsfängelse	2	—	—	—	117	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Norrköpings kronohäkte	8	—	—	—	389	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	7
10	Kisa d:o	1	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Jönköpings länsfängelse	4	—	—	—	124	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Kronobergs d:o	1	—	—	—	99	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Kalmar d:o	3	—	—	—	230	6	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Västerviks kronohäkte	3	—	—	—	131	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Gotlands länsfängelse	—	—	—	—	76	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Blekinge d:o	8	—	—	—	288	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Karlshamns kronohäkte	—	—	—	—	75	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Kristianstads länsfängelse	1	—	—	—	57	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Ängelholms kronohäkte	—	—	—	—	36	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Malmöhus länsfängelse	21	—	—	—	697	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Ystads kronohäkte	2	—	—	—	48	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Landskrona d:o	5	—	—	—	187	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Hallands länsfängelse	2	—	—	—	87	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Varbergs kronohäkte	—	—	—	—	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Kungsbacka d:o	—	—	—	—	24	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Göteborgs och Bohus länsfängelse	49	2	3	—	2,668	89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97
27	Uddevalla kronohäkte	3	—	—	—	244	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
28	Svanesunds d:o	—	—	—	—	13	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Älfsborgs länsfängelse	8	1	—	—	314	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Skaraborgs d:o	1	—	—	—	151	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Värmlands d:o	3	—	—	—	196	5	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Örebro d:o	7	—	—	—	237	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Västmanlands d:o	8	—	—	—	231	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	Kopparbergs d:o	14	—	—	—	221	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	Gäflleborgs d:o	19	1	—	—	670	7	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	Hudiksvalls kronohäkte	3	—	—	—	122	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	Västernorrlands länsfängelse	3	—	—	—	157	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
38	Sundsvalls kronohäkte	7	1	—	—	448	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39	Jämtlands länsfängelse	—	—	—	—	70	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	Västerbottens d:o	2	—	—	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41	Lycksele kronohäkte	—	—	—	—	41	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42	Skellefteå d:o	—	1	—	—	68	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
43	Norrbottnens länsfängelse	2	—	—	—	168	21	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Haparanda kronohäkte	2	—	—	—	86	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
45	Pajala d:o	1	—	—	—	27	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Summa	320	21	3	—	14,960	885	129	11	8	3	—	—	—	—	—	3	45	7	—	—	—	104

a) Des détenus qui ont subi l'emprisonnement faute de ressources pour payer l'amende, pendant l'année 1903. *b)* Restants au 1er Janvier. *c)* dans l'établissement pendant leur transfèrement. *e)* Entrés pendant l'année. *f)* Nouveaux. *g)* Transférés de la classe *h)* des individus arrêtés pour infractions *i)* des individus arrêtés pour vagabondage ou mendicité. *k)* des détenus qui ont subi travaux forcés pour 2 et au-dessous. *l)* des détenus qui ont subi l'emprisonnement qui ne peut être converti en amendes. *m)* des détenus qui ont été assujettis aux travaux publics pour vagabondage. *n)* Réintégrés après transfèrement dans un hôpital ou hospice. *o)* Transférés. *p)* d'une prison départementale. *q)* attendant leur transfèrement. *r)* Sortis pendant l'année. *s)* Libérés. *t)* après avoir payé l'amende. *u)* après l'expiration de la

Tab. 8. Uppgift å antalet under år 1903 till verkställighet

Böter i kronor. b)		5.		10.		20.		30.		40.		50.		60.		70.		80.		90.	
		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		10.		11.		12.	
		m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.
1	Stockholms stads raunsakningsfängelse . . .	554	39	2,398	220	1,015	131	389	65	218	38	152	23	105	11	79	20	105	12	184	9
2	Stockholms länsfängelse	28	—	68	—	51	—	30	3	23	1	25	2	12	—	9	—	14	—	8	—
3	Norrälja kronohäkte	—	—	11	—	7	—	13	—	6	—	4	—	3	—	2	—	3	—	—	—
4	Uppsala länsfängelse	14	1	17	—	36	—	43	—	19	—	22	—	5	1	2	—	4	2	2	—
5	Södermanlands d:o	1	—	10	—	11	1	9	—	6	—	10	—	4	—	4	—	1	—	2	—
6	Eskilstuna kronohäkte	16	—	7	1	24	—	12	—	11	—	6	—	3	—	2	—	1	—	1	—
7	Östergötlands länsfängelse	15	—	20	—	22	—	16	—	9	—	8	1	8	—	1	—	1	—	2	—
8	Norrköpings kronohäkte	32	3	39	2	137	6	59	2	37	2	30	2	24	1	8	—	4	—	6	—
9	Kisa d:o	—	—	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
10	Jönköpings länsfängelse	2	—	24	1	20	—	23	—	14	—	8	—	6	1	3	—	4	—	3	—
11	Kronobergs d:o	1	—	17	1	12	1	18	—	11	—	14	—	5	—	3	—	6	—	1	—
12	Kalmar d:o	2	—	39	1	45	1	43	2	28	1	22	—	12	—	7	1	7	—	4	—
13	Västerviks kronohäkte	3	—	12	—	30	—	22	1	14	—	23	—	6	—	2	—	7	1	—	—
14	Gotlands länsfängelse	—	—	39	1	11	1	8	—	6	1	3	1	1	—	—	—	2	—	1	—
15	Blekinge d:o	48	—	60	1	55	1	41	1	28	—	19	—	6	—	3	—	7	—	1	—
16	Karlskronas kronohäkte	3	—	12	1	4	—	24	—	12	—	10	1	2	—	—	—	6	1	—	—
17	Kristianstads länsfängelse	1	—	4	—	4	1	8	—	9	—	13	—	—	—	1	—	1	—	4	—
18	Ängelholms kronohäkte	1	—	5	1	7	—	9	—	2	1	7	—	—	—	—	—	1	—	—	—
19	Malmöhus länsfängelse	16	—	35	3	169	5	73	5	104	3	68	3	45	1	28	—	25	1	20	—
20	Ystads kronohäkte	8	—	—	—	12	—	7	—	3	—	7	2	—	—	—	—	3	—	3	—
21	Landskrona d:o	14	1	27	8	41	4	22	5	19	3	14	2	11	1	11	1	6	—	2	—
22	Hallands länsfängelse	1	—	11	—	21	—	20	1	7	1	11	2	3	—	1	—	2	—	—	—
23	Varbergs kronohäkte	2	—	6	—	13	—	8	—	6	—	3	—	1	—	1	—	—	—	—	—
24	Kungsbacka d:o	2	—	3	—	5	—	3	—	3	—	2	1	1	—	—	—	1	—	—	—
25	Göteborgs och Bohus länsfängelse	352	6	714	14	740	27	232	9	243	19	111	5	61	1	39	1	35	—	12	—
26	Uddevalla kronohäkte	33	1	44	1	69	2	28	—	22	1	11	—	8	—	5	—	5	—	1	—
27	Svanesunds d:o	1	—	1	1	1	—	1	—	5	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Älfsborgs länsfängelse	22	—	28	—	67	—	58	1	3	—	27	—	25	—	12	—	10	—	6	—
29	Skaraborgs d:o	7	1	9	—	37	—	23	—	12	—	20	—	7	2	6	—	8	—	—	—
30	Värmlands d:o	7	—	23	—	44	2	27	—	20	—	24	1	19	—	7	—	4	1	3	—
31	Örebro d:o	9	—	12	—	48	—	36	1	31	—	19	—	14	—	12	—	12	2	5	—
32	Västmanlands d:o	10	—	9	—	65	1	37	—	27	1	20	—	11	—	11	—	7	—	9	—
33	Kopparbergs d:o	5	—	22	—	25	1	48	—	24	—	25	—	11	—	8	—	16	—	5	—
34	Gäddedebo d:o	8	—	112	2	146	1	119	1	63	1	65	—	31	—	27	—	21	—	12	—
35	Hudiksvalls kronohäkte	15	—	24	1	24	1	15	—	5	1	19	—	2	—	1	—	1	—	1	—
36	Västernorrlands länsfängelse	3	—	10	1	23	2	33	—	27	—	23	—	6	1	2	—	3	—	4	—
37	Sundsvalls kronohäkte	4	—	246	7	61	2	61	4	20	1	18	1	5	1	5	—	9	—	2	1
38	Jämtlands länsfängelse	—	—	6	—	10	—	6	—	8	—	14	—	2	—	1	—	5	—	—	—
39	Västerbottens d:o	1	—	2	—	5	—	7	—	1	—	5	—	2	—	—	—	7	—	—	—
40	Lycksele kronohäkte	—	—	—	—	2	—	5	—	1	1	17	—	2	—	1	—	4	—	—	—
41	Skellefteå d:o	—	—	7	1	10	1	19	—	8	—	10	—	2	—	2	—	2	—	1	—
42	Norrbottnens länsfängelse	10	—	27	4	24	1	16	2	19	1	18	3	14	—	6	1	2	—	4	2
43	Haparanda kronohäkte	10	—	8	—	13	—	12	—	11	1	11	—	5	—	2	—	1	—	2	—
44	Pajala d:o	1	—	4	—	—	—	11	—	1	—	2	1	3	—	—	—	1	—	—	—
	Summa	1,262	52	4,172	273	3,168	193	1,745	103	1,179	78	942	52	493	21	314	24	366	20	311	12
	Antal bestraffningsdagar	3,786	156	16,688	1,092	15,840	965	10,470	618	8,253	546	7,536	416	4,437	189	3,140	240	4,026	220	3,732	144
	Enligt gamla lagen för förvandling af böter till fängelse vid vatten och bröd skulle, efter ungefärlig beräkning, bestraffningsdagens antal blifvit	3,786	156	12,516	819	12,672	772	10,470	618	8,253	546	7,536	416	4,437	189	3,140	240	4,026	220	3,421	132

a) Nombre des détenus qui ont subi l'emprisonnement faute de ressources pour payer l'amende, pendant l'année 1903. b) Amendes. c) Jours. d) Total.

befordrade förvandlingsstraff för aftjenande af böter. a)

100.		110.		120.		130.		140.		150.		160.		170.		180.		190.		200.		210.		220.		230.			
13.		14.		15.		16.		17.		18.		19.		20.		21.		22.		23.		24.		25.		26.			
m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.		
76	7	65	3	25	3	9	3	12	1	30	1	37	3	17	1	7	1	8	2	7	1	6	1	5	—	3	2	1	
6	—	1	1	4	—	3	—	1	—	—	—	3	—	—	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
9	1	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
4	—	1	—	2	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
6	—	2	—	2	—	1	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
5	—	5	—	1	—	1	1	—	—	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
3	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
5	—	3	—	4	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
4	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
8	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
3	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
32	—	13	—	10	3	9	—	6	—	3	—	7	—	4	—	4	1	3	—	3	1	1	—	2	1	—	—	—	18
2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
6	1	2	—	1	—	3	—	1	—	4	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
5	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
1	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
12	—	16	3	7	—	4	—	6	—	5	2	3	—	2	—	2	1	3	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	24
7	1	2	—	1	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
8	—	3	—	2	—	1	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
4	—	4	—	2	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	28
5	1	1	—	3	—	1	—	3	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
12	—	4	—	2	—	3	—	—	—	5	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
7	—	3	—	2	—	1	—	—	—	1	—	2	—	1	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
12	—	4	—	2	—	3	—	—	—	5	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
7	—	3	—	2	—	1	—	—	—	1	—	2	—	1	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
11	1	9	—	5	—	3	—	2	—	13	1	2	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
3	—	2	1	2	—	1	—	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
3	—	—	—	—	—	4	—	1	—	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
3	—	2	—	1	—	—	—	1	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39
1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41
5	2	1	3	2	1	1	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42
4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44
298	16	154	11	86	8	61	4	50	1	104	5	75	3	40	1	36	4	24	2	41	5	21	2	16	1	13	2		
3,874	208	2,156	154	1,290	120	976	64	850	17	1,872	90	1,425	57	800	20	756	84	528	44	943	115	504	48	400	25	338	52		
3,278	176	1,848	132	1,032	96	793	52	650	13	1,352	65	1,050	42	560	14	540	60	360	30	615	75	336	32	256	16	208	32		

Forts. å nästa sida.

Tab. 8 (forts.). Uppgift å antalet under år 1903 till verkställighet

	Böter i kronor. b)	240.		250.		260.		270.		280.		290.		300.		310.		320.		330.		340.		350.		360.			
		Dagar. c)																											
		27.		28.		29.		30.		31.		32.		33.		34.		35.		36.		37.		38.		39.			
		m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.		
1	Stockholms stads rannsaksningsfängelse	4	—	1	1	2	—	1	—	—	—	2	—	2	—	3	—	1	—	1	—	2	—	—	—	1	—		
2	Stockholms länsfängelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
3	Norrälje kronohäkte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
4	Uppsala länsfängelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
5	Södermanlands d:o	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
6	Eskilstuna kronohäkte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7	Östergötlands länsfängelse	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
8	Norrköpings kronohäkte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
9	Kisa d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
10	Jönköpings länsfängelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
11	Kronobergs d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
12	Kalmar d:o	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
13	Västerviks kronohäkte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
14	Gotlands länsfängelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
15	Blekinge d:o	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
16	Karlshamns kronohäkte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
17	Kristianstads länsfängelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
18	Ängelholms kronohäkte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
19	Malmöhus länsfängelse	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—		
20	Ystads kronohäkte	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
21	Landskrona d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
22	Hallands länsfängelse	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
23	Varbergs kronohäkte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
24	Kungsbacka d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
25	Göteborgs och Bohus länsfängelse	2	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	—	2	—	1	—	1	—	1	—		
26	Uddevalla kronohäkte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
27	Svanesunds d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
28	Älfsborgs länsfängelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
29	Skaraborgs d:o	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—		
30	Värmlands d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
31	Örebro d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—		
32	Västmanlands d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
33	Kopparbergs d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
34	Gälleborgs d:o	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
35	Hudiksvalls kronohäkte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
36	Västernorrlands länsfängelse	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
37	Sundsvalls kronohäkte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
38	Jämtlands länsfängelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
39	Västerbottens d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
40	Lycksele kronohäkte	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
41	Skellefteå d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
42	Norrbottnens länsfängelse	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—		
43	Haparanda kronohäkte	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
44	Pajala d:o	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Summa	12	—	15	2	6	1	7	—	4	—	8	1	11	—	8	—	3	—	9	—	4	—	1	—	3	—		
	Antal bestraffningsdagar	324	—	420	56	174	29	210	—	124	—	256	32	363	—	272	—	105	—	324	—	148	—	38	—	117	—		
	Enligt gamla lagen för förvandling af böter till fängelse vid vatten och bröd skulle, efter ungefärlig beräkning, bestraffningsdagarnes antal blifvit	192	—	240	32	102	17	119	—	68	—	136	17	187	—	144	—	54	—	162	—	72	—	18	—	57	—		

a) Nombre des détenus qui ont subi l'emprisonnement faute de ressources pour payer l'amende, pendant l'année 1903. b) Amendes. c) Jours. d) Total.

Tab. 9. Personer, häktade för lösdrieveri

	Kvarvarande vid årets början <i>b)</i>				T i l l k o m n e <i>e)</i>																								
					Överflyttade från klassen af <i>g)</i>																Återkomne <i>o)</i>				Förflyttade <i>v)</i>				
	vid fängelsest. <i>c)</i>		under transport. <i>d)</i>		Nykomne <i>f)</i>		personer, häktade för brott och förselser. <i>h)</i>		straffarbetsfångar i 2 år och därunder. <i>i)</i>		fångar, som undergått utböta fängelsestraff. <i>k)</i>		fångar, som undergått fängelsestraff i brott på tillfångar till böter. <i>l)</i>		fångar, som undergått tvångsarbete för lösdrieveri. <i>m)</i>		fångar, som undergått tvångsarbete för lösdrieveri. <i>n)</i>		från rymning. <i>p)</i>		från lasarett eller hospital. <i>q)</i>		från läns- eller kronohäkte. <i>s)</i>		transportfångar. <i>z)</i>				
							m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.
1	Stockholms stads raunsakningsfängelse	14	12	—	—	532	908	—	—	—	—	—	—	71	56	—	—	—	—	—	—	14	18	22	3	—	—		
2	Stockholms länsfängelse	4	1	—	—	56	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	15	—		
3	Norrhälje kronohäkte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—		
4	Uppsala länsfängelse	2	—	—	—	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
5	Södermanlands d:o	—	—	—	—	17	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—		
6	Eskilstuna kronohäkte	—	—	—	—	16	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7	Östergötlands länsfängelse	—	—	—	—	36	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	45	11		
8	Norrköpings kronohäkte	1	—	—	—	28	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—		
9	Kisa d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10	Jönköpings länsfängelse	2	—	—	—	16	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	5		
11	Kronobergs d:o	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—		
12	Kalmar d:o	2	—	—	—	23	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—		
13	Västerviks kronohäkte	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
14	Gotlands länsfängelse	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
15	Blekinge d:o	—	—	—	—	20	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	1	2	—		
16	Karlshamns kronohäkte	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
17	Kristianstads länsfängelse	—	—	—	—	12	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	1	—	—	—	
18	Ängelholms kronohäkte	—	—	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
19	Malmöhus länsfängelse	—	—	—	—	175	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	3	53	10		
20	Ystads kronohäkte	—	—	—	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
21	Landskrona d:o	—	—	—	—	18	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	—	
22	Hallands länsfängelse	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	
23	Varbergs kronohäkte	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
24	Kungsbacka d:o	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
25	Göteborgs och Bohus länsfängelse	2	1	—	—	83	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	32	1		
26	Uddevalla kronohäkte	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
27	Svanesunds d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
28	Älfsborgs länsfängelse	1	—	—	—	104	15	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	
29	Skaraborgs d:o	—	—	—	—	22	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	
30	Värmlands d:o	1	—	—	—	43	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	13		
31	Örebro d:o	—	—	1	—	63	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	56	13	
32	Västmanlands d:o	3	1	—	—	41	9	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
33	Kopparbergs d:o	—	—	—	—	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
34	Gällebergs d:o	—	—	—	—	34	2	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	
35	Hudiksvalls kronohäkte	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
36	Västernorrlands länsfängelse	1	1	—	—	21	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
37	Sundsvalls kronohäkte	—	—	—	—	14	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
38	Jämtlands länsfängelse	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39	Västerbottens d:o	—	—	—	—	10	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	Lycksele kronohäkte	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41	Skellefteå d:o	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42	Norrbottnens länsfängelse	3	1	—	—	20	9	—	—	4	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—
43	Haparanda kronohäkte	—	—	—	—	6	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Pajula d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Summa	36	17	1	—	1,509	1,151	5	—	5	—	1	—	81	57	—	2	—	—	—	—	—	15	18	160	15	292	53	

a) Des individus arrêtés pour vagabondage ou mendicité pendant l'année 1903. b) Restants au 1er Janvier c) dans l'établissement. d) pendant leur transfèrement. e) Entrés pendant l'année. f) Nouveaux. g) Transférés de la classe h) des individus arrêtés pour infractions. i) des condamnés à 2 ans de travaux forcés et au-dessous. k) des détenus qui ont subi l'emprisonnement qui ne peut être converti en amendes. l) des détenus qui ont subi l'emprisonnement faute de ressources pour payer l'amende. m) des détenus, qui ont été assujettis aux travaux publics pour vagabondage. n) des détenus qui ont été assujettis aux travaux publics par suite de l'ordonnance sur l'assistance. o) Réintégrés. p) après évasion. q) après transfèrement dans un hôpital ou hospice. r) Transférés. s) d'une autre prison. t) attendant leur transfèrement. u) Sortis pendant l'année. v) Libérés. x) acquittés ou relâchés. y) d'après la loi du 12 Juin 1885 § 3 mom. 3. z) d'après la loi du 12 Juin 1885 § 6. aa) d'après

arbete för lösdrifveri och förut undergått straffarbete, år 1903. a)

A f g å n g n e. t)																				Kvarvarande vid årets slut ll)							
Frigifne u)						Överflyttade till klassen af z)				Utlämnade för undergående af fängelsestraff i brist af tillgång till böter. cc)		Utlämnade till rannsaking. dd)		Döde ee)				Förflyttade hh)				vid fängelseanstalt. mm)		under transport. nn)			
efter tilländalupen arbetstid. v)		enligt § 7 i lösdrifverilagen. x)		enligt § 13 i lösdrifverilagen. y)		personer, häktade för lösdrifveri och bettande. aa)		fångar, dömda till nrbota fängelsestraff. bb)						genom självmord. ff)		af annan orsak. gg)		till annan fängelseanstalt. ii)		transportfångar. kk)							
m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.
99	—	7	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	94	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
245	—	3	—	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	16	—	—	—	210	—	—	—	—	3
—	102	—	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	—	54	—	—	—	4
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	5
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	138	86	—	—	—	—	—	—	6	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	30	1	—	10	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	196	99	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	2	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	71	10	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	37	—	—	—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
344	105	10	5	5	1	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	2	1	358	120	376	112	305	65	—	—	—	—

stauts au 1er Janvier c) dans l'établissement d) pendant leur transférement. e) Entrés pendant l'année. f) Nouveaux. g) Transférés de la classe h) des individus l'emprisonnement qui ne peut être converti en amendes. m) des détenus qui ont subi à l'emprisonnement, faute de ressources pour payer l'amende. n) Réintégrés o) après u) libérés. v) après l'expiration de la peine. x) d'après la loi du 12 Juin 1885 § 7. y) d'après la loi du 12 Juin 1885 § 13. z) Transférés dans la classe aa) des faute de ressources pour payer l'amende. dd) Envoyés devant les tribunaux. ee) Décédés. ff) par suicide. gg) par autres causes. hh) Transférés. ii) dans un autre

Tab. 11. Fångar, som enligt lagen den 12 Juni 1885 hållits till tvångsarbete

	Kvarvarande vid årets början <i>b)</i>				T i l l k o m n e. <i>e)</i>																		
	vid fängelseanstalt <i>e)</i>		transportfångar <i>d)</i>		Nykomne <i>f)</i>	Öfverflyttade från klassen af <i>g)</i>						Återkomne <i>l)</i>						Förflyttade <i>p)</i>					
						personer, haktade för lösdrifveri eller bettande. <i>h)</i>		fångar, som undergått utböta fängelsestraff <i>i)</i>		fångar, som undergått fängelsestraff i brist på tillgång till böter. <i>k)</i>		från rannsaking <i>m)</i>		från rymning <i>n)</i>		från lasarett eller hospital. <i>o)</i>		från annan fängelseanstalt. <i>q)</i>		transportfångar. <i>r)</i>			
	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.			
1	240	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	314	—	—	—	
2	—	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88	—	—	
3	—	116	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	386	—	—	
4	—	—	—	—	—	84	367	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	—	—	—	—	—	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	232	—	
6	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	—	—	—	—	—	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	—	—	1	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	69	23	
10	—	7	—	—	—	10	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	
11	—	—	—	—	—	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	36	
12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	17	—	
13	—	9	—	—	—	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	
14	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
15	—	—	—	—	—	8	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
16	—	—	—	—	—	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
17	—	1	—	—	—	43	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20	—	—	—	—	—	22	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	
21	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
22	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
23	—	1	—	—	—	8	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
24	1	—	—	—	—	21	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71	9	
25	—	—	—	—	—	13	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
26	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
27	—	1	—	—	—	16	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
28	—	2	—	—	—	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
30	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
31	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
32	—	1	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	241	171	1	—	1	—	320	479	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	314	500	407	83

a) Des détenus qui ont été assujettis aux travaux publics d'après la loi du 12 Juin 1885 et n'ont pas subi auparavant travaux forcés, pendant l'année 1903. *b)* Restants au 1er Janvier *c)* dans l'établissement. *d)* pendant leur transfèrement. *e)* Entrés pendant l'année. *f)* Nouveaux. *g)* Transférés de la classe *h)* des individus arrêtés pour vagabondage ou mendicité. *i)* des détenus qui ont subi l'emprisonnement qui ne peut être converti en amendes. *k)* des détenus qui ont subi l'emprisonnement faute de ressources pour payer l'amende. *l)* Réintégrés *m)* après transfèrement devant les tribunaux. *n)* après évasion. *o)* après transfèrement dans un hôpital ou hospice. *p)* Transférés *q)* d'un autre établissement pénitentiaire. *r)* attendant leur transfèrement. *s)* Sortis pendant l'année. *t)* Libérés *u)* après l'expiration de la peine.

Tab. 13. Antalet barn, som under år 1903 åtföljt föräldrar i fängelse. a)

	Kvarvarande vid årets början. b)		Tillkomne under året. c)		Kvarvarande vid årets slut. d)	
	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Stockholms stads rannsakningsfängelse	—	—	3	1	—	—
Stockholms länsfängelse	—	—	1	1	—	—
Östergötlands d:o	—	—	—	1	—	—
Blekinge d:o	—	—	2	—	—	—
Malmöhus d:o	—	—	1	1	—	—
Ystads kronobäkte	—	—	—	1	—	—
Göteborgs och Bohus länsfängelse	—	—	—	1	—	—
Älfsborgs d:o	—	—	7	7	—	—
Värmlands d:o	—	—	2	—	—	—
Örebro d:o	—	—	1	1	—	—
Västmanlands d:o	—	—	2	—	—	—
Kopparbergs d:o	—	—	—	1	—	—
Gäflborgs d:o	—	—	1	3	—	1
Sundsvalls kronohäkte	—	—	1	—	—	—
Västerbottens länsfängelse	—	—	2	1	—	—
Norrbottnens d:o	—	—	1	2	—	—
Summa	—	—	24	21	—	1

a) Nombre des enfants ayant suivi leurs parents en prison pendant l'année 1903. b) Restants au 1er Janvier. c) Entrés pendant l'année. d) Restants au 31 Décembre.

Tab. 14. Uppgift för år 1903 å nykomne straffarbetsfångars och till tvångsarbete dömda personers födelseorter. a)

	Till straffarbete dömda b)						Till tvångsarbete dömda g)					
	för lifstiden. c)		på bestämd tid d)				för lösdrifveri, enligt lagen den 12 Juni 1885 h)				på grund af fattigvårdsförordningen. l)	
			öfver 2 år. e)		2 år och därunder. f)		fört hållne till straffarbete. i)		fört icke hållne till straffarbete. k)			
	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Stockholms stad	1	—	10	—	196	15	81	13	41	102	—	—
Stockholms län	—	—	5	—	6	1	1	—	3	7	—	—
på landet	—	—	4	—	73	4	20	9	11	39	—	—
Uppsala d:o	—	—	5	2	2	2	4	7	—	—	—	—
i stad	—	—	2	—	39	4	3	—	5	10	1	—
på landet	—	—	4	—	7	1	8	4	3	6	—	—
Södermanlands d:o	—	—	5	—	44	4	5	—	8	22	1	1
i stad	—	—	3	—	36	3	10	4	23	12	—	—
på landet	—	—	5	—	45	6	9	3	22	21	1	—
Östergötlands d:o	—	—	3	—	2	1	4	2	5	1	—	—
i stad	1	—	2	—	20	1	2	—	4	6	2	—
på landet	—	—	4	1	6	—	—	—	1	2	—	—
Kronobergs d:o	—	—	5	—	26	—	2	3	15	10	—	—
i stad	—	—	3	—	14	2	1	5	2	8	—	—
på landet	—	—	2	5	80	11	17	8	6	30	—	—
Gotlands d:o	—	—	—	—	3	—	1	—	2	5	—	—
i stad	—	—	1	1	7	1	—	—	1	2	—	—
på landet	—	—	1	—	7	3	8	—	8	6	—	—
Blekinge d:o	—	1	10	—	31	5	7	2	8	10	—	—
i stad	—	—	1	—	8	1	2	—	4	2	—	—
på landet	—	—	9	2	53	8	7	2	11	8	1	—
Kristianstads d:o	—	—	4	—	56	5	15	3	16	10	1	—
i stad	—	—	6	4	65	4	10	2	16	6	1	1
på landet	—	—	—	—	6	—	1	—	2	1	—	—
Hallands d:o	—	1	—	—	17	1	5	—	2	2	—	—
i stad	—	—	—	1	77	6	33	4	13	24	—	—
på landet	—	—	11	—	48	2	6	—	10	10	—	—
Göteborgs och Bohus d:o	—	—	8	—	9	—	4	—	2	3	—	—
i stad	—	—	1	—	50	6	9	2	12	7	—	—
på landet	—	—	6	—	15	—	5	—	2	2	—	—
Älfsborgs d:o	—	—	3	—	63	7	8	6	10	17	—	1
i stad	—	—	2	—	4	1	1	5	1	1	—	—
på landet	1	—	4	1	39	7	7	7	8	8	—	—
Örebro d:o	—	—	—	—	10	—	4	—	8	5	—	—
i stad	—	—	3	—	52	6	3	3	5	7	—	—
på landet	—	—	1	—	19	3	5	—	2	3	—	—
Västmanlands d:o	—	—	1	—	26	3	5	—	4	8	—	—
i stad	—	—	—	—	9	—	3	2	1	2	—	—
på landet	—	—	1	—	34	4	5	2	6	8	—	—
Kopparbergs d:o	—	—	5	—	24	1	8	1	3	9	—	—
i stad	2	—	1	—	53	8	2	3	5	11	1	—
på landet	—	—	9	2	5	2	1	—	2	1	—	—
Gäflleborgs d:o	—	—	12	1	42	8	3	3	5	11	—	—
i stad	—	—	—	—	6	—	1	—	—	—	—	—
på landet	—	—	10	1	25	3	1	3	1	2	—	—
Jämtlands d:o	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
i stad	—	—	—	—	16	1	—	—	—	4	—	—
på landet	—	—	2	1	2	—	—	—	—	1	—	—
Västerbottens d:o	—	—	—	—	14	1	1	—	—	5	—	—
i stad	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
på landet	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbotiens d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norge	—	—	2	—	10	3	—	—	—	—	—	—
Danmark	—	—	—	—	11	1	1	—	—	—	—	—
Tyskland	—	—	—	—	10	—	—	—	2	—	—	—
Ryssland, Finland, Åland	—	—	—	—	11	2	—	—	1	1	—	—
Amerika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Annan ort	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Summa	6	2	180	24	1,534	158	339	109	322	479	12	3

a) Indication pour l'année 1903 du lieu de naissance des nouveaux condamnés aux travaux forcés et des individus assujettis aux travaux publics.
b) Condamnés aux travaux forcés c) à perpétuité d) à temps e) pour plus de 2 ans f) à 2 ans et au-dessous. g) Individus assujettis aux travaux publics
h) pour vagabondage d'après la loi du 12 Juin 1885 i) auparavant assujettis aux travaux forcés k) auparavant pas assujettis aux travaux forcés l) d'après l'ordonnance royale sur l'assistance.

Tab. 15. Uppgift för år 1903 å proportionsförhållandet emellan, å ena sidan, antalet af i Stockholms stad och i de särskilda länen födde, under året nykomne straffarbetsfångar och till tvångsarbete dömda personer samt, å andra sidan, folkmängden i nämnda orter. a)

	Folkmängden vid slutet af år 1903. b)	Under året nykomne straffarbetsfångar, födde inom orten. c)	Förhållandet emellan nykomne straffarbetsfångar och folkmängden. d)	Under året nykomne, till tvångsarbete dömda personer, födde inom orten. e)	Förhållandet emellan nykomne, till tvångsarbete dömda personer och folkmängden. f)
Stockholms stad	311,043	222	71 på 100,000	237	76 på 100,000
Stockholms län	184,291	93	50 » »	90	48 » »
Uppsala d:o	125,219	56	44 » »	30	23 » »
Södermanlands d:o	168,753	65	38 » »	58	34 » »
Östergötlands d:o	284,199	98	34 » »	105	37 » »
Jönköpings d:o	203,719	32	15 » »	26	12 » »
Kronobergs d:o	157,855	37	23 » »	33	20 » »
Kalmar d:o	227,058	117	51 » »	77	33 » »
Gotlands d:o	53,161	13	24 » »	11	20 » »
Blekinge d:o	147,811	58	39 » »	49	33 » »
Kristianstads d:o	218,884	85	37 » »	37	16 » »
Malmöhus d:o	421,969	144	34 » »	81	19 » »
Hallands d:o	141,715	26	19 » »	13	9 » »
Göteborgs och Bohus d:o	347,646	152	43 » »	100	20 » »
Älfsborgs d:o	279,632	72	25 » »	39	13 » »
Skaraborgs d:o	240,145	96	39 » »	51	21 » »
Värmlands d:o	253,981	59	23 » »	38	14 » »
Örebro d:o	198,255	71	35 » »	35	17 » »
Västmanlands d:o	149,293	53	35 » »	27	18 » »
Kopparbergs d:o	220,586	52	23 » »	29	13 » »
Gälleborgs d:o	242,849	100	41 » »	45	18 » »
Västernorrlands d:o	237,113	70	29 » »	26	10 » »
Jämtlands d:o	112,636	42	37 » »	8	7 » »
Västerbottens d:o	149,224	21	14 » »	4	2 » »
Norrbottnens d:o	144,254	20	13 » »	8	5 » »
Summa	5,221,291	1,854	36 på 100,000	1,257	24 på 100,000

a) Indication pour l'année 1903 du rapport proportionnel entre les nouveaux détenus, condamnés aux travaux forcés et aux travaux publics, nés dans la ville de Stockholm et dans les diverses provinces d'une part, et d'autre part le chiffre de la population dans les diverses localités. b) Chiffre de la population à la fin de 1903. c) Nouveaux condamnés aux travaux forcés, nés dans la localité, arrivés pendant l'année. d) Rapport entre les nouveaux condamnés aux travaux forcés et la population. e) Nouveaux condamnés aux travaux publics, nés dans la localité, arrivés pendant l'année. f) Rapport entre les nouveaux condamnés aux travaux publics et la population.

Tab. 16. Uppgift för år 1903 på de yrken och sysselsättningar, hvilka de till straffarbete, fängelse eller tvångsarbete dömda personer utöfvat före ankomsten till fängelserna m. m. a)

	Under året nykomne. b)												Vid årets slut kvarvarande p)															
	Dömda att undergå c)												Dömda att undergå q)															
	straffarbete d)						urbota fängelse. i)	tvångsarbete k)						straffarbete r)						tvångsarbete y)								
	för lifstiden. e)	på bestämd tid f)		för lösdrifveri enl. lagen d. 12 Juni 1885. t)		på grund af fattigvårdsförordn. o)		för lifstiden. s)	på bestämd tid. t)		urbota fängelse. x)	för lösdrifveri enl. lagen d. 12 Juni 1885. z)		på grund af fattigvårdsförordn. cc)														
		öfver 2 år. g)	2 år och därunder. h)	Förut hållne till straffarbete. m)	Förut icke hållne till straffarbete. n)				öfver 2 år. u)	2 år och därunder. v)		Förut hållne till straffarbete. aa)	Förut icke hållne till straffarbete. bb)															
m. k.	m. k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.							
Jordbruket och dess binärningar	1	38	14	167	38	152	21	—	6	1	92	—	—	35	23	127	29	66	14	33	3	—	2	3	26	1	—	
Grufdrift, bruks- och sågverksrörelse	2	—	5	—	35	—	59	1	2	—	2	19	—	—	3	1	16	—	14	—	11	—	—	—	—	11	—	—
Tillverkningsindustri:																												
Metall- och maskinindustri	—	9	—	119	—	53	—	33	—	33	46	1	—	6	—	35	1	48	—	11	—	28	—	17	24	—	—	—
Byggnads-, möbel- och dylik industri	—	22	—	130	—	103	—	34	1	41	80	2	—	8	—	68	—	67	—	18	1	31	—	32	37	2	—	—
Väfnads- och beklädnadsindustri	1	13	—	62	10	34	3	12	6	21	32	—	—	8	2	28	1	32	4	10	—	11	7	11	18	—	—	—
Närings- och njutningsmedelstillverkning	—	4	—	24	—	30	2	11	1	8	6	—	—	2	—	13	—	11	—	6	—	4	1	5	2	—	—	—
Kemisk-teknisk industri	—	—	—	7	—	3	—	1	—	4	3	—	—	—	—	2	—	3	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—
Boktryckerier m. m.	—	2	—	12	—	4	—	7	—	13	2	1	—	—	—	4	—	4	—	1	—	5	—	9	2	—	—	—
Yrken utan angifvet särskildt föremål	—	—	—	28	—	24	3	4	8	9	17	—	—	2	1	10	2	13	—	3	—	3	4	6	16	—	—	—
Handel och sjöfart samt landtransport	3	18	—	149	3	98	1	33	2	35	52	—	—	3	1	53	—	88	1	28	—	26	—	21	26	—	—	—
Stats- och kommunalförvaltning:																												
Civile ämbets- och tjänstemän o. d.	—	5	—	1	—	1	—	—	—	—	2	—	—	1	—	14	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Betjante	—	3	—	4	1	5	—	—	—	—	9	—	—	1	—	4	—	33	1	—	—	—	—	—	—	5	—	—
Officerare	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Underofficerare	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Manskap vid armén och flottan	—	10	—	130	—	204	—	42	—	8	—	—	—	3	—	44	—	30	—	46	—	57	—	12	—	—	—	—
Undervisning, litteratur och konst	—	—	—	3	—	1	—	2	—	1	1	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Utan uppgifvet yrke eller bestämd anställning	1	51	10	649	103	383	33	158	85	146	118	8	3	15	6	110	23	261	43	78	6	140	51	78	60	1	—	—
Utländingar	—	—	—	12	3	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	6	2 180	24	1 534	158	1 163	65	339	109	322	479	12	3	87	34	531	57	679	63	248	10	305	65	196	230	4	—	—
Af förestående																												
voro gifte, med barn	2	48	1	202	25	183	8	21	7	32	25	5	2	18	6	135	4	96	8	37	—	11	2	11	13	3	1	—
» » utan barn	—	5	—	32	5	40	3	6	6	5	17	—	—	5	1	14	—	10	1	5	—	5	7	6	12	—	—	—
» änklingar och änkor med barn	—	6	3	22	3	12	—	5	—	8	4	1	—	15	4	28	3	8	2	5	1	9	2	2	2	—	—	—
» ogifte samt änklingar och änkor utan barn	4	2	121	20	1 278	125	928	54	307	96	277	433	6	1	49	23	354	50	565	52	201	9	280	54	177	203	1	1
Summa	6	2 180	24	1 534	158	1 163	65	339	109	322	479	12	3	87	34	531	57	679	63	248	10	305	65	196	230	4	—	—
Af förestående																												
tillhörde evangelisk lutherska trosbekännelsen	6	2 180	24	1 532	158	1 162	65	339	109	321	479	12	3	87	34	531	57	677	63	248	10	305	65	196	230	4	—	—
» främmande kristet trossamfund	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» mosaiska trosbekännelsen	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» andra religionsbekännelser	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	6	2 180	24	1 534	158	1 163	65	339	109	322	479	12	3	87	34	531	57	679	63	248	10	305	65	196	230	4	—	—

a) Indication pour l'année 1903 des métiers et des professions qu'ont exercés les condamnés aux travaux forcés et à l'emprisonnement simple et aux travaux forcés au moment de leur entrée dans les prisons. b) Entrés pendant l'année. c) condamnés d) aux travaux forcés e) à perpétuité. f) pour un certain temps g) pour plus de 2 ans. h) pour 2 ans et au-dessous. i) à l'emprisonnement simple k) aux travaux publics l) pour vagabondage d'après la loi du 12 Juin 1885 m) auparavant assujettis aux travaux forcés. n) auparavant pas assujettis aux travaux forcés. o) d'après l'ordonnance royale sur l'assistance. p) Restants au 31 Décembre. q) Condamnés. r) aux travaux forcés. s) à perpétuité. t) pour un certain temps. u) pour plus de 2 ans. v) pour 2 ans et au-dessous. x) à l'emprisonnement simple. y) aux travaux publics. z) pour vagabondage d'après la loi du 12 Juin 1885. aa) auparavant assujettis aux travaux forcés. bb) auparavant pas assujettis aux travaux forcés. cc) d'après l'ordonnance royale sur l'assistance.

Tab. 17. Uppgift för år 1903 på de brott och förseelser, för hvilka straffarbetsfångarne blifvit dömda. a)

	Under året insatte på bestraffning b)						Vid årets slut kvarvarande g)						Af de under året nykomne voro ådömda förlust af medborgerligt förtroende m)					
	för lifstiden. c)		på bestämd tid d)				för lifstiden. h)		på bestämd tid i)				för alltid. n)		för viss tid. o)			
			öfver 2 år. e)		2 år och där- under. f)				öfver 2 år. k)		2 år och där- under. l)							
	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.		
Brott mot offentlig myndighet	—	—	2	—	120	—	—	—	—	3	—	34	—	—	—	—	7	—
Fridsbrott med eller utan förgripelse mot person	—	—	—	—	17	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	1	—
Förfalskning af mynt eller sedel eller utprämling därpå	—	—	—	—	2	1	—	—	2	—	2	1	—	—	—	—	2	1
Annat förfalskningsbrott	—	—	22	1	42	1	—	—	37	1	33	1	—	—	—	—	59	2
Mened	—	—	8	2	2	—	—	—	25	2	1	—	9	2	—	—	1	—
Mord	—	—	2	2	—	—	49	34	11	3	—	—	5	1	—	—	1	1
Dråp	4	2	16	—	9	1	23	—	87	3	12	1	—	—	—	—	—	—
Vållande till annans död	1	—	2	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Misshandel, hvaraf döden ej följt	—	—	14	—	209	3	—	—	25	—	94	1	—	—	—	—	1	—
Barnamord	—	—	—	13	—	17	—	—	—	31	—	16	—	—	—	—	—	—
Fosterfördrifning	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Annat brott enligt 14 kap. strafflagen	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Våldtäkt	—	—	8	—	8	—	2	—	22	—	5	—	—	—	—	—	—	—
Öfriga brott mot annans frihet	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Falsk angivelse och ärekränkning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Äktenskaps- och sedlighetsbrott	—	—	15	—	18	4	1	—	66	2	12	2	—	—	—	—	—	—
Mordbrand	—	—	12	1	2	—	1	—	38	6	2	—	—	—	—	—	14	1
Annan skadegörelse å egendom	—	—	2	—	5	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stöld med eller utan inbrott:																		
4:de resan eller däröfver	—	—	61	3	104	16	—	—	132	6	109	12	—	—	—	—	165	19
3:dje resan	—	—	3	1	84	11	1	—	13	1	61	6	—	—	—	—	87	12
2:dra resan	—	—	5	1	164	16	—	—	15	1	80	4	—	—	—	—	169	17
1:sta resan	—	—	—	—	699	79	—	—	11	—	206	15	—	—	—	—	580	69
Inbrott i afsikt att stjäla	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Rån	1	—	2	—	5	1	10	—	15	—	7	1	—	—	—	—	5	1
Bedrägeri eller annan oredlighet	—	—	1	—	18	2	—	—	10	—	7	1	—	—	—	—	16	2
Bedrägeri eller oredlighet i konkurs	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	2	—	—	—	—	—	1	—
Åverkan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brott i ämbete eller tjänst	—	—	3	—	2	—	—	—	13	1	1	—	—	—	—	—	4	—
> mot krigslagarana	—	—	2	—	13	—	—	—	2	—	5	—	—	—	—	—	—	—
> > sjölagen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
> > mot tull- och seglationsförfattningarna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	6	2	180	24	1,534	158	87	34	531	57	679	63	14	3	1,117	125		

a) Indication pour l'année 1903 des infractions pour lesquelles les détenus ont été condamnés aux travaux forcés. b) Entrés pendant l'année c) condamnés aux travaux forcés à perpétuité. d) condamnés aux travaux forcés pour un certain temps e) pour plus de 2 ans. f) pour 2 ans et au-dessous. g) Restants au 31 Décembre h) condamnés aux travaux forcés à perpétuité. i) condamnés aux travaux forcés pour un certain temps k) pour plus de 2 ans. l) pour 2 ans et au-dessous. m) De ceux qui sont entrés pendant l'année étaient condamnés à la dégradation civique n) à perpétuité. o) à temps.

Tab. 18. Uppgift för år 1903 på de brott och förseelser, för hvilka de till undergående af urbota fängelsestraff i fängelserna intagne personer blifvit dömda. *a)*

	De under året nykomne <i>b)</i>						De vid årets slut kvarvarande <i>f)</i>						Af de under året nykomne voro ådömda förlust af medborgerligt förtroende <i>k)</i>			
	i en till och med sex månader. <i>e)</i>		utöfver sex månader till och med ett år. <i>d)</i>		utöfver ett år. <i>e)</i>		i en till och med sex månader. <i>g)</i>		utöfver sex månader till och med ett år. <i>h)</i>		utöfver ett år. <i>i)</i>		för alltid. <i>l)</i>		för viss tid. <i>m)</i>	
	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Religionsbrott	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brott mot offentlig myndighet	183	3	2	—	—	—	37	1	—	—	—	—	—	—	7	—
Fridsbrott med eller utan förgripelse mot person	71	1	4	—	—	—	16	1	—	—	5	—	—	—	—	—
Förfalskningsbrott	21	6	1	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mened	2	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Vållande till annans död	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Misshandel, hvaraf döden icke följt	358	3	4	—	—	—	76	1	—	—	—	—	—	—	1	—
Fosters läggande å lönn	—	6	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Fosterfördrifning	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Annat brott enligt 14 kap. strafflagen	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Försök till våldtäkt	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Öfriga brott mot annans frihet	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Falsk angivelse eller annan ärekränkning	7	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Äktenskaps- och sedlighetsbrott	10	2	—	1	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Djurplågeri	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mordbrand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Annan skadegörelse å egendom	26	3	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stöld: 2:dra resan	10	3	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—
> 1:sta resan	80	12	—	—	—	—	13	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Inbrott i uppsåt att stjäla	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Snatteri	139	15	—	—	—	—	21	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Bedrägeri eller annan oredlighet samt oredlig eller vårdslös gäldenär i konkurs	68	3	6	—	1	—	14	—	6	—	3	1	—	—	1	—
Åverkan samt olofligt jagande eller fiskande	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brott i ämbete eller tjänst	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brott emot tryckfrihetsförordningen	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
> mot strafflagen för krigsmakten	127	—	5	—	1	—	29	—	4	—	1	—	—	—	—	—
> > brännvinsförordningarna	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
> > sjölagen och stadgarna rörande sjöfart	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
> > tull- och seglationsförfattningarna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
> > lagen om skydd för varumärken	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Försutet vite för besök hos hustru under skilnadsåret	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	1,138	63	22	2	3	—	227	8	10	1	11	1	—	—	9	—

a) Indication pour l'année 1903 des infractions pour lesquelles les détenus ont été condamnés à l'emprisonnement qui ne peut être converti en amendes. *b)* Entrés pendant l'année *c)* d'un mois à six mois. *d)* de six mois à un an. *e)* de plus d'un an. *f)* Restants au 31 Décembre *g)* d'un mois à six mois. *h)* de six mois à un an. *i)* de plus d'un an. *k)* De ceux qui restaient au 31 Décembre étaient condamnés à la dégradation civique *l)* à perpétuité. *m)* à temps.

Tab. 20. Uppgift för år 1903 på straffarbetsfångarnes och de till tvångsarbete dömda personers ålder. a)

	De under året på bestraffning insatte. b)											Vid årets slut kvarvarande. o)													
	Dömda att undergå c)											Dömda att undergå p)													
	straffarbete d)					tvångsarbete i)						straffarbete q)					tvångsarbete v)								
	för lifstiden. e)	på bestämd tid f)				för lösdrifveri enl. lagen d. 12 Juni 1885 k)						på grund af fattigvårdsförordningen. n)	för lifstiden. r)	på bestämd tid s)				för lösdrifveri enl. lagen d. 12 Juni 1885 x)						på grund af fattigvårdsförordningen. aa)	
		över två år. g)	två år och därunder. h)			förut icke hållne till straffarbete. t)	förut icke hållne till straffarbete. m)			över två år. l)	två år och därunder. u)					förut icke hållne till straffarbete. z)	förut icke hållne till straffarbete. y)								
m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.
14 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 »	—	—	—	—	18	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—
16 »	—	—	4	—	47	2	—	—	2	2	—	—	—	—	2	—	13	2	—	—	—	—	—	3	—
17 »	—	—	3	—	79	5	4	—	1	8	—	—	—	—	8	—	25	—	2	—	—	—	—	1	—
18 »	—	—	5	—	49	4	4	3	4	18	—	—	—	—	4	—	18	1	5	—	—	—	—	3	—
19 »	—	—	5	1	75	10	7	1	6	23	—	—	—	—	9	2	28	3	4	—	—	—	—	8	—
20 »	—	—	6	1	86	5	8	1	3	31	—	—	—	—	3	1	28	1	2	1	—	—	—	11	—
Emellan 20 och 25 år	1	1	24	8	442	44	47	29	49	102	—	—	2	1	77	12	193	17	37	14	2	37	—	—	—
» 25 » 30 »	—	—	27	5	271	21	60	23	47	124	—	—	4	3	98	13	121	9	40	12	4	66	—	—	—
» 30 » 35 »	3	—	18	3	153	23	54	19	55	66	2	—	10	4	68	11	81	9	46	18	16	37	1	—	—
» 35 » 40 »	1	1	32	1	121	10	53	15	45	47	3	—	14	6	68	5	50	8	52	10	26	27	2	—	—
» 40 » 45 »	—	—	16	3	64	15	39	10	48	28	4	2	12	5	51	5	42	7	35	5	35	19	—	1	—
» 45 » 50 »	—	—	13	1	57	12	30	3	28	23	1	—	9	6	45	4	32	3	43	2	31	15	—	—	—
» 50 » 55 »	1	—	11	—	37	3	18	4	12	6	1	1	11	1	28	—	19	1	19	2	36	3	—	1	—
» 55 » 60 »	—	—	5	—	16	2	13	1	16	1	1	—	8	3	27	—	8	—	16	1	21	—	—	1	—
» 60 » 65 »	—	—	5	1	8	1	2	—	5	—	—	—	8	2	18	3	8	1	3	—	12	—	—	—	—
» 65 » 70 »	—	—	5	—	7	—	—	—	1	—	—	—	5	2	15	1	4	—	1	—	11	—	—	—	—
» 70 » 75 »	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	2	1	9	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—
» 75 » 80 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» 80 » 85 »	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	6	2	180	24	1,534	158	339	109	322	479	12	3	87	34	531	57	679	63	305	65	196	230	4	2	—

a) Indication pour l'année 1903 de l'âge des individus, condamnés aux travaux forcés, et de ceux qui sont assujettis aux travaux publics. b) Entrés pendant l'année. c) Condamnés d) aux travaux forcés e) à perpétuité. f) pour un certain temps g) pour plus de 2 ans. h) pour 2 ans et au-dessous. i) aux travaux publics k) pour vagabondage d'après la loi du 12 Juin 1885 l) auparavant assujettis aux travaux forcés. m) auparavant pas assujettis aux travaux forcés. n) d'après l'ordonnance royale sur l'assistance. o) Restants au 31 Décembre. p) Condamnés q) aux travaux forcés r) à perpétuité s) pour un certain temps t) pour plus de 2 ans. u) pour 2 ans et au-dessous. v) aux travaux publics x) pour vagabondage d'après la loi du 12 Juin 1885 y) auparavant assujettis aux travaux forcés. z) auparavant pas assujettis aux travaux forcés. aa) d'après l'ordonnance royale sur l'assistance.

Tab. 21. Sammandrag af arbejdsrapporterna från

		U t g j o r d a d a g s																											
		Förfärdigande af tändsticksåddor. e)		Skrädderi- och sömnadsarbeten. d)		Skomakerarbeten. e)		Korvarbeten samt stolar och mattfärdig. f)		Kardning, häckning m. m. g)		Pjäder- och dansprydn. h)		Rensning af säd och hönor m. m. i)		Stickning af strumpor m. m. k)		Borstbinderi. l)		Bokbinderi. m)		Nät- och nobbindning. n)		Renskrifning. o)		Tillverkning af listnator och listoffor samt klippning af trasor. p)		Snickeri, urmakeri, svarning samt diverse metallarbeten. q)	
		m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.
1	Kronohäktet & Långholmen	—	—	10,630	—	20,905	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	273
2	Länsfängelset i Stockholm	—	—	1,603	443	269	—	—	—	—	—	—	—	2,164	—	9,931	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
3	Kronohäktet i Norrtälje	—	—	53	—	44	—	—	—	8	78	—	—	130	75	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
4	Länsfängelset i Uppsala	—	—	290	35	212	—	—	—	—	—	442	—	3,257	—	929	3,377	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	D:o i Nyköping	—	—	1,111	—	10	—	—	—	—	—	788	—	313	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
6	Kronohäktet i Eskilstuna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Länsfängelset i Linköping	—	—	415	463	511	—	5,877	—	236	—	—	—	86	50	36	12,484	178	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	303
8	Kronohäktet i Norrköping	—	—	1,429	145	428	245	48	—	—	—	—	5	2,015	595	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	D:o i Kisa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	—	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Länsfängelset i Jönköping	10,047	550	17	74	1,635	—	—	—	—	—	—	—	84	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	491
11	D:o i Växjö	5,612	299	46	—	143	—	—	—	4	—	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	D:o i Kalmar	5,133	4,423	208	1,697	95	—	—	—	—	289	—	—	121	3,713	—	351	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Kronohäktet i Västervik	—	—	213	—	48	—	1,022	—	736	42	—	1,101	491	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	348
14	Länsfängelset i Visby	—	—	—	—	89	314	673	—	6	—	95	313	101	99	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	553
15	D:o i Karlskrona	462	—	839	280	—	—	—	—	—	—	—	—	1,645	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,867
16	Kronohäktet i Karlshamn	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,758	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Länsfängelset i Kristianstad	—	—	4,501	311	195	—	5,965	—	1,679	105	117	182	24	—	15	369	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80
18	Kronohäktet i Ängelholm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Länsfängelset i Malmö	—	—	2,764	1,461	415	—	—	—	—	—	—	—	34	4,772	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Kronohäktet i Ystad	—	—	1,350	103	58	—	549	—	—	—	—	14	3,106	30	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	D:o i Landskrona	—	—	3	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Länsfängelset i Halmstad	—	—	41	5	91	—	—	—	—	—	—	—	1,329	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Kronohäktet i Varberg	—	—	42	—	—	—	22	—	—	—	—	—	278	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	D:o i Kungsbacka	—	—	10	—	39	—	348	—	15	193	23	82	13	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
25	Länsfängelset i Göteborg	—	—	1,050	785	—	—	2,404	—	—	—	—	—	569	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Kronohäktet i Uddevalla	—	—	49	20	—	—	—	—	—	—	47	538	—	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
27	D:o i Svanesund	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Länsfängelset i Vänersborg	7,932	—	29	302	235	—	725	—	—	—	1,004	41	—	4	103	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	613
29	D:o i Mariestad	695	—	—	87	—	—	183	—	—	—	17	212	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	263
30	D:o i Karlstad	—	—	95	11	219	—	—	—	—	—	276	116	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
31	D:o i Örebro	—	—	259	392	2,347	39	4,800	—	—	—	—	—	391	15	252	229	425	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	163
32	D:o i Västerås	—	—	3,108	825	176	—	4,536	—	—	—	—	—	298	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88
33	D:o i Falun	—	—	201	91	352	—	—	—	—	—	—	—	58	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,700
34	D:o i Gäfle	—	—	2,976	48	151	—	93	—	—	—	4,480	150	671	9	57	354	135	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	709
35	Kronohäktet i Hudiksvall	—	—	196	—	1,001	—	45	—	—	—	—	—	852	7	671	258	1,933	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	187
36	Länsfängelset i Härnösand	—	—	150	661	485	—	301	—	13	—	2,038	—	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
37	Kronohäktet i Sundsvall	—	—	12	89	1	—	18	—	7	179	175	4,933	488	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	227
38	Länsfängelset i Östersund	—	—	776	105	720	—	95	—	65	—	3,062	111	354	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74
39	D:o i Umeå	—	—	347	15	245	—	—	—	390	—	—	—	125	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
40	Kronohäktet i Skellefteå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41	D:o i Lycksele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42	Länsfängelset i Luleå	—	—	276	201	124	—	—	—	25	209	—	1,405	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73
43	Kronohäktet i Haparanda	—	—	161	—	—	—	—	—	39	17	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	D:o i Pajala	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa		30,094	5,272	35,190	8,963	32,825	284	26,751	42	2,395	700	15,170	1,453	28,899	5,931	1,923	15,898	34,304	454	3,394	—	10,314	180	831	—	1,422	1,199	8,561	

a) Résumé des rapports sur les travaux dans les prisons cellulaires (départementales) pour l'année 1903. b) Journées employées c) à la fabrication des boîtes à allumettes d) à des travaux de tailleur et de couture. e) à des travaux de cordonnerie. f) à des travaux de vannerie et à la fabrication de tresses pour chaises et tapis. g) au cordage, au tillage etc. h) au battage des plumes et du duvet. i) au triage des grains et des légumes secs etc. k) au tricottage des bas etc. l) à la broserie. m) à la reliure. n) à la fabrication de filets. o) à la copie ou expédition. p) à la fabrication de tissus et de chaussons de lisière et au dépeçage des chiffons. q) à des travaux de menuiserie, d'horlogerie,

läns- och kronohäktena i riket för år 1903. a)

v e r k e n. b)												Icke utgjorda dagsverken af följande orsaker: aa)												Antal utspisade portioner. gg)			Medeltal fångar. hh)	Högsta fångantal under året. ii)			
Dref-, tagel- och kroll-spinn-redning. r)		Spånad och trinning. s)		Förfärdigande samt himning af pappersåsar, kuverter m. m. t)		Målning af diverse. u)		Diverse arbeten. v)		Handräkningar samt diverse arbeten för fångelsens räkning. x)		Summa. y)		af brist på arbete. bb)		bristande arbetsförmåga eller sjukdom. cc)		sön- och huldagar. dd)		af andra orsaker. ee)		Summa. ff)									
m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	Summa.					
581	—	—	—	11,941	—	—	—	—	—	4,385	—	48,715	—	1,053	—	242	—	9,493	—	180	—	10,968	—	59,683	—	59,683	164	192	1		
888	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,520	871	6,562	11,245	380	—	5	326	1,888	2,399	2,647	78	4,920	2,803	11,482	14,048	25,530	70	95	2		
1,972	40	—	—	—	—	—	—	—	—	280	—	1,992	206	—	—	31	—	490	—	326	1	847	50	2,839	256	3,095	8	20	3		
436	—	—	—	—	—	—	—	—	—	960	58	6,526	3,470	566	—	392	102	1,955	756	2,396	83	5,309	941	11,835	4,411	16,246	44	56	4		
561	8	—	—	—	—	—	—	2,921	285	1,126	111	6,879	404	45	—	16	6	1,375	97	486	78	1,922	181	8,801	585	9,386	26	41	5		
329	18	—	—	—	—	—	—	19	—	251	12	599	30	—	—	64	3	234	10	328	17	626	30	1,225	60	1,285	3	31	6		
—	—	—	—	377	—	—	—	—	—	1,464	3	21,753	730	—	—	712	3	4,616	158	1,144	379	6,472	540	28,225	1,270	29,495	81	103	7		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	867	60	4,792	1,045	234	71	—	52	1,468	345	2,801	422	4,503	890	9,295	1,935	11,230	31	52	8		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	—	96	39	6	—	4	27	19	6	28	49	52	145	91	236	1	—	9	—		
1,870	23	—	—	—	—	1	—	—	—	1,839	6	16,099	718	—	—	358	—	3,376	154	403	71	4,137	225	20,236	943	21,179	58	74	10		
66	—	—	—	1,668	132	—	—	—	—	803	31	8,370	462	—	—	20	48	1,976	106	1,301	42	3,297	196	11,667	658	12,325	34	59	11		
751	733	—	—	—	—	—	—	—	410	890	72	7,198	11,688	—	—	18	903	1,722	2,403	1,945	22	3,685	3,323	10,883	15,016	25,899	71	84	12		
550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	791	59	4,875	592	5	—	294	9	1,066	134	136	25	1,501	168	6,376	760	7,136	19	32	13		
542	39	—	—	—	—	—	—	418	—	620	—	3,313	556	—	—	48	24	705	132	57	45	810	201	4,123	757	4,880	13	20	14		
3,290	54	—	—	—	—	—	—	—	—	1,233	—	10,315	334	—	—	331	—	2,384	91	1,037	128	3,752	219	14,067	533	14,620	40	61	15		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	258	8	2,027	33	419	—	105	142	504	38	1	1,029	180	3,056	213	3,269	9	16	16	—		
4,224	—	114	—	—	—	—	—	—	—	1,599	91	18,867	818	—	—	273	—	3,997	165	958	57	5,228	222	24,095	1,040	25,135	69	95	17		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	170	16	170	16	581	151	18	41	117	43	—	—	716	235	886	251	1,137	3	7	18		
611	—	—	—	17,1086	7	—	—	—	—	2,208	138	14,122	2,936	243	—	438	157	3,840	767	5,057	799	9,578	1,723	23,700	4,659	28,359	78	105	19		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	632	250	6,038	433	—	—	120	—	1,253	85	14	—	1,387	85	7,425	518	7,943	22	38	20		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	713	—	5,082	—	—	—	55	—	1,234	38	671	181	1,960	219	7,042	219	7,261	20	32	21		
2,178	17	—	—	—	—	—	—	—	—	905	—	4,678	22	119	1	168	—	904	3	462	1	1,653	5	6,331	27	6,358	17	30	22		
401	—	—	—	—	—	—	—	—	—	484	—	1,227	34	—	—	75	—	271	8	71	15	417	23	1,644	57	1,701	5	12	23		
11,909	351	—	—	1,716	736	—	—	—	—	143	14	820	91	34	—	72	45	271	33	392	13	769	91	1,589	182	1,771	5	10	24		
2,512	—	—	—	1,371	204	—	—	—	—	1,819	26	18,898	2,467	—	—	372	103	3,727	540	341	86	4,440	729	23,338	3,196	26,534	73	121	25		
160	11	—	—	—	—	—	—	—	—	431	14	4,975	547	—	—	382	27	1,059	114	47	—	1,488	141	6,463	688	7,151	20	30	26		
4,273	—	—	—	1,014	—	—	—	—	—	—	—	166	11	—	—	—	—	28	1	2	—	30	1	196	12	208	1	3	27		
3,066	46	—	—	—	—	—	—	—	—	2,309	—	17,887	960	653	—	363	27	3,953	213	217	26	5,216	266	23,103	1,226	24,329	67	88	28		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,493	16	5,649	189	—	—	113	—	1,513	58	1,367	101	2,993	159	8,642	348	8,990	25	42	29		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,702	221	13,156	716	683	4	153	16	3,162	165	1,507	93	5,505	278	18,661	994	19,655	54	78	30		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,831	—	12,060	675	672	16	586	83	3,383	196	3,319	285	7,960	580	20,020	1,255	21,275	58	81	31		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	794	6	10,612	834	687	10	134	21	2,710	198	1,547	102	5,078	331	15,690	1,165	16,855	46	67	32		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,165	—	9,749	685	—	—	—	—	2,602	140	3,063	59	5,665	199	15,414	884	16,298	45	57	33		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,297	10	16,911	765	25	—	820	39	3,889	183	339	40	5,073	262	21,984	1,027	23,011	63	88	34		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	598	11	5,195	18	—	—	79	6	1,102	6	366	10	1,547	22	6,742	40	6,782	18	25	35		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,008	20	6,029	852	11	—	4	—	1,859	228	3,402	242	5,276	470	11,305	1,322	12,627	34	53	36		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,622	105	8,275	954	—	—	463	30	1,869	218	202	—	2,534	248	10,809	1,202	12,011	33	47	37		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,122	45	6,684	340	—	—	140	2	1,423	73	298	—	1,861	75	8,545	415	8,960	24	34	38		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	836	4	3,722	578	—	—	103	23	845	131	240	35	1,188	189	4,910	767	5,677	15	25	39		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	12	—	—	—	—	—	106	3	571	23	677	26	689	26	715	2	8	40		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	526	32	—	—	—	—	—	—	526	32	526	32	558	2	7	41		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,640	—	4,577	417	1,383	244	349	75	1,550	164	906	—	4,188	483	8,765	900	9,665	26	45	42		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	362	—	840	294	663	13	28	—	335	62	2	—	1,028	75	1,868	369	2,237	6	18	43		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	126	—	136	—	—	—	16	—	50	1	51	6	117	7	253	7	260	1	3	44		
45,130	1,367	—	114	19,364	2,268	174	—	4,560	801	45,347	2,278	346,648	47,204	9,018	543	7,970	2,317	80,331	10,727	40,606	3,593	137,925	17,180	484,573	64,384	548,957	1,504	—	—		

tour et divers travaux de métaux. r) à l'effilage des vieux cordages, du crin etc. s) au filage et au tordage. t) à la fabrication des sacs, enveloppes etc. u) à des travaux divers de peinture. v) à des travaux divers x) Corvées et travaux divers pour la maison de détention. y) Total. aa) Journées non employées par causes suivantes: bb) par manque de travaux. cc) par manque de force ou par maladies. dd) par suite de dimanches et fêtes. ee) par d'autres causes. ff) Total. gg) Nombre total des journées. hh) Moyenne des détenus. ii) Le plus grand nombre des détenus pendant l'année.

Tab. 22. Sammandrag af oppgifter angående arbejtsinkomsten

		Antal med inkomst utgjorda dagsverken.				A r b e t s.			
		Straff- och tvångsarbetsfångar.	Fängelse- och rannsakningsfångar.	Bötesfångar.	S u m m a.	Straff- och tvångsarbetsfångar.		Fängelse- och rannsakningsfångar.	
						kr.	öre.	kr.	öre.
1	Kronohäktet å Långholmen	37,912	10,803	—	48,715	18,950	52	3,029	67
2	Länsfängelset i Stockholm	9,570	5,769	77	15,416	3,958	37	1,443	35
3	Kronohäktet i Norrtälje	1,070	1,017	81	2,198	200	16	261	39
4	Länsfängelset i Uppsala	7,250	1,577	151	8,978	3,762	66	459	09
5	D:o i Nyköping	4,736	1,300	10	6,046	955	53	251	22
6	Kronohäktet i Eskilstuna	—	176	190	366	—	—	62	50
7	Länsfängelset i Linköping	18,620	2,300	96	21,016	8,785	86	666	75
8	Kronohäktet i Norrköping	3,640	1,185	85	4,910	1,443	85	405	33
9	Länsfängelset i Jönköping	13,273	1,584	115	14,972	4,792	95	338	70
10	D:o i Växjö	6,917	1,081	—	7,998	2,004	66	207	99
11	D:o i Kalmar	14,191	3,617	—	17,808	4,507	18	524	48
12	Kronohäktet i Västervik	2,398	2,359	—	4,757	767	01	770	31
13	Länsfängelset i Visby	2,381	716	152	3,249	1,156	96	109	64
14	D:o i Karlskrona	4,017	5,159	1,473	10,649	1,077	34	565	65
15	Kronohäktet i Karlshamn	697	961	136	1,794	74	34	62	34
16	Länsfängelset i Kristianstad	17,505	482	8	17,995	4,030	64	78	88
17	Kronohäktet i Ängelholm	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Länsfängelset i Malmö	9,650	3,428	1,634	14,712	5,413	64	841	20
19	Kronohäktet i Ystad	3,776	2,421	274	6,471	1,219	92	508	38
20	D:o i Landskrona	1,795	2,558	24	4,377	553	24	586	61
21	Länsfängelset i Halmstad	2,975	533	293	3,801	741	69	68	16
22	Kronohäktet i Varberg	554	223	—	777	302	16	95	37
23	D:o i Kungsbacka	501	181	72	754	81	79	31	85
24	Länsfängelset i Göteborg	4,587	5,261	11,517	21,365	1,236	93	634	77
25	Kronohäktet i Uddevalla	2,408	1,969	1,145	5,522	508	26	261	89
26	D:o i Svanesund	—	—	130	130	—	—	—	—
27	Länsfängelset i Vänersborg	12,318	4,857	1,672	18,847	3,835	53	681	21
28	D:o i Mariestad	3,867	462	—	4,329	299	73	22	68
29	D:o i Karlstad	9,573	2,319	57	11,949	3,502	92	579	54
30	D:o i Örebro	7,561	3,481	—	11,042	3,723	72	1,558	56
31	D:o i Västerås	8,304	2,342	—	10,646	4,493	75	755	08
32	D:o i Falun	6,526	2,545	593	9,664	2,107	47	537	68
33	D:o i Gäfle	7,414	7,152	3,110	17,676	2,922	30	1,432	49
34	Kronohäktet i Hudiksvall	2,239	2,078	287	4,604	1,183	70	706	59
35	Länsfängelset i Härnösand	4,450	1,346	57	5,853	1,813	23	309	32
36	Kronohäktet i Sundsvall	4,096	3,070	324	7,490	1,610	70	616	86
37	Länsfängelset i Östersund	3,268	2,568	21	5,857	1,031	85	481	08
38	D:o i Umeå	2,373	1,076	11	3,460	962	87	352	93
39	Kronohäktet i Skellefteå	—	—	—	—	—	—	—	—
40	D:o i Lycksele	—	—	—	—	—	—	—	—
41	Länsfängelset i Luleå	2,395	959	—	3,354	562	19	278	33
42	Kronohäktet i Haparanda	488	344	—	832	105	42	38	53
43	D:o i Pajala	—	7	3	10	—	—	3	—
	Summa	245,295	91,296	23,798	360,389	94,681	34	20,619	43

och dess fördelning vid läns- och kronohäkten i riket för år 1903.

i n k o m s t.				Inkomst per fånge och dag.								Af de i kolumnen för arbetsinkomst upptagna belopp har uppburits af:											
Bötesfångar.		S u m m a.		Straff- och tvångsarbetsfångar.		Fängelse- och rannsakuingsfångar.		Bötesfångar.		Medelinkomst.		Fångarne.		Fängelseföreståndaren.		Vaktbetjäningen.		Fängelsets besparingskassa.		Statsverket.			
kr.	öre.	kr.	öre.	kr.	öre.	kr.	öre.	kr.	öre.	kr.	öre.	kr.	öre.	kr.	öre.	kr.	öre.	kr.	öre.	kr.	öre.		
—	—	21,980	19	—	50'—	—	28'—	—	—	—	45'—	8,336	62	4,501	68	—	—	7,396	—	1,745	89	1	
11	24	5,412	96	—	41'36	—	25'—	—	14'—	—	35'11	2,281	71	1,477	91	—	—	1,154	93	498	41	2	
30	24	491	79	—	18'70	—	24'96	—	37'33	—	22'37	240	98	163	93	—	—	48	48	38	40	3	
6	36	4,228	11	—	51'89	—	29'11	—	04'21	—	47'00	1,560	28	1,115	60	—	—	1,070	95	481	28	4	
3	45	1,210	20	—	20'17	—	19'32	—	34'50	—	20'03	485	99	403	40	—	—	160	98	159	83	5	
105	90	168	40	—	—	—	35'51	—	55'73	—	46'—	41	67	56	12	—	—	52	96	17	65	6	
41	39	9,494	—	—	47'19	—	28'08	—	43'19	—	45'17	3,373	12	2,033	68	—	—	3,181	48	905	72	7	
11	66	1,860	84	—	39'66	—	34'02	—	13'71	—	37'89	751	47	620	28	—	—	246	49	242	60	8	
9	—	5,140	65	—	36'18	—	21'38	—	07'83	—	34'34	1,823	45	1,248	06	—	—	1,501	56	567	58	9	
—	—	2,212	65	—	28'08	—	19'24	—	—	—	27'67	806	88	736	78	—	—	335	27	333	72	10	
—	—	5,031	66	—	31'76	—	14'50	—	—	—	28'35	1,852	02	1,259	38	—	—	1,377	99	542	27	11	
—	—	1,537	32	—	31'08	—	32'65	—	—	—	32'31	769	19	512	46	—	—	127	84	127	83	12	
23	39	1,289	99	—	48'59	—	15'31	—	15'38	—	39'70	458	74	429	99	—	—	204	52	196	74	13	
49	49	1,692	48	—	26'81	—	10'06	—	03'36	—	15'80	736	21	564	16	—	—	204	30	187	81	14	
4	08	140	76	—	10'07	—	06'49	—	03'07	—	07'85	66	34	46	92	—	—	14	43	13	07	15	
2	55	4,112	07	—	23'02	—	16'36	—	31'87	—	22'85	1,396	44	1,031	94	—	—	1,180	71	502	98	16	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
240	86	6,495	70	—	56'10	—	24'54	—	14'74	—	44'15	2,365	38	1,596	29	657	94	1,876	09	—	—	18	
21	84	1,750	14	—	32'30	—	20'09	—	07'07	—	27'04	745	56	583	38	—	—	214	24	206	96	19	
12	—	1,151	85	—	30'81	—	22'03	—	50'—	—	26'31	575	48	383	96	—	—	96	20	96	21	20	
10	15	820	—	—	24'03	—	12'78	—	03'46	—	21'57	292	67	273	33	—	—	123	69	125	31	21	
—	—	397	83	—	54'59	—	42'76	—	—	—	51'20	164	40	132	61	—	—	50	41	50	41	22	
10	30	123	94	—	16'39	—	17'59	—	14'30	—	16'43	48	50	41	30	—	—	17	07	17	07	23	
75	23	1,946	93	—	26'06	—	12'06	—	00'65	—	09'11	835	90	648	57	109	34	243	75	109	37	24	
16	11	786	26	—	21'10	—	13'25	—	01'40	—	14'23	344	05	262	07	—	—	92	75	87	39	25	
5	40	5	40	—	—	—	—	—	04'15	—	04'15	—	—	—	—	—	—	2	70	2	70	26	
3	—	4,519	77	—	31'14	—	14'03	—	00'18	—	23'08	1,733	26	1,200	67	—	—	1,099	05	486	79	27	
—	—	322	41	—	07'75	—	04'00	—	—	—	07'44	115	03	107	47	—	—	49	96	49	95	28	
32	32	4,114	78	—	36'50	—	24'09	—	56'70	—	34'43	1,554	—	1,121	11	—	—	975	70	463	97	29	
—	—	5,282	28	—	49'24	—	44'77	—	—	—	47'83	2,280	28	1,473	46	—	—	1,051	57	476	97	30	
—	—	5,248	83	—	54'10	—	32'24	—	—	—	49'20	2,001	27	1,334	04	—	—	1,372	38	541	14	31	
24	75	2,669	90	—	33'29	—	21'12	—	04'17	—	27'02	1,061	13	871	86	—	—	390	49	346	42	32	
89	50	4,444	29	—	39'42	—	20'03	—	02'88	—	25'14	1,929	11	1,327	70	—	—	762	37	425	11	33	
32	43	1,922	72	—	52'86	—	34'—	—	11'39	—	41'76	865	63	640	90	—	—	213	50	202	69	34	
19	70	2,142	25	—	40'74	—	22'08	—	34'56	—	36'60	810	63	714	07	—	—	312	06	305	49	35	
24	75	2,252	31	—	39'32	—	20'09	—	07'63	—	30'07	948	14	750	75	—	—	280	84	272	58	36	
5	10	1,518	03	—	31'57	—	18'73	—	24'28	—	25'01	664	63	506	08	—	—	174	49	172	83	37	
10	15	1,325	95	—	40'58	—	32'80	—	92'27	—	38'32	556	36	441	86	—	—	165	55	162	18	38	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	
—	—	840	52	—	22'68	—	29'02	—	—	—	25'09	372	92	280	21	—	—	93	69	93	70	41	
—	—	143	95	—	21'60	—	38'53	—	—	—	17'30	60	86	47	96	—	—	17	57	17	56	42	
1	—	4	—	—	—	—	42'85	—	33'33	—	40'—	2	50	1	—	—	—	—	50	—	—	43	
933	34	116,234	11	—	—	—	—	—	—	—	—	45,308	80	30,942	94	767	28	27,940	51	11,274	58	—	

Tab. 23. Öfversikt öfver sjuklighe-

Anstalt.		Antal insjuknade eller vid ankomen sjuka	d ä r a f i f ö l j a n d e											
			Febris typhoides.	Induena epidemica.	Erysipelas.	Gonorrhoea.	Öriga akuta infektionssjukdomar.	Tuberculosis.	Syphilis.	Öriga kroniska infektionssjukdomar.	Scorbutus.	Alcoholismus chron.	Insanis (sinnessjukdom).	Epilepsia.
<i>Centralfängelser:</i>														
1	Långholmen	80	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—	1	—
2	Malmö	14	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Nya Varvet	97	—	7	—	—	—	7	1	—	—	—	3	2
4	Göteborg	59	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Summa	250	—	19	—	—	—	10	1	—	—	—	4	2
<i>Centrala tvångsarbetsanstalter:</i>														
5	Svartsjö	87	—	24	—	1	—	1	4	—	—	—	—	2
6	Karlskrona	208	—	—	—	7	—	2	20	—	—	—	2	1
7	Malmö	63	—	14	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
8	Landskrona	318	—	—	—	2	—	4	19	—	—	—	—	3
9	Norrköping	137	—	7	1	2	—	2	33	—	—	—	1	—
	Summa	813	—	45	1	12	—	10	76	—	—	—	3	8
<i>Läns- och kronocellfängelser:</i>														
10	Kronoh. å Långholmen	14	—	—	—	—	—	—	—	2 ¹⁾	1	—	1	—
11	Länsf. i Stockholm	43	—	—	—	—	—	3	2	—	—	—	1	—
12	Kronoh. i Norrtälje	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Länsf. i Uppsala	35	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—
14	» i Nyköping	11	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—
15	Kronoh. i Eskilstuna	13	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
16	Länsf. i Linköping	17	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	2
17	Kronoh. i Norrköping	19	—	—	1	3	—	—	2	—	—	—	6	—
18	Länsf. i Jönköping	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1
19	» i Växjö	32	—	2	—	—	—	1	6	—	—	—	6	—
20	» i Kalmar	18	—	1	—	—	—	4	1	—	—	—	2	—
21	» i Västervik	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
22	» i Visby	22	—	1	—	—	—	1	—	2 ¹⁾	—	—	2	—
23	» i Karlskrona	33	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1
24	Kronoh. i Karlshamn	7	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—
25	Länsf. i Kristianstad	24	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—
26	Kronoh. i Ängelholm	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
27	Länsf. i Malmö	66	—	6	—	2	—	3	1	—	—	—	15	3
28	Kronoh. i Ystad	8	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—
29	» i Landskrona	29	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—
30	Länsf. i Halmstad	14	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—
31	Kronoh. i Varberg	2	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
32	» i Kungsbacka	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Länsf. i Göteborg	94	—	2	—	9	—	6	1	—	—	—	18	—
34	Kronoh. i Uddevalla	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	Länsf. i Vänersborg	62	—	1	—	2	—	2	—	—	—	—	1	3
36	» i Mariestad	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	» i Karlstad	13	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	3	—
38	» i Örebro	49	—	4	2	1	—	—	—	—	—	—	1	—
39	» i Västerås	11	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—
40	» i Falun	29	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	4	—
41	» i Gäfle	16	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
42	Kronoh. i Hudiksvall	19	—	3	—	1	—	2	—	—	—	—	1	—
43	Länsf. i Härnösand	17	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—
44	Kronoh. i Sundsvall	28	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
45	Länsf. i Östersund	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
46	» i Umeå	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
47	» i Luleå	10	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—
48	Kronoh. i Haparanda	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
49	» i Pajala	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Summa	856	—	26	3	25	—	34	21	2	1	—	61	14
	Samtliga fängelser	1,919	—	90	4	37	—	54	98	2	1	—	64	24

*) Vid beräkningen af medeltalet sjuka för dag äro endast sådana fångar inberäknade, som varit sängliggande eller vårdats å fängelsets sjukhus. ¹⁾ Ulcus molle
 **) I denna summa ingå icke medeltalssiffrorna för kronohäkten i Kisa, Svanesund, Skellefteå och Lyckeå, sammanlagt 6.

ten inom de särskilda anstalterna.

s j u k d o m a r.								Afförda till hospital.	Döda.	Antal fångar under året.	Medeltal fångar för dag.	Medeltal sjuka för dag. *)	Anstalt.	
Bronchitis (acuta et chronica).	Pneumonia acuta.	Ulcus ventriculi.	Enteritis et colitis (acuta et chronica).	Partus.	Rheumatismus articulæ acutus.	Cancer.	Genom våld eller olyckshändelse upp- komna skador.							
10	—	—	12	—	—	—	5	1	6	371	289	14.0	Långholmen.	1
—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	149	86	2.8	Malmö.	2
11	—	—	18	—	—	—	—	—	1	259	204	6.9	Nya Varfvat.	3
6	—	4	3	—	2	1	—	—	1	41	35	1.1	Göteborg.	4
27	—	4	37	—	2	1	5	1	8	820	614	24.8	Summa.	
8	1	—	22	—	—	—	—	—	2	571	195	2.5	Centrala tvångsarbetsanstalter:	5
16	3	—	8	—	3	—	20	—	1	481	211	7.1	Svartsjö.	6
2	—	—	6	—	—	—	5	—	—	205	82	1.8	Karlskrona.	7
19	1	—	30	—	7	—	7	—	—	298	102	2.8	Malmö.	8
10	—	1	9	—	—	—	6	—	1	506	143	3.3	Landskrona. 2)	9
55	5	1	75	—	10	—	38	—	4	2,061	733	17.5	Norrköping.	
													Summa.	
—	—	—	3	—	—	—	—	1	—	776	164	2.3	Läns- och kronocellfängelser:	10
1	—	—	—	1	1	—	—	1	—	1,061	70	0.9	Kronoh. & Långholmen.	11
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	122	8	0.0	Länsf. i Stockholm.	12
1	—	—	20	—	1	1	—	—	—	353	44	1.0	Kronoh. i Norrtälje.	13
—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	215	26	0.7	Länsf. i Uppsala.	14
—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	150	3	0.0	» i Nyköping.	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	953	81	0.8	Kronoh. i Eskilstuna.	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	577	31	1.1	Länsf. i Linköping.	17
—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	326	58	0.6	Kronoh. i Norrköping.	18
—	—	—	2	—	—	—	—	3	—	329	34	2.3	Länsf. i Jönköping.	19
2	—	2	—	—	—	—	1	—	1	—	71	3.3	» i Växjö.	20
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	218	19	2.0	» i Kalmar.	21
1	—	—	2	1	—	—	—	—	—	134	13	0.5	» i Västervik.	22
1	—	—	—	—	—	—	2	—	1	622	40	1.9	» i Visby.	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	133	9	0.1	» i Karlskrona.	24
1	—	—	3	—	—	—	1	1	2	279	69	0.8	Kronoh. i Karlshamn.	25
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83	3	—	Länsf. i Kristianstad.	26
5	—	—	1	—	—	—	5	1	1	1,474	78	3.7	Kronoh. i Ängelholm.	27
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	144	22	0.6	Länsf. i Malmö.	28
2	—	—	1	—	—	—	1	—	—	417	20	0.2	Kronoh. i Ystad.	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	165	17	2.9	» i Landskrona.	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79	5	0.0	Länsf. i Halmstad.	31
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	5	0.2	Kronoh. i Varberg.	32
5	—	—	8	—	—	—	5	—	2	3,185	73	0.9	» i Kungsbacka.	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	344	20	0.8	Länsf. i Göteborg.	34
9	—	—	5	—	—	—	—	—	1	618	67	1.5	Kronoh. i Uddevalla.	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	288	25	0.7	Länsf. i Vänersborg.	36
1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	524	54	0.1	» i Mariestad.	37
4	—	1	8	—	—	—	—	—	—	554	58	2.2	» i Karlstad.	38
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	482	46	1.3	» i Örebro.	39
5	—	—	2	—	—	—	—	—	—	429	45	—	» i Västerås.	40
3	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1,074	63	0.7	» i Falun.	41
1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	214	18	1.1	» i Gäfve.	42
6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	312	34	0.7	Kronoh. i Hudiksvall.	43
1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	633	33	0.6	Länsf. i Härnösand.	44
—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	205	24	0.3	Kronoh. i Sundsvall.	45
—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	137	15	0.3	Länsf. i Östersund.	46
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	359	26	0.5	» i Umeå.	47
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	115	6	—	» i Luleå.	48
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	1	0.0	Kronoh. i Haparanda.	49
63	—	4	74	2	9	1	36	11	10		1,498**)	37.6	» i Pajala.	
145	5	9	186	2	21	2	79	12	22		2,845	79.9	Summa.	
													Samtliga fängelser.	

*) Febris intermittens. 2) Imbecillitas. 4) Idiotia 2 fall. 5) Idiotia 1 fall. 6) Imbecillitas, idiotia hvardera 1 fall.

Tab. 24. Sammandrag öfver fångvårdens inkomster enligt

	Reservations- anslaget till vård och underhåll af läns- och kronohäkten. <i>b)</i>	F ö r s l a g s a n s l a g e t					
		Byggnader och repara- tioner. <i>d)</i>		Förpläg- ning. <i>e)</i>		Eldning och lysning. <i>f)</i>	
1 Centralfängelset å Långholmen	— —	— —	491	85	—	—	
2 D:o i Malmö	— —	— —	—	—	—	—	
3 D:o å Nya Varfvet	— —	12,999 18	137	29	—	—	
4 D:o i Göteborg	— —	— —	12	80	—	—	
5 Tvångsarbetsanstalten å Svartsjö	— —	— —	—	—	—	—	
6 D:o i Karlskrona	— —	— —	—	—	—	—	
7 D:o i Norrköping	— —	— —	83	96	600	—	
8 D:o i Landskrona	— —	— —	—	—	—	—	
9 Stockholms stads kronohäkten	— —	— —	—	—	—	—	
10 Konungens Befallningshafvande i Stockholms län	170 29	— —	43	13	—	—	
11 D:o i Uppsala d:o	— —	— —	21	99	—	—	
12 D:o i Södermanlands d:o	300 —	— —	189	70	—	—	
13 D:o i Östergötlands d:o	249 12	— —	180	75	—	—	
14 D:o i Jönköpings d:o	— —	— —	110	61	—	—	
15 D:o i Kronobergs d:o	— —	— —	33	60	—	—	
16 D:o i Kalmar d:o	100 —	— —	41	23	—	—	
17 D:o i Gotlands d:o	— —	— —	7	94	—	—	
18 D:o i Blekinge d:o	285 87	— —	158	86	—	—	
19 D:o i Kristianstads d:o	— —	— —	71	46	—	—	
20 D:o i Malmöhus d:o	— —	— —	—	—	—	—	
21 D:o i Hallands d:o	— —	— —	8	51	—	—	
22 D:o i Göteborgs och Bohus d:o	963 33	— —	—	—	—	—	
23 D:o i Elfsborgs d:o	— —	— —	3	90	—	—	
24 D:o i Skaraborgs d:o	— —	— —	—	—	—	—	
25 D:o i Värmlands d:o	— —	— —	28	98	—	—	
26 D:o i Örebro d:o	— —	— —	129	53	—	—	
27 D:o i Västmanlands d:o	— —	— —	83	77	—	—	
28 D:o i Kopparbergs d:o	— —	— —	2	28	—	—	
29 D:o i Gäflehorgs d:o	331 35	— —	392	90	—	—	
30 D:o i Västernorrlands d:o	— —	— —	410	69	—	—	
31 D:o i Jämtlands d:o	— —	— —	372	21	—	—	
32 D:o i Västerbottens d:o	— —	— —	68	25	—	—	
33 D:o i Norrbottens d:o	125 —	— —	186	33	—	—	
34 Icke tillhörande viss fångvårdsanstalt	— —	— —	—	—	—	—	
Summa	2,524 96	12,999 18	3,272	52	600	—	

a) Résumé des recettes de l'administration des prisons pendant l'année 1903. *b)* Fonds réservés pour l'entretien des prisons cellulaires (départementales) civil. *i)* Dépenses générales. *l)* Provenu des travaux. *l)* Fonds payés par suite de révision *m)* N'appartenant pas à un certain titre. *n)* Total. *o)* Total général.

Fångvårdsstyrelsens hufvudböcker för år 1903. a)

t i l l f å n g a r s v å r d o c h u n d e r h å l l. c)												Summa summarum. o)				
Religions- vård. g)		Bevakning. h)		Allmänna omkostnader. i)		Arbetens bedrifvande. k)		Anmärknings- medel. l)		Diverse inkomster. m)		Summa. n)		Summa summarum. o)		
—	—	—	—	800	71	24,150	53	—	—	274	01	25,717	10	25,717	10	1
—	—	—	—	759	02	7,998	70	—	—	1,088	45	9,846	17	9,846	17	2
—	—	—	—	3,267	91	13,954	06	—	—	1,027	62	31,386	06	31,386	06	3
—	—	—	—	33	40	13,185	48	—	—	7	32	13,239	—	13,239	—	4
—	—	—	—	264	29	16,735	93	—	—	358	60	17,358	82	17,358	82	5
—	—	—	—	775	39	9,326	58	—	—	728	51	10,830	48	10,830	48	6
—	—	—	—	287	41	8,258	93	—	—	171	39	9,401	69	9,401	69	7
—	—	—	—	—	—	3,332	40	—	—	155	40	3,487	80	3,487	80	8
—	—	—	—	19	54	1,389	02	—	—	91	68	1,500	24	1,500	24	9
—	—	—	—	—	—	435	58	87	20	58	98	624	89	795	18	10
—	—	100	—	—	—	381	99	—	—	171	88	675	86	675	86	11
—	—	200	—	—	—	129	20	128	27	7	77	654	94	954	94	12
—	—	—	—	—	—	931	63	—	—	4,554	59	5,666	97	5,916	09	13
—	—	75	—	—	—	455	25	—	—	49	11	689	97	689	97	14
—	—	—	—	—	—	219	47	105	—	31	57	389	64	389	64	15
—	—	100	—	—	—	505	89	104	51	86	20	837	83	937	83	16
—	—	130	—	—	—	165	91	2	—	3	—	308	85	308	85	17
—	—	375	—	—	—	135	82	60	—	8	—	737	68	1,023	55	18
—	—	30	—	—	—	393	44	—	—	16	93	511	83	511	83	19
—	—	50	—	—	—	837	91	27	66	19	85	935	42	935	42	20
—	—	400	—	—	—	154	46	15	34	1	35	579	66	579	66	21
—	—	—	—	—	—	154	26	—	—	5	58	159	84	1,123	17	22
—	—	—	—	—	—	425	88	118	21	20	—	567	99	567	99	23
—	—	—	—	—	—	31	35	48	75	5	—	85	10	85	10	24
—	—	—	—	—	—	406	—	114	26	6	69	555	93	555	93	25
—	—	200	—	—	—	534	51	19	—	17	47	900	51	900	51	26
—	—	100	—	—	—	435	90	34	66	160	78	815	11	815	11	27
—	—	50	—	—	—	271	22	97	04	74	19	494	73	494	73	28
—	—	375	—	—	—	529	51	203	07	17	99	1,518	47	1,849	82	29
—	—	350	—	—	—	434	92	173	88	3	30	1,372	79	1,372	79	30
—	—	60	—	—	—	128	41	249	09	—	—	809	71	809	71	31
—	—	200	—	—	—	109	56	330	04	5	44	713	29	713	29	32
—	—	—	—	—	—	72	30	48	39	142	96	449	98	574	98	33
137	50	25	—	1,000	—	—	—	352	80	978	15	2,493	45	2,493	45	34
137	50	2,820	—	7,207	67	106,612	—	2,319	17	10,349	76	146,317	80	148,842	76	

c) Fonds approximatifs pour le soin et l'entretien des détenus. d) Constructions et réparations. e) Nourriture. f) Chauffage et éclairage. g) Soins religieux. h) Garde

Tab. 25. Sammandrag öfver fångvårdens utgifter

	Bestämda anslaget till löner och arfvoden för Fångvårdsstyrelsen och fångvårdsanstalterna. b)	Förslagsanslag till ålders-tillägg. c)	Reservationsanslag till vård och underhåll af läns- och kronohäkten. d)	F ö r s l a g s								
				Byggnader och reparationer. f)	Förplägning. g)	Beklädnad. k)						
1 Centralfängelset å Långholmen	66,659	72	9,332	08	—	—	8,034	48	31,578	60	7,490	17
2 D:o i Malmö	43,304	16	6,875	—	—	—	21,040	66	18,378	33	5,080	67
3 D:o å Nya Varfvet	45,525	01	6,387	51	—	—	1,636	14	23,965	72	5,708	59
4 D:o i Göteborg	3,100	—	500	—	—	—	968	26	4,536	73	686	47
5 Tvångsarbetsaustalten å Svartsjö	30,489	11	2,611	56	—	—	5,654	24	24,446	10	7,424	88
6 D:o i Karlskrona	50,696	17	8,629	16	—	—	1,450	—	25,088	46	5,776	43
7 D:o i Norrköping	9,700	—	2,200	—	—	—	3,615	25	19,010	43	2,637	27
8 D:o i Landskrona	19,384	43	3,737	50	—	—	4,127	15	10,951	29	1,044	30
9 F. d. Straffängelset i Varberg	1,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 Stockholms stads kronohäkten	12,700	—	1,562	50	—	—	507	62	28,617	48	4,039	37
11 Konungens Befallningshafvaude i Stockholms län	13,365	37	1,341	66	3,604	86	—	—	8,987	54	1,000	75
12 D:o i Uppsala d:o	7,800	—	783	37	1,822	45	—	—	5,943	24	567	05
13 D:o i Södermanlands d:o	7,599	98	900	—	669	10	—	—	4,453	62	305	03
14 D:o i Östergötlands d:o	15,349	82	1,375	—	1,184	80	—	—	18,562	40	1,709	13
15 D:o i Jönköpings d:o	9,500	—	925	—	1,645	49	—	—	9,168	20	1,364	97
16 D:o i Kronobergs d:o	7,700	—	920	83	961	52	—	—	5,736	79	1,001	23
17 D:o i Kalmar d:o	13,510	—	1,666	67	1,620	—	—	—	10,574	85	1,325	33
18 D:o i Gotlands d:o	5,750	—	375	—	639	92	—	—	2,356	10	356	43
19 D:o i Blekinge d:o	13,290	—	1,800	—	1,684	40	—	—	6,948	27	945	43
20 D:o i Kristianstads d:o	10,600	—	1,075	—	4,257	25	—	—	10,714	25	1,187	25
21 D:o i Malmöhus d:o	17,949	96	1,933	33	2,341	36	—	—	11,586	76	1,502	92
22 D:o i Hallands d:o	11,450	—	1,500	—	1,761	22	—	—	4,778	87	682	72
23 D:o i Göteborgs och Bohus d:o	18,200	—	1,750	—	1,260	99	—	—	14,016	32	2,595	88
24 D:o i Älfsborgs d:o	9,500	—	950	—	1,946	14	—	—	10,249	60	1,218	39
25 D:o i Skaraborgs d:o	8,400	—	950	—	2,721	92	—	—	3,230	75	751	18
26 D:o i Värmlands d:o	9,749	99	1,200	—	820	—	—	—	8,707	77	748	74
27 D:o i Örebro d:o	8,191	62	1,025	—	355	76	—	—	9,614	30	1,243	75
28 D:o i Västmanlands d:o	8,749	90	925	—	944	46	—	—	7,171	44	648	48
29 D:o i Kopparbergs d:o	8,300	—	950	—	732	—	—	—	6,825	20	932	53
30 D:o i Gäfveborgs d:o	14,950	—	1,600	01	1,743	96	—	—	14,039	54	1,572	46
31 D:o i Västernorrlands d:o	18,809	39	1,901	35	864	06	—	—	11,298	24	929	54
32 D:o i Jämtlands d:o	5,724	91	266	69	1,633	65	—	—	4,700	45	466	58
33 D:o i Västerbottens d:o	6,360	44	387	50	2,035	83	—	—	3,272	30	402	96
34 D:o i Norrbottens d:o	13,559	50	1,425	—	2,029	85	—	—	5,766	96	422	06
<i>Icke tillhörande viss fångvårdsanstalt:</i>												
35 a) Fångvårdsstyrelsen	59,500	—	7,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36 b) Omkostnader för fångvården i allmänhet	12,430	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	619,250	—	77,061	72	39,280	99	47,033	80	385,276	90	63,768	94

a) Résumé des frais de l'administration des prisons pendant l'année 1903. b) Fonds fixés aux traitements et honoraires pour l'administration des prisons et des établissements pénitentiaires. c) Fonds supplémentaires pour augmenter les traitements aux employés, après un certain temps. d) Fonds réservés pour l'entretien des prisons cellulaires (départementales). e) Fonds approximatifs pour le soin et l'entretien des détenus. f) Constructions et réparations (non compris les nouvelles cons

enligt Fångvårdsstyrelsens hufvudböcker för år 1903. a)

anslaget till fångars vård och underhåll. e)																				Summa		
Sängkläder. i)		Inventarier till fängelserummen. k)		Eldning och lysning. l)		Renhållning. m)		Religiösvård. n)		Sjukvård. o)		Bevakning. p)		Fångtransport. q)		Allmänna omkostnader. r)		Summa. s)		Summa summarum. t)		
1,169	41	72	28	8,406	76	3,872	68	4,717	29	5,575	59	13,872	06	—	—	5,131	70	89,921	02	165,912	82	1
153	12	245	08	4,914	19	2,129	26	3,082	80	2,737	88	8,040	81	—	—	3,846	46	69,649	26	119,828	42	2
589	74	11	26	9,859	71	2,863	—	4,104	85	3,474	42	11,384	55	—	—	3,290	99	66,888	97	118,801	49	3
84	70	5	18	1,980	80	981	77	194	01	1,005	67	6,328	45	—	—	939	35	17,711	39	21,311	39	4
736	70	42	08	2,506	47	1,468	84	1,219	86	3,201	19	18,294	83	—	—	5,202	72	70,197	91	103,298	58	5
422	40	107	48	3,479	86	1,660	63	1,029	87	2,349	34	21,663	37	—	—	5,982	19	69,010	03	128,335	36	6
481	32	—	—	6,684	93	3,298	08	1,378	49	2,418	39	22,545	27	—	—	4,604	41	66,673	84	78,573	84	7
352	57	—	—	2,326	41	1,754	49	358	03	1,701	44	11,228	77	—	—	4,053	37	37,897	82	61,019	75	8
—	—	—	—	—	—	—	—	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	600	—	2,000	—	9
412	34	122	66	4,367	70	1,915	82	293	07	841	53	3,447	35	—	—	1,613	24	46,178	18	60,440	68	10
134	99	387	50	6,111	55	3,061	97	1,698	23	1,563	68	6,748	17	12,990	91	2,057	41	44,742	70	63,034	59	11
81	60	256	15	2,134	10	1,221	72	134	24	880	31	2,034	77	2,951	09	746	14	16,950	41	27,356	23	12
86	04	90	05	1,468	76	381	15	119	85	581	66	4,188	13	4,268	81	842	48	16,785	58	25,954	66	13
33	45	400	57	4,000	38	1,159	12	201	98	930	26	7,808	26	7,322	96	1,449	62	43,578	13	61,487	75	14
4	70	173	72	1,612	94	794	38	50	—	1,139	60	3,561	—	2,702	84	1,082	27	21,654	62	33,725	11	15
283	76	26	43	1,391	34	382	06	63	71	510	46	4,218	59	3,792	90	833	15	18,240	42	27,822	77	16
13	25	83	—	2,771	54	814	66	121	55	1,476	83	5,524	37	9,797	92	4,270	17	36,773	47	53,570	14	17
117	75	99	50	629	20	245	18	51	50	327	21	2,433	64	671	29	294	71	7,582	51	14,347	43	18
364	44	92	29	2,156	05	1,184	70	106	70	723	69	5,927	14	7,131	51	1,887	33	27,467	55	44,241	95	19
488	63	32	77	2,114	45	1,275	19	99	43	1,214	81	4,979	75	4,072	63	1,414	05	27,593	21	43,525	46	20
567	93	140	75	3,492	31	1,091	14	591	80	1,207	25	5,784	33	12,444	55	1,835	46	40,245	20	62,469	85	21
271	23	228	99	1,506	28	450	15	256	36	733	25	5,146	03	1,392	91	1,130	89	16,577	68	31,288	90	22
72	95	238	48	6,223	89	2,584	67	186	32	1,142	50	11,369	52	9,214	51	3,953	45	51,598	49	72,809	48	23
19	21	506	34	3,635	35	570	87	70	04	1,412	39	2,147	—	11,898	79	1,085	73	32,813	71	45,209	85	24
—	—	799	25	2,692	50	211	38	72	10	460	—	3,173	33	7,642	85	29,704	14	48,767	48	60,539	40	25
424	28	—	—	3,386	91	597	25	77	60	478	78	3,418	19	8,002	34	1,568	82	27,410	68	39,180	67	26
10	50	46	25	2,468	16	883	76	77	25	672	85	4,671	—	4,440	43	739	75	24,868	—	34,440	38	27
183	51	1	45	1,938	82	743	80	50	—	570	34	3,598	62	4,276	17	474	90	19,657	53	30,276	89	28
233	35	45	—	3,086	65	990	03	60	10	1,044	69	4,097	87	11,317	94	597	—	29,230	36	39,212	36	29
355	85	119	85	4,362	14	1,841	52	157	18	2,431	40	5,870	58	12,323	08	3,107	90	46,181	50	64,475	47	30
175	46	24	50	3,341	44	833	40	70	63	1,140	11	6,751	93	14,063	81	1,333	84	39,962	90	61,537	70	31
176	93	28	70	1,115	22	866	58	50	75	481	44	2,652	09	9,603	80	614	82	20,757	36	28,382	61	32
120	73	64	82	1,333	14	556	88	161	21	481	88	5,853	19	8,061	22	872	62	21,180	95	29,964	72	33
102	20	330	45	2,827	42	1,427	39	26	55	913	48	4,784	65	10,873	30	1,959	36	29,433	82	46,448	17	34
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,676	69	12,676	69	79,476	69	35
—	—	—	—	—	—	—	—	2,470	65	—	—	2,500	—	55,089	60	22,482	72	82,542	97	94,973	49	36
8,725	04	4,822	83	110,327	37	44,143	52	24,004	—	45,824	32	236,047	61	236,348	16	133,679	85	1,340,002	34	2,075,595	05	

tructions). g) Nourriture. h) Habillement. i) Literies. k) Effets mobiliers pour les logements des détenus. l) Chauffage et éclairage. m) Nettoyage. n) Soins religieux. o) Infirmerie. p) Garde civil. q) Transfèrement des détenus. r) Dépenses générales. s) Total. t) Total général.

Tab. 26. Uppgift å kostnaden för dagportionen vid samtliga fångvårdsanstalter i riket under år 1903. a)

	Dagportion. b)		Dagportion.		
	Mans- c)	Kvins- d)	Mans-	Kvins-	
	öre.	öre.	öre.	öre.	
<i>Straffarbetsfångar af maskön.</i>					
Vid centralfängelset å Långholmen	29 17	—	Vid länsfängelset i Kalmar	28 20	27 00
» d:o i Malmö	28 42	—	» kronohäktet i Västervik	40 49	39 25
» d:o å Nya Varvet	32 10	—	» länsfängelset i Visby	38 13	36 25
<i>Straff- och tvångsarbetsfångar af kvinkön.</i>					
Vid centralfängelset i Göteborg	—	29 71	» d:o i Karlskrona	34 34	33 05
» tvångsarbetsanstalten i Norrköping	—	26 64	» kronohäktet i Karlshamn	35 01	33 63
» d:o i Landskrona	—	27 14	» länsfängelset i Kristianstad	36 44	37 00
<i>Tvångsarbetsfångar af maskön.</i>					
Vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö	32 62	—	» kronohäktet i Ängelholm	50 00	48 00
» d:o i Karlskrona	30 46	—	» länsfängelset i Malmö	24 03	22 91
<i>Fångar i läns- och kronocellfängelse.</i>					
Vid Stockholms stads raunsakningsfängelse	43 94	42 29	» kronohäktet i Ystad	37 00	35 48
» d:o kronohäkte å Långholmen	24 64	—	» d:o i Landskrona	26 93	25 89
» länsfängelset i Stockholm	24 64	23 68	» länsfängelset i Halmstad	38 76	37 00
» kronohäktet i Norrtälje	41 41	39 56	» kronohäktet i Varberg	39 60	38 00
» länsfängelset i Uppsala	34 40	32 70	» d:o i Kungsbacka	37 95	36 13
» d:o i Nyköping	36 04	34 10	» länsfängelset i Göteborg	31 29	30 25
» kronohäktet i Eskilstuna	35 89	34 13	» kronohäktet i Uddevalla	42 18	40 05
» länsfängelset i Linköping	39 00	38 00	» d:o i Svanesund	75 00	71 50
» kronohäktet i Norrköping	32 62	31 11	» länsfängelset i Vänersborg	39 00	37 00
» d:o i Kisa	51 33	49 09	» d:o i Mariestad	35 02	33 50
» länsfängelset i Jönköping	41 60	40 00	» d:o i Karlstad	38 98	38 06
» d:o i Växjö	43 00	41 00	» d:o i Örebro	41 60	40 00
			» d:o i Västerås	40 55	38 68
			» d:o i Falun	38 25	38 25
			» d:o i Gäfle	46 00	40 00
			» kronohäktet i Hudiksvall	34 94	32 56
			» länsfängelset i Härnösand	40 76	39 00
			» kronohäktet i Sundsvall	41 16	39 00
			» länsfängelset i Östersund	50 82	48 50
			» d:o i Umeå	53 79	51 75
			» kronohäktet i Skellefteå	74 71	72 65
			» d:o i Lycksele	57 98	54 50
			» länsfängelset i Luleå	35 00	31 00
			» kronohäktet i Haparanda	55 00	50 00
			» d:o i Pajala	66 25	70 00

a) Dépense pour la nourriture (pain compris) par jour dans tous les établissements du pays pendant l'année 1903. b) Portion quotidienne. c) Pour homme. d) Pour femme.